

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Навчально-науковий інститут фінансів, економіки, управління та права
Кафедра фінансів, банківського бізнесу та оподаткування

**ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ОПЕРАЦІЙ З
НЕМАТЕРІАЛЬНИМИ АКТИВАМИ**

(за матеріалами ДП «ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР» ВАТ «ДАК
«АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ»)

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

Другий (магістерський) рівень вищої освіти
Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
601-ЕО №20272 КР

Розробила: студентка групи 601-ЕО
Кравченко І.М.

Керівник: к.е.н., доцент
Фурманчук О.С.

Рецензент: головний бухгалтер
ДП«ПОЛТАВСЬКИЙ
ОБЛАВТОДОР»
Вовк Т.О.

Засвідчую, що в цій роботі немає
запозичень із праць інших авторів
без відповідних посилань
Кравченко І.М.

Підтверджую достовірність даних,
використаних у роботі
Фурманчук О.С.

Допустити до захисту
Завідувач кафедри

Птащенко Л.О.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1 ЕКОНОМІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	6
1.1 Загальна характеристика підприємства.....	6
1.2. Організація бухгалтерського обліку на підприємстві	15
1.3. Аналіз основних економічних показників ДП «Полтавський облавтодор» ПАТ «Державна акціонерна компанія «Автомобільні дороги України»	25
РОЗДІЛ 2 ОБЛІК НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	35
2.1. Нормативно-інформаційне забезпечення обліку нематеріальних активів.....	35
2.2. Суть, класифікація, оцінка нематеріальних активів	41
2.3. Первинний облік нематеріальних активів.....	49
2.4. Синтетичний і аналітичний облік нематеріальних активів.....	53
РОЗДІЛ 3 АУДИТ НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	65
3.1. Нормативно-інформаційне забезпечення аудиту нематеріальних активів.....	65
3.2. Методика проведення аудиту нематеріальних активів	72
3.3. Оформлення результатів аудиту нематеріальних активів.....	85
РОЗДІЛ 4 АНАЛІЗ НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	97
4.1. Мета, завдання і джерела аналізу нематеріальних активів	97
4.2. Аналіз складу і структури нематеріальних активів	105
4.3. Аналіз динаміки нематеріальних активів	114
ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ	123
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ.....	129
ДОДАТКИ	138

					601-ЕО	20272	КР			
		П.І.Б.	Підпис	Дата	ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ОПЕРАЦІЙ З НЕМАТЕРІАЛЬНИМИ АКТИВАМИ					
Розроб.	Кравченко І.М.							Стадія	Аркуш	Аркушів
Перевір.	Фурманчук О.С.							2	138	
Н. Контр.	Фурманчук О.С.							<i>Національний університет "Полтавська політехніка імені Ю. Кондратюка" Кафедра фінансів, банківського бізнесу та оподаткування</i>		
Затверд.	Птащенко Л.О.									

ВСТУП

Актуальність теми. Деякі види нематеріальних активів є більш цінними за інші. Нематеріальні активи, такі як інтелектуальна власність, знання та відносини, часто відіграють велику роль у сучасному бізнесі порівняно з традиційними активами, такими як обладнання, машини та технології. Однак розвиток цих нематеріальних активів має важливе значення для довгострокового життя бізнесу. На сьогодні вкрай важливо стежити за всіма своїми активами, як матеріальними, так і нематеріальними. Тому питання обліку, аудиту та аналізу нематеріальних активів є досить актуальними наразі та потребують подальшого дослідження.

Дослідження останніх джерел і публікацій свідчить, що бухгалтерський облік, аудит та аналіз нематеріальних активів є однією з актуальних тем наукових досліджень, особливо у контексті управління та аудиту нематеріальних активів підприємствами. У сучасній вітчизняній і зарубіжній літературі багато авторів досліджували питання, що стосуються нематеріальних активів. Зокрема, значний внесок у розвиток даної теми зробили: Булат Г.В., Камінська А.М., Бурлан С.А., Каткова Н.В., Гудзь Н.В., Романів Р.В., Денчук П.Н., Дубініна М.В., Сирцева С.В., Чебан Ю.Ю., Колісник Г.М., Слюсаренко В.Є., Орлова В.К., Орлів С.В., Хома С.В., Цал-Цалко Ю.С., Мороз Ю.Ю. та інші. Незважаючи на численну кількість досліджень даного питання обрана тема залишається актуальною і на сьогоднішній день. Водночас зазначимо, що особливості бухгалтерського обліку, аудиту та аналізу нематеріальних активів підприємства залишаються недостатньо опрацьованими та потребують подальшого вивчення.

Метою дослідження є узагальнення та подальший розвиток теоретичних аспектів щодо бухгалтерського обліку, аудиту та аналізу нематеріальних активів підприємства, а також розробка практичних методів з даного питання на ДП «ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР» ВАТ «ДАК «АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ».

Для досягнення поставленої мети в роботі будуть вирішені наступні завдання:

- надати загальну характеристику підприємства;
- визначити організацію бухгалтерського обліку на підприємстві;
- провести аналіз основних економічних показників ДП «Полтавський облавтодор» ПАТ «Державна акціонерна компанія «Автомобільні дороги України»;
- дослідити нормативно-інформаційне забезпечення обліку нематеріальних активів;
- розкрити суть, класифікацію, оцінку нематеріальних активів;
- визначити порядок первинного обліку нематеріальних активів;
- дослідити особливості синтетичного і аналітичного обліку нематеріальних активів;
- розкрити склад нормативно-інформаційного забезпечення аудиту нематеріальних активів;
- визначити методику проведення аудиту нематеріальних активів;
- дослідити порядок оформлення результатів аудиту нематеріальних активів;
- розкрити мету, завдання і джерела аналізу нематеріальних активів;
- проаналізувати склад і структуру нематеріальних активів;
- дослідити динаміку нематеріальних активів.

Об'єктом дослідження є особливості бухгалтерського обліку, аудиту та аналізу нематеріальних активів на ДП «ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР» ВАТ «ДАК «АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ».

Предметом дослідження є теоретичні та практичні аспекти процесу обліку, аудиту та аналізу нематеріальних активів на підприємстві.

Методологічною основою даного дослідження є наступні методи: теоретичного узагальнення; аналізу і синтезу; порівняння; фінансово-економічні та статистико-математичні; графічний; індукції та дедукції; абстрагування тощо.

Інформаційною базою випускної кваліфікаційної роботи є законодавча база України, річні звіти підприємства, нормативні розрахунки, бухгалтерська і статистична звітність ДП «ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР» ВАТ «ДАК «АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ», літературні джерела вітчизняних та

зарубіжних авторів з питань обліку, аудиту та аналізу нематеріальних активів підприємства, періодичні видання.

Випускна кваліфікаційна робота включає вступ, 4 розділи, висновки, список використаної літератури, додатки. Обсяг роботи – 140 сторінок. Містить 48 таблиць, 34 рисунки, список використаних джерел – 89 найменувань та 5 додатків.

Перший розділ кваліфікаційної роботи містить інформацію щодо загальної характеристики досліджуваного підприємства, його історію, особливості роботи, організаційну структуру. Крім того, велика увага приділена питанням організації бухгалтерського обліку на суб'єкті господарювання. Проведений детальний аналіз економічних показників діяльності компанії за три роки (2018-2020 рр.).

Другий розділ роботи присвячений питанням обліку нематеріальних активів на підприємстві. Зокрема, систематизовано перелік нормативно-інформаційного забезпечення щодо обліку нематеріальних активів. Розкрита сутність, класифікація нематеріальних активів, а також визначено порядок та методи їх оцінки. Досліджено особливості ведення первинного, синтетичного та аналітичного обліку нематеріальних активів на підприємстві.

У третьому розділі висвітлені основні питання аудиту нематеріальних активів, зокрема: нормативно-інформаційне забезпечення, методика аудиту та аспекти оформлення результатів проведеного аудиту нематеріальних активів.

Четвертий розділ кваліфікаційної роботи містить дослідження нематеріальних активів дослідженого підприємства. Так, розкрита мета, цілі та джерела аналізу нематеріальних активів. Також проведений аналіз складу, структури та динаміки нематеріальних активів на ДП «ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР» ВАТ «ДАК «АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ».

РОЗДІЛ 1 ЕКОНОМІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВІ

1.1 Загальна характеристика підприємства

На сьогодні діяльність підприємств в галузі будівництва доріг та автострад є вкрай актуальною для України та потребує більш детального аналізу та деталізації. У зв'язку з цим, вважаємо за потрібне дослідити особливості функціонування ДП «ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР» ВАТ «ДАК «АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ». Дочірнє підприємство «Полтавський облавтодор» ВАТ «Державна акціонерна компанія «Автомобільні дороги України» створене у 2002 році на підставі наказів державної служби автомобільних доріг України № 156 від 09.04.2002 р. та № 93 від 05.03.2002 р.

Метою створення даного підприємства є одержання прибутку, задоволення потреб фізичних і юридичних осіб, територіальних громад і держави у безпечних та якісних автомобільних дорогах загального користування, його роботах, послугах і товарах, а також сприяння розвитку дорожньої галузі України.

Засновником досліджуваного підприємства є АТ «Автомобільні дороги України» (код ЄДРПОУ 31899285), 100 % акцій якого належать державі.

Таблиця 1.1

Загальна характеристика ДП «ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР» ВАТ «ДАК «АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ»

№	Найменування статті	Характеристика
1	2	3
1	Повна назва підприємства	ДОЧІРНЄ ПІДПРИЄМСТВО «ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР» ВІДКРИТОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ДЕРЖАВНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ «АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ»
2	Скорочена назва підприємства	ДП «ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР» ВАТ «ДАК «АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ»
3	Адреса головного офісу в Україні	36039, Полтавська обл., місто Полтава, вулиця В'ячеслава Чорновола, будинок 22-А

1	2	3
4	Код ЄДРПОУ	32017261
5	Дата реєстрації	20.05.2002
6	Директор	Руднік Андрій Ярославович
7	Статутний капітал	57 797 837,89 грн.
8	Організаційно-правова форма	Дочірнє підприємство
9	Форма власності	Недержавна власність
10	Види діяльності (основний)	42.11 Будівництво доріг і автострад
11	Види діяльності (інші)	23.99 Виробництво неметалевих мінеральних виробів, н.в.і.у. 45.20 Технічне обслуговування та ремонт автотранспортних засобів 77.39 Надання в оренду інших машин, устаткування та товарів, н.в.і.у. 49.41 Вантажний автомобільний транспорт 52.21 Допоміжне обслуговування наземного транспорту 52.24 Транспортне оброблення вантажів 68.20 Надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна 70.10 Діяльність головних управлінь (хед-офісів) 77.11 Надання в оренду автомобілів і легкових автотранспортних засобів 46.90 Неспеціалізована оптова торгівля 46.73 Оптова торгівля деревиною, будівельними матеріалами та санітарно-технічним обладнанням

Аналіз історії виникнення та розвитку ДП «ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР» ВАТ «ДАК «АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ» свідчить про вагомий проміжок часу функціонування даного підприємства. Хронологічні межі даного дослідження становлять 1996 – 2021 рр.

Протяжність автомобільних доріг загального користування по Полтавській області з твердим покриттям 8915,8 км, з них дороги державного значення – 1091 км.

Полтавський облавтодор, як обласна організація, що забезпечувала будівництво, ремонти та утримання автомобільних доріг загального користування області, існує з початку семи десятих років минулого століття. Так у 1968 році було створено Міністерство будівництва і експлуатації автомобільних шляхів УРСР. В Україні масово почали будувати до 6 тис. км доріг за рік, що дало змогу з'єднати

між собою усі населені пункти нашої країни та подолати бездоріжжя. Активно проводилася технічна політика, здійснювалися своєчасні ремонти, впроваджувалися нові технології, розроблялися оптимальні схеми розташування асфальтобетонних заводів, інтенсивно розвивалася гірничовидобувна промисловість, велика увага приділялася науці.

Уже наприкінці 80-х років і в Полтавській області було завершено будівництво під'їздів з твердим покриттям до всіх сільських населених пунктів, перебудовано всі дерев'яні мости на постійні.

Для зниження вартості дорожніх робіт застосовувались місцеві будівельні матеріали, зокрема, нафтопродукти з Кременчуцького нафтопереробного заводу. Майже кожний структурний підрозділ облавтодору використовував асфальтобетон власного виробництва. Всього по області працювало 22 асфальтобетонні заводи та установки. Загальна виробнича потужність їх за рік складала 995,9 тис. тонн продукції. З 1983 до 2009 року працював Комсомольський дробильно-сортувальний завод, який забезпечував підприємство щебеневою продукцією.

Основним джерелом фінансування дорожніх робіт до 1997 року були відрахування коштів підприємствами і господарськими організаціями на ці цілі. Платники склали майже 6900 юридичних осіб.

Забезпечення дорожнього господарства належним фінансуванням давало змогу будувати нові дороги та ремонтувати існуючі. З прийняттям у 1997 році Закону про відміну відрахувань коштів підприємствами і господарськими організаціями на дорожні роботи, змінилась і структура робіт, які поступово перейшли з розвитку сітки доріг лише на їх утримання. Якщо у кінці 90-х років ремонтували понад 17% мережі доріг або до 1500 км на рік, то у 2012-2014 роках жодного кілометра.

Крім того, якщо врахувати (для доріг державного значення), що міжремонтний термін капітального ремонту доріг з капітальним типом покриття складає 14 років, а полегшеного - 9, то в рік необхідно ремонтувати 50 км таких доріг. Аналогічно міжремонтний термін при виконанні капітального полегшеного ремонту доріг

місцевого значення по капітальному покриттю – 4 роки, по полегшеному – 6 , по щепеневому – 2 або потреба в ремонтах – 1335 км в рік.

В зв'язку з недостатністю коштів, що виділялись на фінансування обсягів дорожніх робіт, у 2014 році замовлення служби автомобільних доріг у Полтавській області на дорожні роботи, які виконувались власними силами, склало тільки 81302 тис. грн. (53,5 % до 2013 року) або на 70714 тис грн. менше.

Якщо розглянути структуру робіт, то експлуатаційне утримання склало -94,7 %, поточний ремонт -1,7 % та капітальний ремонт -3,6%.

На виконання рішення колегії Укравтодору від 03.11.2010р. з метою оптимізації організаційної і виробничої структури дочірнього підприємства та забезпечення беззбиткової діяльності в умовах обмеженого фінансування, у 2011 році було припинено сім філій і на кінець року до складу підприємства входило 23 філії.

В зв'язку із значним зменшенням на 2014 рік обсягів робіт по ДП «Полтавський облавтодор» на замовлення Служби автомобільних доріг у Полтавській області (майже на 40 %) та загального доходу по підприємству на третину і з метою підвищення ефективності роботи в умовах обмеженого фінансування, було проведено зміни структури підприємства шляхом укрупнення. Було припинено сім філій і на кінець року до складу підприємства входило 16 філій.

Згідно з наказом Державного агентства автомобільних доріг України від 14.11.2017 р. № 429 станом на 29.12.2017 р. передано безоплатно з балансу Служби автомобільних доріг у Полтавській області до сфери управління Полтавської обласної державної адміністрації автомобільні дороги загального користування місцевого значення або 7824,8 км. На обслуговуванні ДП «Полтавський облавтодор» залишилося 1091 км автомобільних доріг загального користування міжнародного, національного, регіонального та територіального значення.

З метою вдосконалення структури управління дорожнім господарством у Полтавській області, забезпечення прибуткової діяльності підприємства і зайнятості працівників, було прийнято рішення щодо проведення оптимізації чисельності

працівників та структури філій. До кінця 2018 року сім філій підприємства було припинено шляхом приєднання до інших філій. На базі закріпленого за ними майна було створено ДРП. На сьогодні ДП «Полтавський облавтодор» має в своєму складі дев'ять філій та 19 ДРП. Чисельність штатних працівників – 426 осіб.

Таким чином, у ДП «ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР» ВАТ «ДАК «АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ» основними видами діяльності являються (рис. 1.1):

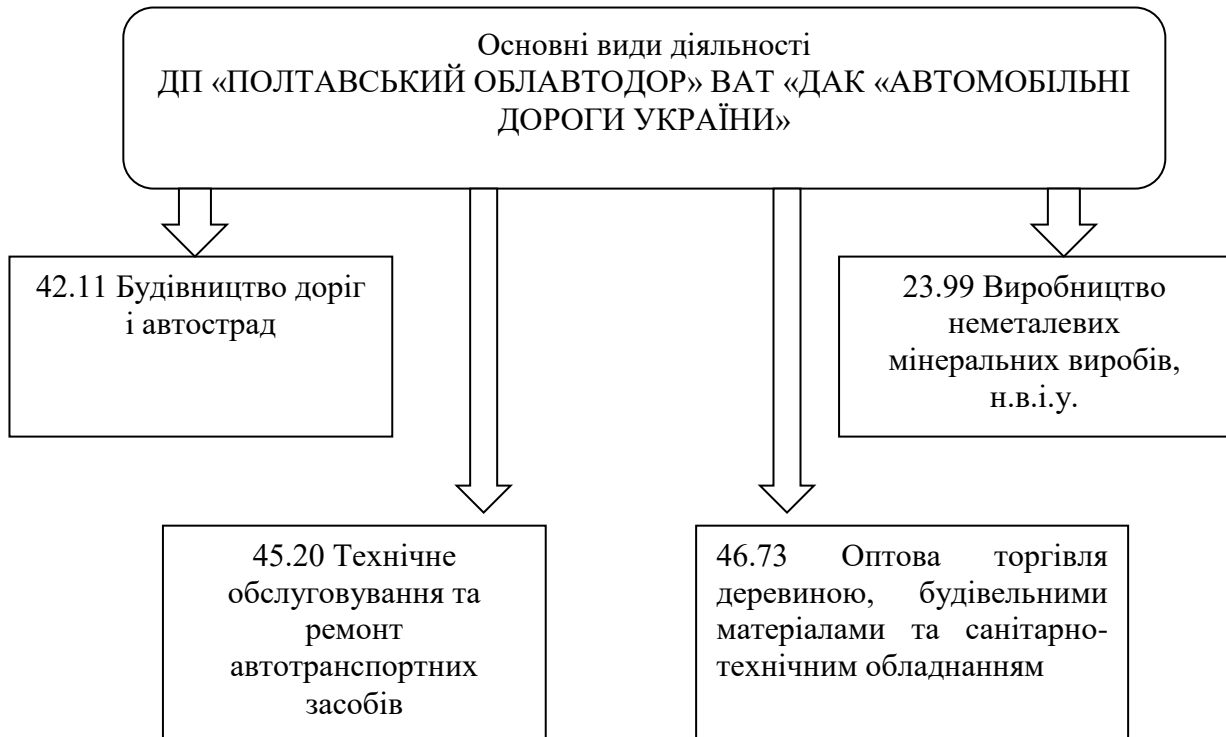

Рисунок 1.1 – Основні види діяльності ДП «ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР» ВАТ «ДАК «АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ» за КВЕД

Даний суб'єкт господарювання є юридичною особою приватного права за законодавством України та здійснює свою діяльність на комерційній основі.

Діяльність досліджуваного підприємства регулюється Конституцією України, законами України, актами Президента України та актами Кабінету міністрів України, іншими актами законодавства, Статутом підприємства, затвердженими засновником положеннями, порядками, інструкціями, регламентами, іншими внутрішніми (локальними) документами та рішеннями Засновника, а також іншими

внутрішніми документами підприємства, які не повинні суперечити діючому законодавству України.

Статутний капітал підприємства становить 57 797 837,89 грн. Майно ДП «ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР» ВАТ «ДАК «АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ» складається з:

- майна, власником якого є Засновник, яке закріплене за підприємством на праві господарського відання;
- майна, набутого підприємством у власність;
- майна, яке належить підприємству на інших речових правах.

При цьому, можемо виділити наступні джерела формування майна підприємства:

- кошти, майнові та немайнові права, цінні папери, інше рухоме і нерухоме майно;
- доходи, одержані від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг);
- кредити банків та кошти інших кредиторів;
- безоплатні або благодійні внески, пожертвування українських або іноземних юридичних чи фізичних осіб;
- майно, придбане або отримане на підставах, не заборонених законом;
- інші джерела, не заборонені законодавством України.

Органами управління аналізованого підприємства є Засновник та виконавчий орган – директор підприємства (рис. 1.2).

Посадовими особами підприємства згідно Статуту є директор, його заступники, головний інженер, головний бухгалтер та інші працівники, які мають статус посадової особи відповідно до законодавства України та внутрішніх документів підприємства.

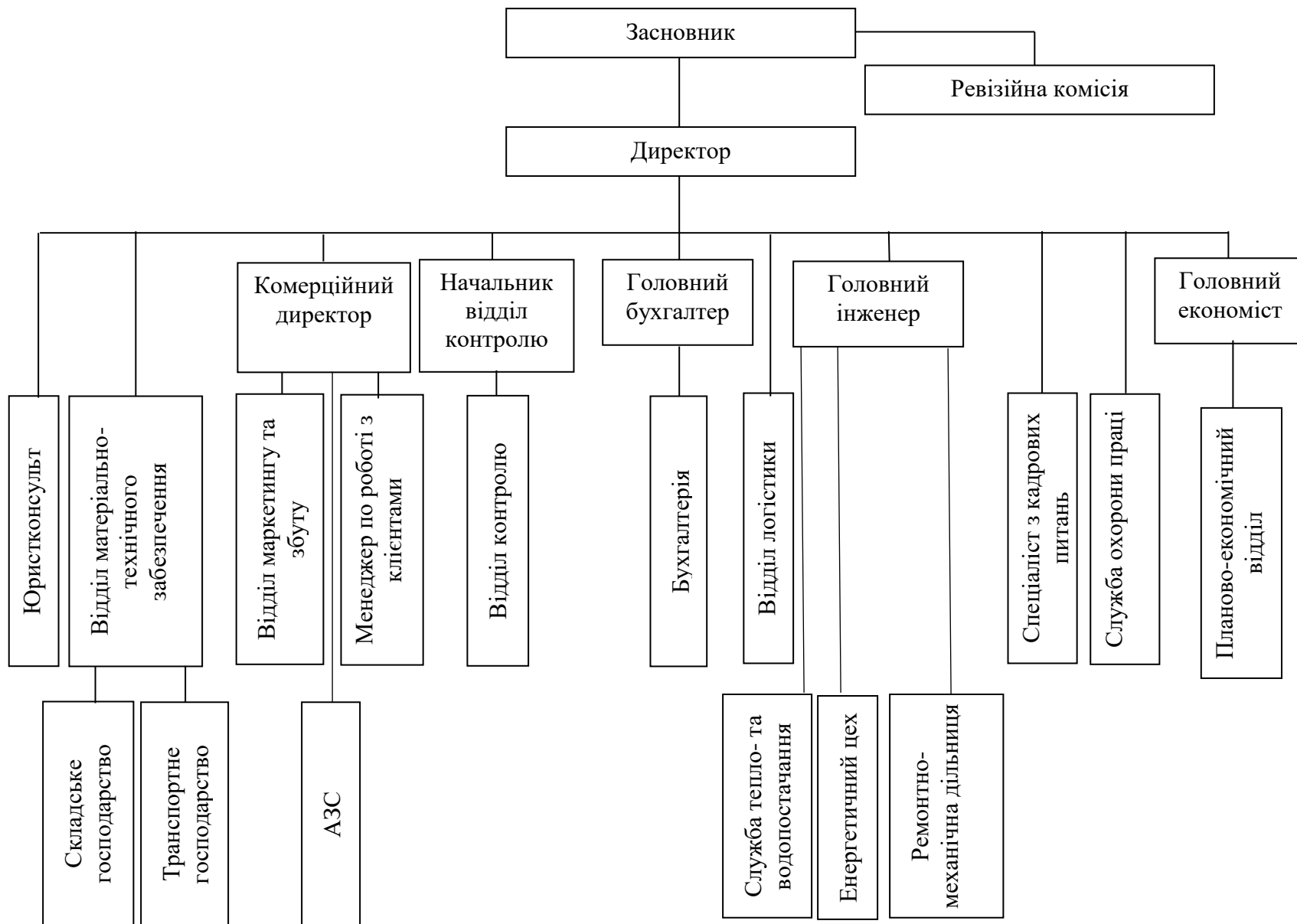

Рисунок 1.2 – Організаційна структура управління ДП «ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР»
 ВАТ «ДАК «АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ»

До ключових повноважень Засновника ДП «ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР» ВАТ «ДАК «АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ» можна віднести наступні:

- визначення стратегії підприємства;
- формування основних напрямків діяльності та розвитку підприємства, політики безпеки, інформаційної, закупівельної, договірної, облікової та іншої політики;
- здійснення заснування підприємством інших юридичних осіб;
- погодження фінансового плану підприємства;
- здійснення оперативного моніторингу за надходженням та витрачанням коштів;
- прийняття рішення про проведення аудиту підприємства, обрання аудитора чи аудиторської фірми, визначення умов договору;
- погодження порядку оплати праці працівників апарату підприємства, визначення розміру та порядку оплати праці директора (членів дирекції);
- заохочення та застосування дисциплінарних стягнень до директора, членів дирекції, заступників директора, головного інженера. Головного бухгалтера підприємства;
- відсторонення або усунення посадових осіб підприємства від виконання їхніх повноважень (посадових обов'язків);
- атестація директора підприємства тощо.

Управління поточною діяльністю досліджуваного підприємства здійснює виконавчий орган – директор підприємства. До його компетенції належить вирішення всіх питань, пов'язаних з керівництвом поточною діяльністю підприємства.

Директор згідно положень Статуту підприємства, а також на основі інших внутрішніх документа, уповноважений:

- вирішувати питання поточної господарської діяльності підприємства;
- представляти підприємство без довіреності у судах,;
- вести від імені підприємства переговори;

- відкривати поточні та інші рахунки в банках, здійснення всіх видів розрахунків, кредитних, депозитних, касових та інших операцій підприємства;
- видавати накази та інші організаційно - розпорядчі документи щодо діяльності підприємства;
- приймати на роботу, звільняти з роботи, приймати інші рішення з питань трудових відносин підприємства з його працівниками;
- планувати та організовувати мобілізаційну підготовку та виконання покладених на підприємство мобілізаційних завдань;

Трудові відносини на даному підприємстві регулюються законодавством, генеральною угодою, галузевою угодою, колективним договором, Статутом, іншими внутрішніми (локальними) документами Засновника та підприємства. Зокрема, у колективному договорі підприємства встановлено форми і систему оплати праці, норми праці, розцінки, тарифні сітки, схеми посадових окладів, умови запровадження та розміри надбавок, доплат, премій, винагород та інших заохочувальних, компенсаційних і гарантійних виплат з дотриманням норм і гарантій, передбачених законодавством і внутрішніми (локальними) документами Засновника.

Отже, була надана загальна характеристика ДП «ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР» ВАТ «ДАК «АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ». Зокрема встановлено, що основним видом діяльності досліджуваного підприємства є будівництво доріг і автострад. Організаційно-правова форма – дочірнє підприємство недержавної власності, створене з метою одержання прибутку, задоволення потреб фізичних і юридичних осіб, територіальних громад і держави у безпечних та якісних автомобільних дорогах загального користування, його роботах, послугах і товарах, а також сприяння розвитку дорожньої галузі України. Діяльність досліджуваного підприємства регулюється Конституцією України, законами України, актами Президента України та актами Кабінету міністрів України, іншими актами законодавства, Статутом підприємства, затвердженими засновником положеннями,

порядками, інструкціями тощо. Органами управління даної компанії є Засновник та виконавчий орган – директор підприємства.

1.2. Організація бухгалтерського обліку на підприємстві

Підприємство ДП «ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР» ВАТ «ДАК «АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ» здійснює оперативний, управлінський, бухгалтерський і податковий облік своєї фінансово-господарської діяльності, а такою складає та подає Засновнику й уповноваженим органам звітність та інформацію відповідно до законодавства.

Для виконання положень Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність», на досліджуваного підприємства функціонує наступна форма організації бухгалтерського обліку: облік здійснюється відділом бухгалтерії, який очолює головний бухгалтер. Головний бухгалтер підприємства несе відповідальність за ведення податкового обліку, правильність і своєчасність складання і подання звітності згідно з чинним законодавством. На підприємстві періодично та на вимогу Засновника подаються фінансову, статистичну та іншу звітність або інформацію про фінансово-господарську діяльність, у тому числі за формами, встановленими внутрішніми документами підприємства.

Директор та головний бухгалтер суб'єкта господарювання несуть відповідальність за дотримання порядку ведення і достовірність обліку та звітності підприємства, організацію оформлення та подання до обліку первинних документів, забезпечення фіксування в них фактів здійснення всіх господарських операцій, а також збереження оброблених документів, ріг стрів і звітності підприємства протягом встановленого законодавством строку.

Фінансовий рік підприємства відповідає календарному року. Внутрішній аудит фінансово-господарської діяльності ДП «ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР» ВАТ «ДАК «АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ» може стосуватися як певного періоду, так і окремих питань фінансово-господарської діяльності.

Організаційна структура відділу бухгалтерії дослідженого підприємства представлена на рис. 1.3.

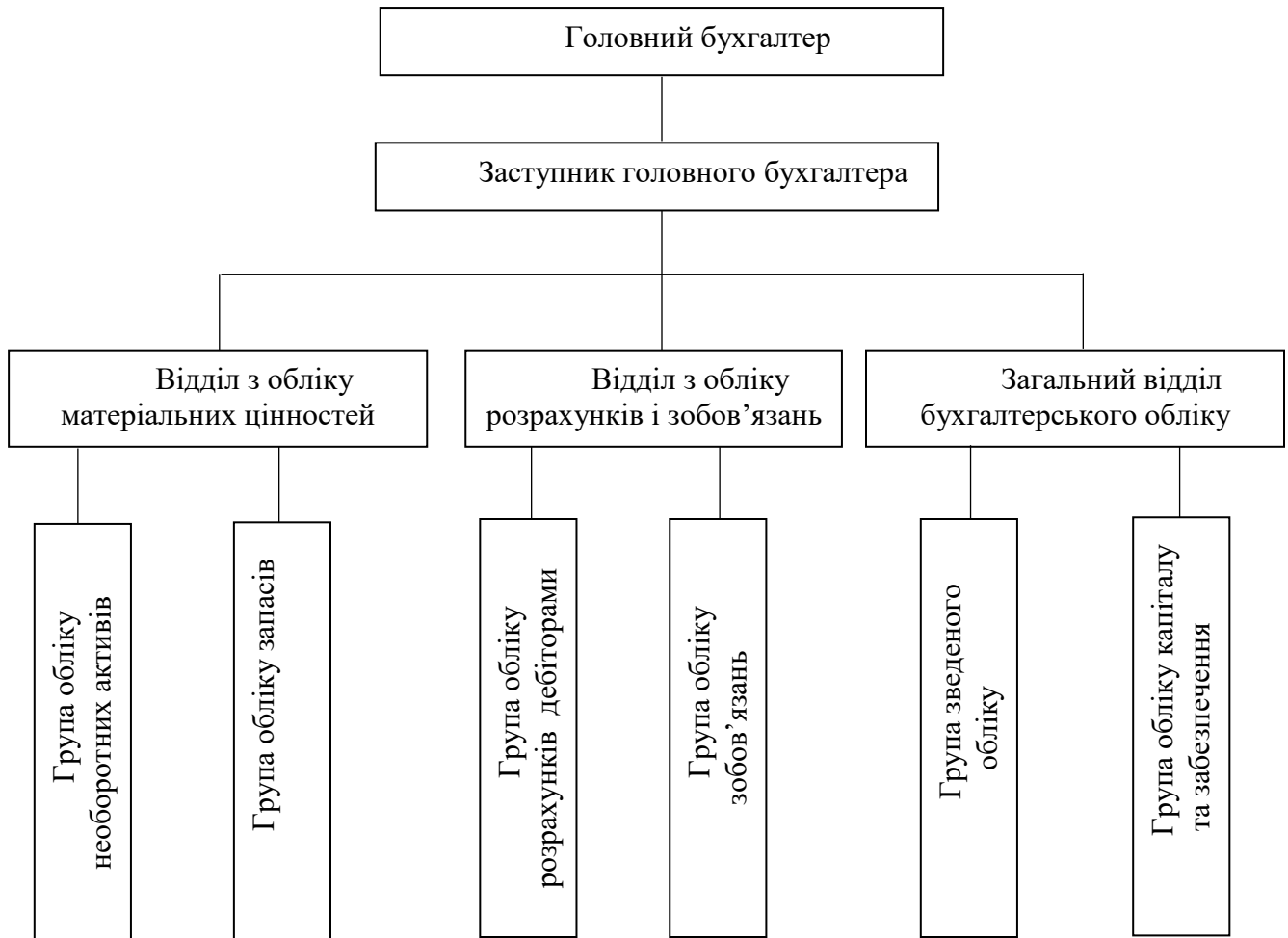

Рисунок 1.3 – Організаційна структура бухгалтерії ДП «ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР» ВАТ «ДАК «АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ»

Як видно із рис. 1.3 для досліджуваного підприємства притаманна лінійно-штабна організація структури бухгалтерської служби, яка передбачає наявність посад заступника головного бухгалтера. А вже заступнику головного бухгалтера підпорядковуються бухгалтери з інших відділів за певним напрямом.

Згідно Положення про облікову політику, право першого підпису на банківських платіжних документах надається директору підприємству. У разі надання таких повноважень іншим посадовим особам щодо підпису окремих видів документів, директор видає окремий наказ по підприємству.

Крім того, на підприємстві використовується факсимільний підпис директора, який можна використовувати лише на таких документах:

- рахунках на оплату, які надані підприємству;
- актах виконаних робіт або актах приймання-передачі;
- видаткових накладних на відпуск товарів;
- актах списання ТМЦ та актах внутрішнього переміщення основних засобів;
- посвідченнях на відрядження;
- інших внутрішніх документах підприємства.

Основні засади правил використання факсиміле підпису директора прописані в «Інструкції про порядок використання на підприємстві факсимільного підпису директора при оформленні первинних а інших документів».

Документообіг на підприємстві регулюється відповідними розпорядчими документами, які видані Засновником та директором підприємства. Такі розпорядження стосуються таких аспектів діяльності:

- про делегування повноважень на право підпису документів;
- про бухгалтерський відділ;
- про проведення інвентаризації та створення постійної та робочих інвентаризаційних комісій;
- про маркетингову та збутову політику;
- про розмір встановленого ліміту каси на підприємстві;
- про перелік посад, яким надається право користуватися корпоративним мобільним зв'язком та встановлення лімітів користування послугами мобільного зв'язку;
- про порядок архівування документів, тощо.

На ДП «ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР» ВАТ «ДАК «АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ» комп'ютерна форма ведення бухгалтерського обліку. Підприємство використовує програмний комплекс для ведення бухгалтерського обліку – ПК «Універсал 7 ERP».

ПК «Універсал 7 ERP» - програмний комплекс управління ресурсами підприємства, який орієнтований на середні та великі підприємства. Також дане програмне забезпечення дозволяє здійснювати облік в єдиній інформаційній базі корпоративний облік для багатoproфільних підприємств, які здійснюють різноспрямовану діяльність.

До ПК «Універсал 7 ERP» входять наступні блоки:

- Блок «Бухгалтерія» – можливість ведення бухгалтерського та податкового обліку згідно останніх змін чинного законодавства та засад П(С)БО.

- Блок «Зарплата і кадри» - кадровий облік, а також проведення розрахунків щодо нарахування заробітної плати та інших виплат працівникам.

- Блок «Склади» - облік ТМЦ на підприємстві (оприбуткування, внутрішнє переміщення та списання).

- Блок «Ціни» - можливість формування прейскурантів на продукцію або надані послуги.

- Блок «Фінанси» - планування бюджетів на підприємстві, складання кошторисів тощо.

- Блок «Логістика і транспорт» - управління процесами доставки товарів, продукції або інших ТМЦ від постачальників або замовників.

- Блок «Документообіг» - контроль етапів бізнес-процесів та маршрутів руху первинних документів в межах структурних відділів.

- Блок «CRM» - можливість моніторингу інформації по своїх клієнтах та постачальниках по системі загалом.

- Блок «Аналіз діяльності» - моніторинг та аналіз господарської діяльності підприємства в реальному часі.

Дана форма ведення бухгалтерського обліку має ряд переваг для досліджуваного підприємства:

- можливість акумулювання значної бази даних для наступного багаторазового використання облікової інформації;

- велика кількість реєстрів синтетичного обліку, які сформовані на основі систематичних записів, які відповідають окремому журналу хронологічних записів;
- можливість автоматичного формування необхідних облікових реєстрів за видами рахунків та оперативного формування статистичної і фінансової звітності;
- ведення значної кількості аналітичних рахунків;
- автоматизація введення даних на основі первинних документів та, як правило, мінімізація механічних помилок під час занесення інформації в систему обліку;
- оперативне отримання звітних даних в реальному часі.

Програмне забезпечення для бухгалтерського обліку підприємства, як правило, складається з ряду спеціалізацій, таких як кредиторська заборгованість, рахунки дебіторів, головна книга, виставлення рахунків, прогнозування тощо.

Завдяки найсучаснішому програмному забезпеченню для корпоративного обліку організація має можливість відстежувати свої фінансові операції та дані, які генерують ці фінансові операції.

Програмне забезпечення бухгалтерського обліку ПК «Універсал 7 ERP» надає доступ до простих у використанні основних функцій бухгалтерського обліку, таких як головна книга, дебіторська та кредиторська заборгованість із надійним керуванням та дотриманням вимог обліку. У зв'язку з цим швидко підвищується ефективність бізнесу, росте фінансова ефективність і зменшуються витрати на бек-офіс, використовуючи єдине інтегроване рішення.

Досліджуване підприємство використовує інноваційну систему обліку, яка відповідає найскладнішим вимогам підприємства. Дана система включає дизайн єдиної книги та багатовимірні діаграми рахунків, які надають керівництву підприємства бізнес-інформацію в реальному часі та допомагають скоротити цикли закриття періоду.

Загалом, на рис. 1.4 представлено схему комп'ютерної форми ведення бухгалтерського обліку на досліджуваному підприємстві.

Рисунок 1.4 – Схема організації комп'ютерної форми ведення бухгалтерського обліку на ДП «ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР» ВАТ «ДАК «АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ»

На досліджуваному підприємстві ведеться графік документообігу, де прописані основні види операцій з документами (створення, перевірка, обробка, зберігання а передача до архіву) (рис. 1.5), де за кожним із них визначаються особливості роботи, терміни виконання та зазначається відповідальна особа відповідного етапу роботи з документацією.

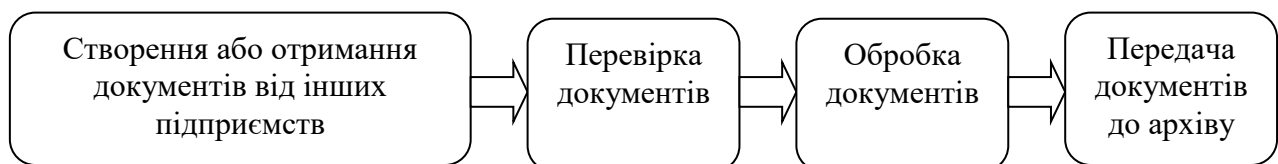

Рисунок 1.5 – Стадії документообігу на ДП «ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР» ВАТ «ДАК «АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ»

На рис. 1.6 схематично зображена технологічна обробка облікової інформації в інформаційній системі обліку ПК «Універсал 7 ERP» досліджуваного підприємства.

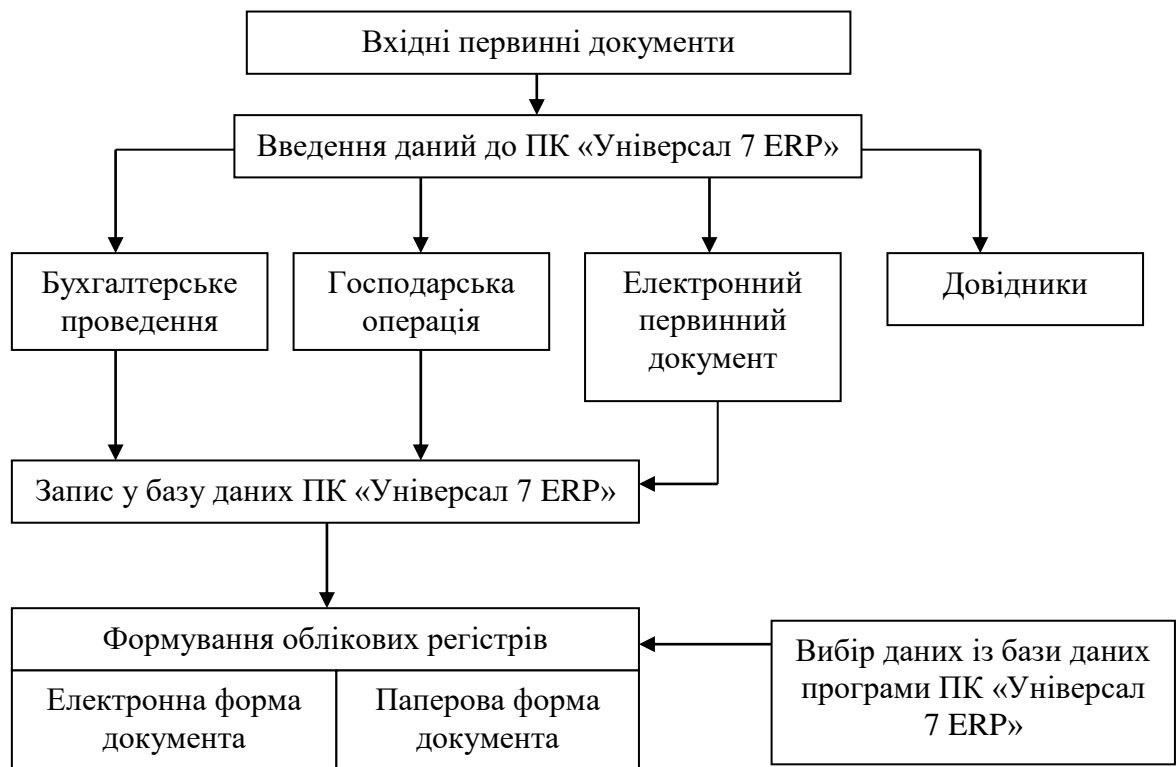

Рисунок 1.6 – Порядок технологічної обробки облікової інформації в інформаційній системі обліку ПК «Універсал 7 ERP» ДП «ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР» ВАТ «ДАК «АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ»

Відповідно, процес обробки облікової інформації в програмному забезпеченні ПК «Універсал 7 ERP» проходить декілька стадій, зокрема: аналіз самого первинного документу та наступне введення його даних до необхідної константи інформаційної системи (довідники, бухгалтерське проведення чи формування електронного первинного документу тощо); запис даних до програмного забезпечення підприємства, збереження даних про здійснену господарську операцію; завершальний етап – формування облікових реєстрів (системні можливості програмного забезпечення ПК «Універсал 7 ERP» дають можливість формувати та зберігати дані реєстри як в електронному, так і в паперовому вигляді).

Крім того, варто звернути увагу на порядок обміну та рухом інформації на досліджуваному підприємстві при застосуванні програмного забезпечення ПК «Універсал 7 ERP» (рис. 1.7).

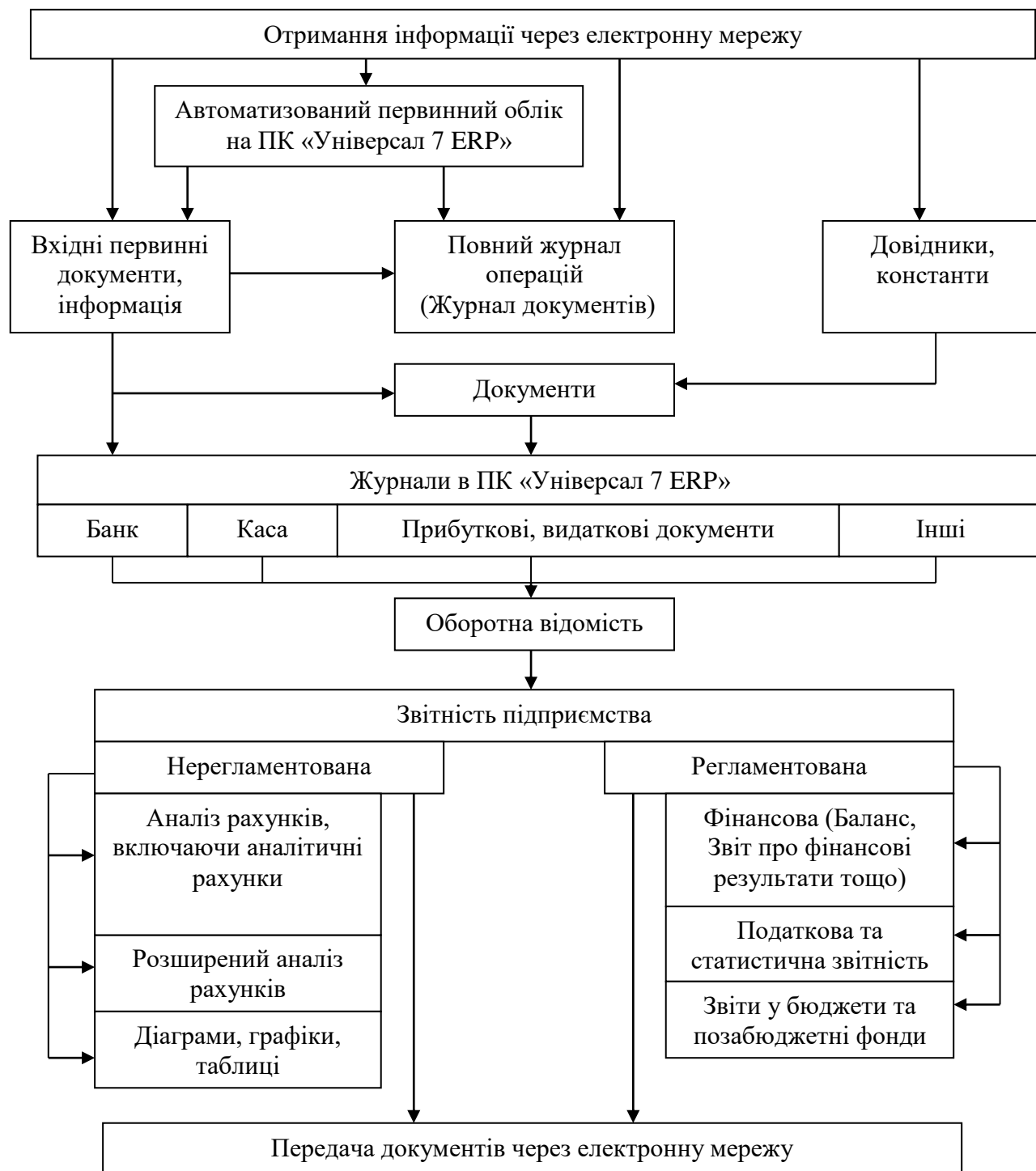

Рисунок 1.7 – Схема обміну та рухом інформації на ДП «ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР» ВАТ «ДАК «АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ» при застосуванні програмного забезпечення ПК «Універсал 7 ERP»

Як видно з рис. 1.7 процес обміну та обробки інформації на досліджуваному підприємстві на достатньому рівні автоматизований, налаштовані модулі складання та формування податкової, фінансової та статистичної звітності у зручному форматі для зберігання як в паперовому вигляді, так і в електронному. Такі користувачі даною оперативною інформацією як бухгалтерський, складський відділ, а також директор підприємства мають відповідний захищений персофінікований доступ відповідно до посадових обов'язків кожного з працівників відповідальних структурних відділів.

Подання періодичних податкових, статистичних та фінансових звітів про діяльність суб'єкта господарювання до органів ДПС, Управління статистики та фондів ФСС здійснюється за допомогою інформаційної системи – програмного забезпечення «М.Е.ДОС». Зокрема підприємство придбало та користується додатковими модулями даної програми «М.Е.ДОС. Звітність», який надає можливість оперативного надання звітності, листів та запитів на отримання інформації органам ДПС, відправляти фінансову звітність шляхом користування опцією «Єдине вікно» (одночасна подача пакету звітів до органів ДПС та Управління статистики).

Так, як досліджуване підприємство є платником податку на додану вартість з 30.05.2002 р. (ПІН платника 320172616015), підприємство активно користується програмним розширенням «М.Е.ДОС. Облік ПДВ». Дана інформаційна система допомагає підприємству формувати та реєструвати податкові накладні своїм контрагентам, а також отримувати зареєстровані податкові накладні від своїх постачальників. «М.Е.ДОС. Облік ПДВ» значно полегшує процес складання декларації з податку на додану вартість, шляхом формування пакету відповідних додатків звітності та реєстру виданих та отриманих податкових накладних.

Таким чином, можна зробити висновки, що ДП «ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР» ВАТ «ДАК «АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ» здійснює ведення податкового обліку та подає податкові звітність згідно із законодавством

України. Підприємство вживає всіх необхідних заходів для запобігання несанкціонованому та непомітному виправленню записів у первинних документах та регістрах бухгалтерського обліку та забезпечує їх належне зберігання протягом встановленого строку.

Організаційна структура відділу бухгалтерії суб'єкта господарювання представлена лінійно-штабним видом та містить посаду головного бухгалтера, заступника головного бухгалтера, відділ з обліку матеріальних цінностей, відділ з обліку розрахунків та зобов'язань, загального відділу бухгалтерського обліку.

Накопичення даних про валові витрати та валові доходи для цілей обчислення оподаткованого прибутку здійснюється у програмному забезпеченні ПК «Універсал 7 ERP» та на паперових носіях на підставі первинних документів, згідно яких фіксується здійснення тієї чи іншої господарської операції. Подання періодичних податкових, статистичних та фінансових звітів до органів ДПС, Управління статистики та фондів ФСС здійснюється за допомогою інформаційної системи – програмного забезпечення «М.Е.ДОС». На досліджуваному підприємстві ведеться графік документообігу, де прописані основні види операцій з документами (створення, перевірка, обробка, зберігання а передача до архіву) Достатньо розвинена система обміну та обробки інформацією, проте варто в подальшому налагодити методику електронного обміну первинними документами даного підприємства з своїми постачальниками та контрагентами.

Облікова політика компанії основана на загальноприйнятих принципах ведення бухгалтерського обліку згідно чинного законодавства, а саме: автономності, обережності, послідовності, безперервності, переваги сутності над формою та ін..

Облікова політика застосовується на досліджуваному підприємстві таким чином, щоб фінансові звіти повністю узгоджувалися з вимогами Закону «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» та відповідного положення П(С)БО.

1.3. Аналіз основних економічних показників ДП «Полтавський облавтодор» ПАТ «Державна акціонерна компанія «Автомобільні дороги України»

Аналіз основних економічних показників здійснюється з метою встановлення закономірностей розвитку та функціонування бізнес-організації. Відповідно, ключові завдання, які при цьому ставляться перед дослідниками – проаналізувати статі фінансової звітності компанії в динаміці за декілька років та, на основі даних звітності, розрахувати економічні показники та коефіцієнти (обіговість, знос, рентабельність та інші).

Аналіз основних економічних показників досліджуваного підприємства було проведено на підставі фінансової звітності підприємства за 2018-2020 роки (баланс та Звіт про фінансові результати), Додаток А, Б, В.

Аналіз середньої вартості сукупного та власного капіталу підприємства свідчить про незначні коливання показників. Зокрема власний капітал у 2020 році, по відношенню до 2018 р. зменшився на 5,07 %, до 2019 р. – на 3,02 % (табл. 1.2).

Таблиця 1.2

Аналіз середньої вартості сукупного та власного капіталу ДП «ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР» ВАТ «ДАК «АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ» за 2018-2020 рр., тис. грн..

Показники	Роки			Відхилення 2020 р. до			
	2018	2019	2020	2018 р.		2019 р.	
				Абсолютне	Темп приросту, %	Абсолютне	Темп приросту, %
Середня вартість сукупного капіталу	360433	392265,5	389790	29357	108,14	-2475,5	99,37
Середня вартість власного капіталу	235550	230558	223599,5	-11950,5	94,93	-6958,5	96,98

Досліджуючи первісну вартість та знос основних засобів і нематеріальних активів (табл. 1.3 та рис. 1.8) можна зазначити, що у 2020 році порівняно із 2018 роком приріст первинної вартості основних засобів становив 2,92 % або 4217,0 тис.

грн.. А в порівнянні із 2019 роком, в 2020 р. спостерігається зменшення даного показника на 1,88 % або 2850 тис. грн.. Що стосується нематеріальних активів підприємства, то варто зазначити, що їх вартість зменшується протягом трьох аналізованих періодів (у 2020 році по відношенню до 2018 р. та 2019 р. – на 608 тис. грн..).

Таблиця 1.3

Аналіз динаміки первісної вартості та зносу основних засобів та нематеріальних активів ДП «ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР» ВАТ «ДАК «АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ» за 2018-2020 рр., тис. грн..

Показники	Роки			Відхилення 2020 р. до			
	2018	2019	2020	2018 р.		2019 р.	
				Абсолютне	Темп приросту, %	Абсолютне	Темп приросту, %
Основні засоби за первинною вартістю	144508	151575	148725	4217,0	102,92	-2850,0	98,12
Знос основних засобів	81299	91100	91403	10104,0	112,43	303,0	100,33
Середньорічна вартість основних засобів	143101,5	148041,5	150160	7048,5	104,93	2108,5	101,42
Нематеріальні активи за первинною вартістю	221978	221978	221370	-608,0	99,73	-608,0	99,73
Знос нематеріальних активів	676	708	726	50,0	107,4	18,0	102,54
Середня вартість нематеріальних активів	221980,5	221978	221370	-610,5	99,72	-608,0	99,73

Зокрема, аналіз необоротних активів підприємства свідчить про значну питому вагу нематеріальних активів, порівняно із основними засобами (рис. 1.8). При цьому, знос нематеріальних активів відносно зносу основних засобів незначний (так, у 2020 році знос нематеріальних активів становив 726 тис. грн., натомість знос основних засобів підприємства значно переважає на становить 91403 тис. грн..).

Крім того, динаміка середньорічної вартості основних засобів свідчить про ріст даного показника протягом аналізованого періоду. В свою чергу, аналогічний показник для нематеріальних активів має незначне відхилення в бік зменшення (у 2020 р. порівняно із 2018 р. – на 0,28 %, із 2019 р. – 0,27 %).

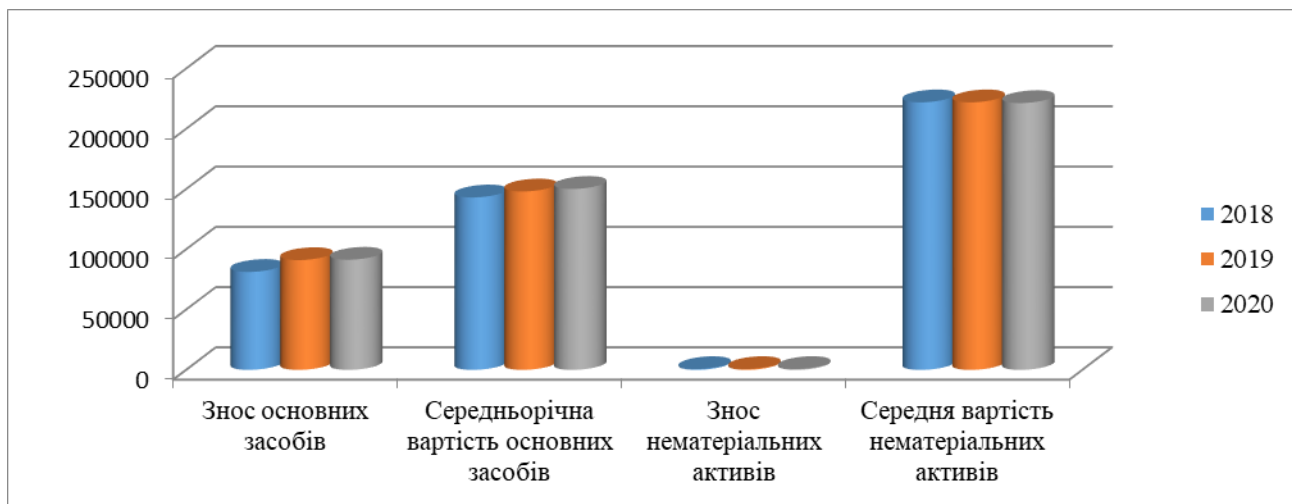

Рисунок 1.8 – Динаміка середньорічної вартості та зносу основних засобів та нематеріальних активів ДП «ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР» ВАТ «ДАК «АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ» за 2018-2020 рр., тис. грн.

Дослідження оборотних активів свідчить про зменшення розміру дебіторської заборгованості, що є позитивною тенденцією для діяльності організації (у 2020 р. порівняно із 2018 р. – на 61,55%, із 2019 р. – незначне збільшення на 5,37 %) (табл. 1.4).

Таблиця 1.4

Аналіз динаміки оборотних активів ДП «ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР» ВАТ «ДАК «АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ» за 2018-2020 рр., тис. грн..

Показники	Роки			Відхилення 2020 р. до			
	2018	2019	2020	2018 р.		2019 р.	
				Абсолютне	Темп приросту, %	Абсолютне	Темп приросту, %
1	2	3	4	5	6	7	8
Оборотні активи всього	88355	124882	92951	4596,0	105,2	-31931,0	74,43

1	2	3	4	5	6	7	8
Дебіторська заборгованість	71105	25945	27338	-43767,0	38,45	1393,0	105,37
Запаси	13017	13671	19272	6255,0	148,05	5601,0	140,97
Грошові кошти та їх еквіваленти	2245	84339	44833	42587,0	1996,13	-39506,0	53,16
Середні залишки оборотних засобів	71934,5	106574	108916,5	36982,0	151,41	2342,50	102,20

На рис. 1.9 графічно зображена структура оборотних активів підприємства, де видно, що питому вагу займає дебіторська заборгованість та грошові кошти ДП «ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР» ВАТ «ДАК «АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ».

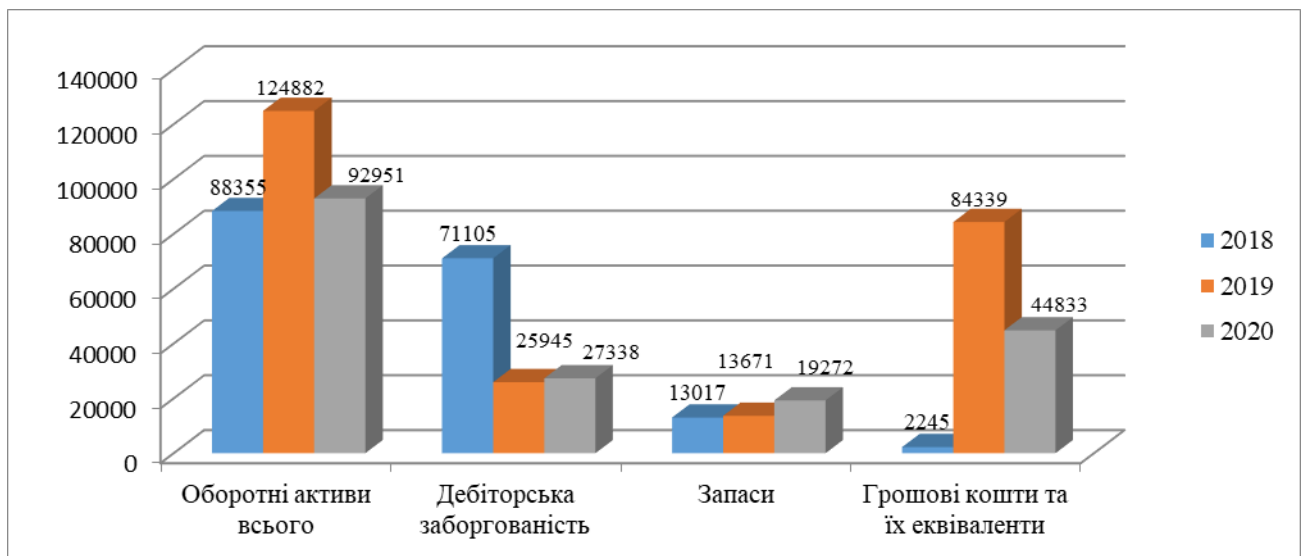

Рисунок 1.9 - Динаміка оборотних активів ДП «ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР» ВАТ «ДАК «АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ» за 2018-2020 рр., тис. грн..

Наступним кроком дослідження діяльності підприємства є аналіз трудових ресурсів підприємства. Зокрема встановлено, що розмір середньооблікової чисельності працівників щороку зменшується (станом на 2018 р. було 817 чол., на 2019 р. -592 чол., на 2020 р. – 517 чол., що на 36,72 % менше у 2020 році, порівняно із 2018 р. та на 12,67 % - із 2019 р.) (табл. 1.5).

Аналіз динаміки середньооблікової чисельності працівників ДП «ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР» ВАТ «ДАК «АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ» за 2018-2020 рр., чол..

Показники	Роки			Відхилення 2020 р. до			
	2018	2019	2020	2018 р.		2019 р.	
				Абсолютне	Темп приросту, %	Абсолютне	Темп приросту, %
Середньооблікова чисельність працівників всього	817	592	517	-300	63,28	-75	87,33
Середньооблікова чисельність робітників	567	352	402	-165	70,9	50	114,20

Зокрема, було проаналізовано середньооблікову чисельність робітників підприємства та встановлено, що темп спадання у 2020 році становив аж 29,1 %, проте в порівнянні із 2019 роком – темп приросту сягнув 14,20 %. Як бачимо, на дослідженому підприємстві спостерігається нерівномірна плинність кадрів як в бік зменшення, так і зростання. Причинами даного явища є збитковість підприємства та незначні розміри посадових окладів.

Графічно динаміку середньооблікової чисельності працівників підприємства за 2018-2020 рр. представили на рис. 1.10.

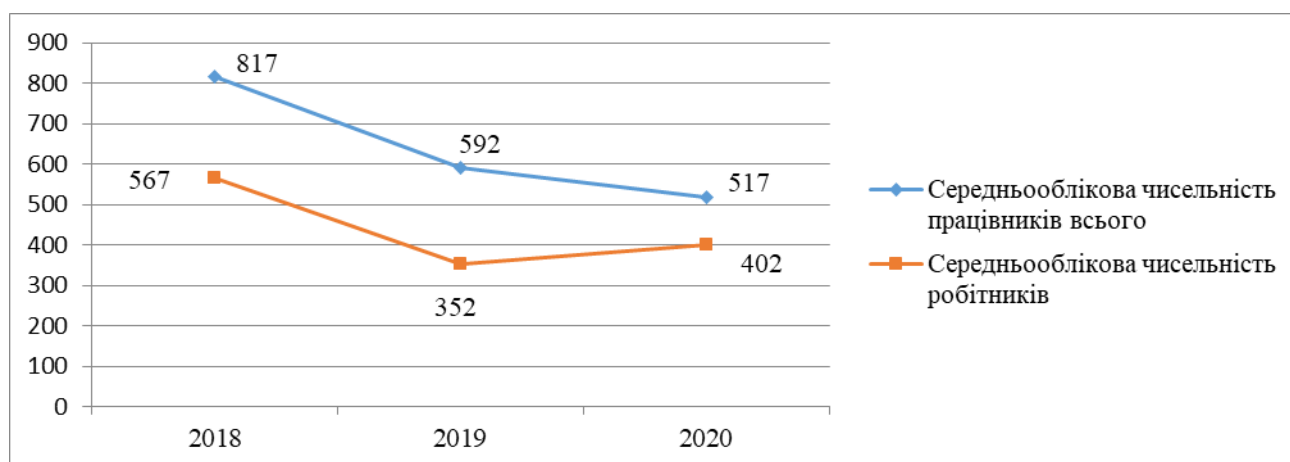

Рисунок 1.10 - Динаміка середньооблікової чисельності працівників підприємства за 2018-2020 рр., чол..

Вагоме значення для дослідження ефективності діяльності підприємства є аналіз фінансового результату на основі фінансової звітності (табл. 1.6).

Таблиця 1.6

Аналіз динаміки фінансового результату від діяльності ДП «ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР» ВАТ «ДАК «АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ» за 2018-2020 рр., тис. грн..

Показники	Роки			Відхилення 2020 р. до			
	2018	2019	2020	2018 р.		2019 р.	
				Абсолютне	Темп приросту, %	Абсолютне	Темп приросту, %
Собівартість реалізованої продукції, наданих послуг	174678	202158	108785	-65893,0	62,28	-93373,0	53,81
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції	173897	200067	106226	-67671,0	61,09	-93841,0	53,10
Валовий прибуток (збиток)	-781	-2091	-2559	-1778,0	327,66	-468,0	122,38
Прибуток (збиток) від операційної діяльності	-6468	693	-12518	-6050,0	193,54	-13211,0	-1806,35
Прибуток (збиток) від звичайної діяльності до оподаткування	-5695	1189	-11486	-5791,0	201,69	-12675,0	-966,02
Чистий прибуток (збиток)	-5695	1189	-11486	-5791,0	201,69	-12675,0	-966,02

В цілому, аналіз динаміки фінансового результату свідчить про збиткову діяльність досліджуваного підприємства. Більше того, за результатами 2020 року, збиток зріс на 101,69 % порівняно із 2018 роком та майже в десять разів відносно 2019 року. Негативним явищем є факт зменшення обсягу чистого доходу від реалізації продукції (у 2020 році, порівняно із 2018 р. – на 38,91 %, із 2019 р. – на 46,9 %). Проте підсумки діяльності підприємства за 2019 свідчать про позитивну

динаміку – отримання прибутку у розмірі 1189 тис. грн., що констатує про наявність резервів ресурсів підприємства, які можна використати у майбутньому для поліпшення фінансового результату організації.

На рис. 1.11 графічно зображений отриманий фінансовий результат від діяльності досліджуваного підприємства.

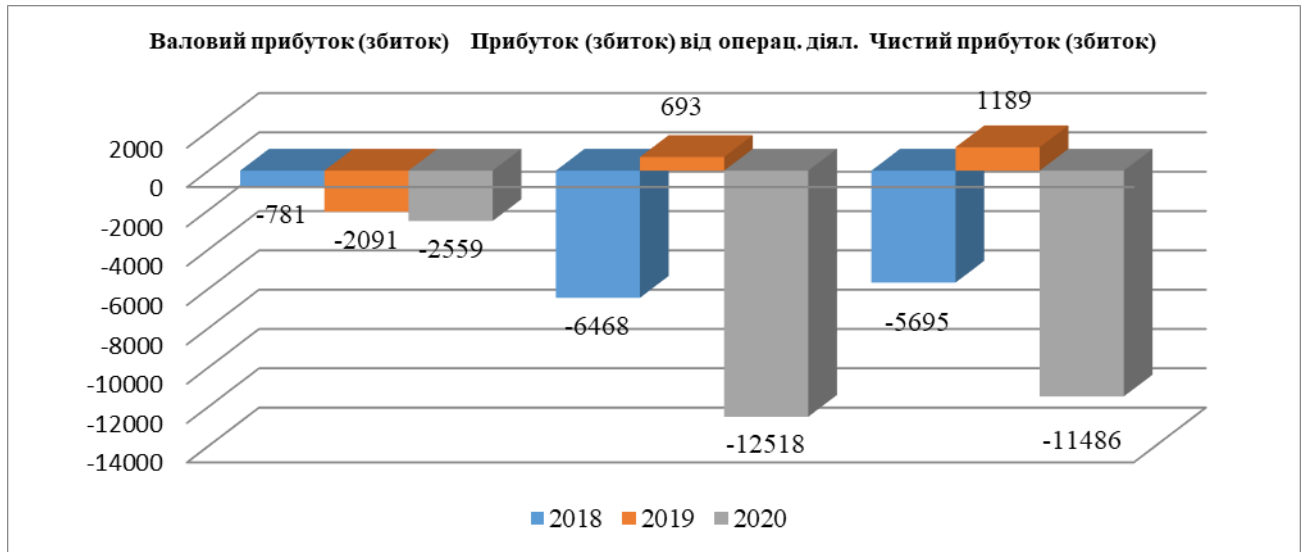

Рисунок 1.11 – Динаміка отриманого результату від діяльності на ДП «ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР» ВАТ «ДАК «АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ» за 2018-2020 рр., тис. грн..

Ключовим етапом аналізу економічних показників підприємства є розрахунок коефіцієнтів ефективності діяльності (табл. 1.7).

Коефіцієнт зносу основних засобів зростає протягом аналізованого періоду (2018 р. – 0,56; 2019 р. – 0,60; 2020 р. – 0,61), що негативно впливає на технологічні бізнес-процеси організації та свідчить про наявність застарілого обладнання та автомобільного транспорту, знос яких перевищує частку новітньої матеріальної бази.

Коефіцієнт обіговості оборотних засобів має тенденцію спаду з 2,42 до 0,98 за 2018-2020 рр., та свідчить про уповільнення обороту оборотних засобів. Крім того, середній період обороту оборотних засобів показує результат неефективного управління активами підприємства, оскільки за результатами 2020 р., даний показник становив 369 днів. Проте можна виділити успішну політику управління

дебіторською заборгованістю, про це свідчать показники середнього періоду обороту дебіторської заборгованості (у 2020 р. зменшення порівняно із 2018 р. – 18,5 %, із 2019 р. – 0,59 %).

Таблиця 1.7

Аналіз динаміки основних економічних коефіцієнтів діяльності ДП «ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР» ВАТ «ДАК «АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ» за 2018-2020 рр.

Показники	Роки			Відхилення 2020 р. до			
	2018	2019	2020	2018 р.		2019 р.	
				Абсолютне	Темп приросту, %	Абсолютне	Темп приросту, %
Коефіцієнт зносу основних засобів	0,56	0,60	0,61	0,05	109,24	0,01	102,26
Коефіцієнт обіговості оборотних засобів	2,42	1,88	0,98	-1,44	40,34	-0,90	51,95
Середній період обороту оборотних засобів	149	192	369	220,20	247,87	177,35	192,48
Коефіцієнт обіговості активів	0,48	0,51	0,27	-0,21	56,48	-0,24	53,43
Коефіцієнт обіговості дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги	3,52	4,30	4,32	0,80	122,71	0,03	100,60
Середній період обороту дебіторської заборгованості	102	84	83	-18,91	81,50	-0,50	99,41
Коефіцієнт обіговості запасів	10,21	14,99	6,45	-3,76	63,15	-8,54	43,01
Середній період зберігання запасів	35	24	56	20,57	158,35	31,81	232,48
Тривалість операційного циклу	137	108	139	1,66	101,21	31,31	129,05

Розрахунок показників обіговості запасів свідчить про неефективну політику управління запасами на досліджуваному підприємстві. Оскільки чим нижче

оборотність запасів компанії, тим менш ефективним є виробництво і тим більше зростає потреба в оборотному капіталі для даної організації. Коефіцієнт обіговості запасів за 2018-2020 рр. спадає (у 2020 р. порівняно із 2018 р. – на 3,76 позицій, а із 2019 р. – на 8,54 позицій).

Крім того, важливо проаналізувати рентабельність діяльності досліджуваного підприємства (табл. 1.8, рис. 1.12).

Таблиця 1.8

Аналіз динаміки показників рентабельності діяльності ДП «ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР» ВАТ «ДАК «АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ» за 2018-2020 рр.

Показники	Роки			Відхилення 2020 р. до			
	2018	2019	2020	2018 р.		2019 р.	
				Абсолютне	Темп приросту, %	Абсолютне	Темп приросту, %
Рентабельність продажу	-3,27	0,59	-10,81	-7,54	330,17	-11,41	-1819,41
Рентабельність активів	-1,58	0,30	-2,95	-1,37	186,50	-3,25	-972,16
Рентабельність власного капіталу	-2,42	0,52	-5,14	-2,72	212,46	-5,65	-996,08

Отож, дослідження, представлені у табл. 1.9 дають підстави стверджувати, що підприємство було рентабельним лише у 2019 році, при цьому розмір показника рентабельності був мінімальним (рентабельність від продажу – 0,59, від активів – 0,30, від власного капіталу – 0,52). Для решти аналізованих років характерні негативні показники рентабельності за різними їх видами (зокрема, у 2018 р. рентабельність від продажу становить -3,27, а у 2020 р. відповідно -10,81). В цілому динаміка рентабельності свідчить про збиткову діяльність досліджуваного підприємства. У зв'язку з цим, актуальною є розробка шляхів щодо ефективного управління ресурсами підприємства з метою пошуку додаткового потенціалу та отримання позитивного ефекту від запроваджених змін у майбутньому.

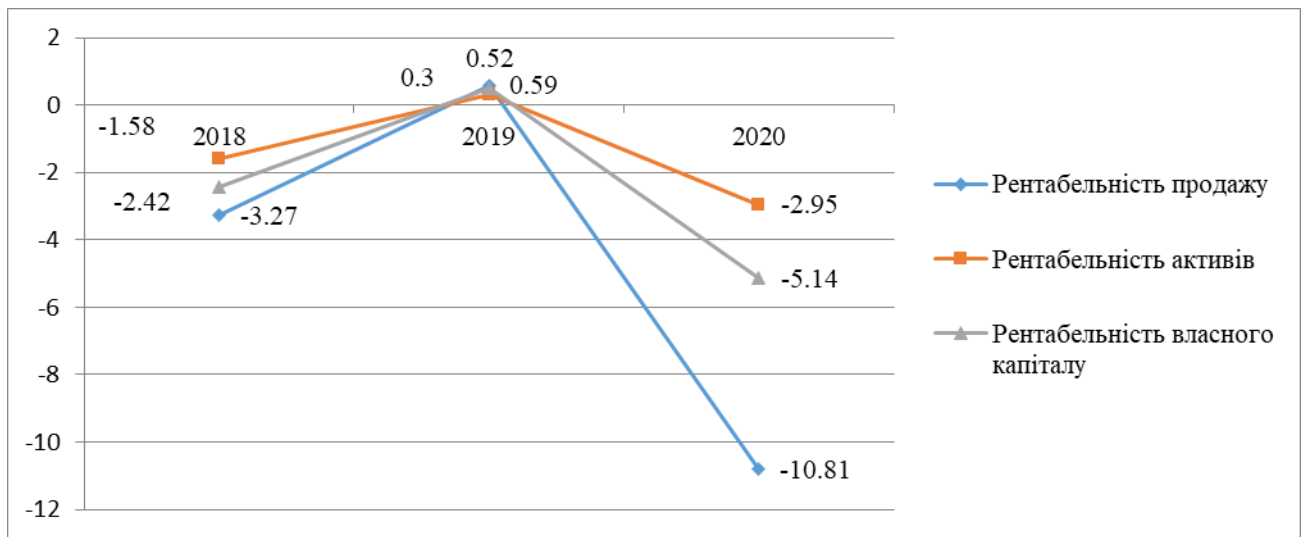

Рисунок 1.12 – Динаміка показників рентабельності діяльності на ДП «ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР» ВАТ «ДАК «АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ» за 2018-2020 рр.

Отже, було проведено аналіз основних економічних показників діяльності ДП «ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР» ВАТ «ДАК «АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ» на основі фінансової звітності за 2018-2020 рр. Варто відмітити, що досліджуване підприємство збиткове. За результатами 2020 року, збиток зріс на 101,69 % порівняно із 2018 роком та майже в десять разів відносно 2019 року. Негативним явищем є факт зменшення обсягу чистого доходу від реалізації продукції (у 2020 році, порівняно із 2018 р. – на 38,91 %, із 2019 р. – на 46,9 %). На дослідженому підприємстві спостерігається нерівномірна плинність кадрів як в бік зменшення, так і зростання. Причинами даного явища є збитковість підприємства та незначні розміри посадових окладів.

Динаміка показників рентабельності свідчить про збиткову діяльність досліджуваного підприємства. У зв'язку з цим, актуальною є розробка шляхів щодо ефективного управління ресурсами підприємства з метою пошуку додаткового потенціалу та отримання позитивного ефекту від запроваджених змін у майбутньому.

РОЗДІЛ 2 ОБЛІК НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ

2.1. Нормативно-інформаційне забезпечення обліку нематеріальних активів

Незважаючи на значний прогрес і високий науковий рівень публікацій з питань обліку нематеріальних активів, багато аспектів щодо важливості ролі нематеріальних активів у сучасній економіці потребують подальшого вивчення. Динаміка постіндустріального суспільства, яка пов'язана зі стрімким розвитком сфери послуг, освіти і науки, значне збільшення спеціалізованих знань у різних галузях, створює нові завдання, спрямовані на формування єдиної теоретичної бази, що відображає всі аспекти такої складної економічної категорія як нематеріальні активи. Сьогодні нормативно-правова база обліку та проведення операцій з нематеріальними активами знаходиться в стані змін і потребує подальшого вдосконалення. Враховуючи вищевикладене, необхідно провести аналіз існуючих підходів до розуміння природи нематеріальних активів та покращення їх інтерпретації.

Спершу розглянемо та охарактеризуємо нормативно-інформаційне забезпечення обліку нематеріальних активів в Україні. При цьому, варто наголосити, регулювання бухгалтерського обліку широко представлене сьогодні в нашій країні (рис. 2.1). Зокрема розрізняють як зовнішню нормативну базу (Закони України, Положення, Інструкції, Накази) та внутрішню, яка розробляється в межах окремого підприємства шляхом складання облікової політики, де описуються ключові аспекти ведення бухгалтерського обліку нематеріальних активів зокрема. Що стосується зовнішніх нормативних актів - їх варто поділити на декілька сфер регулювання, зокрема: регулювання принципів і методів обліку нематеріальних активів (до них відносяться Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» [4], ряд П(С)БО, а саме: №7 «основні засоби», №8 «Нематеріальні активи», № 19 «Об'єднання підприємств, тощо»); регулювання документування операцій з обліку нематеріальних активів (на основі Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, наказу Міністерства Статистики

України «Про затвердження типових форм первинного обліку», тощо); регулювання контролю обліку нематеріальних активів.

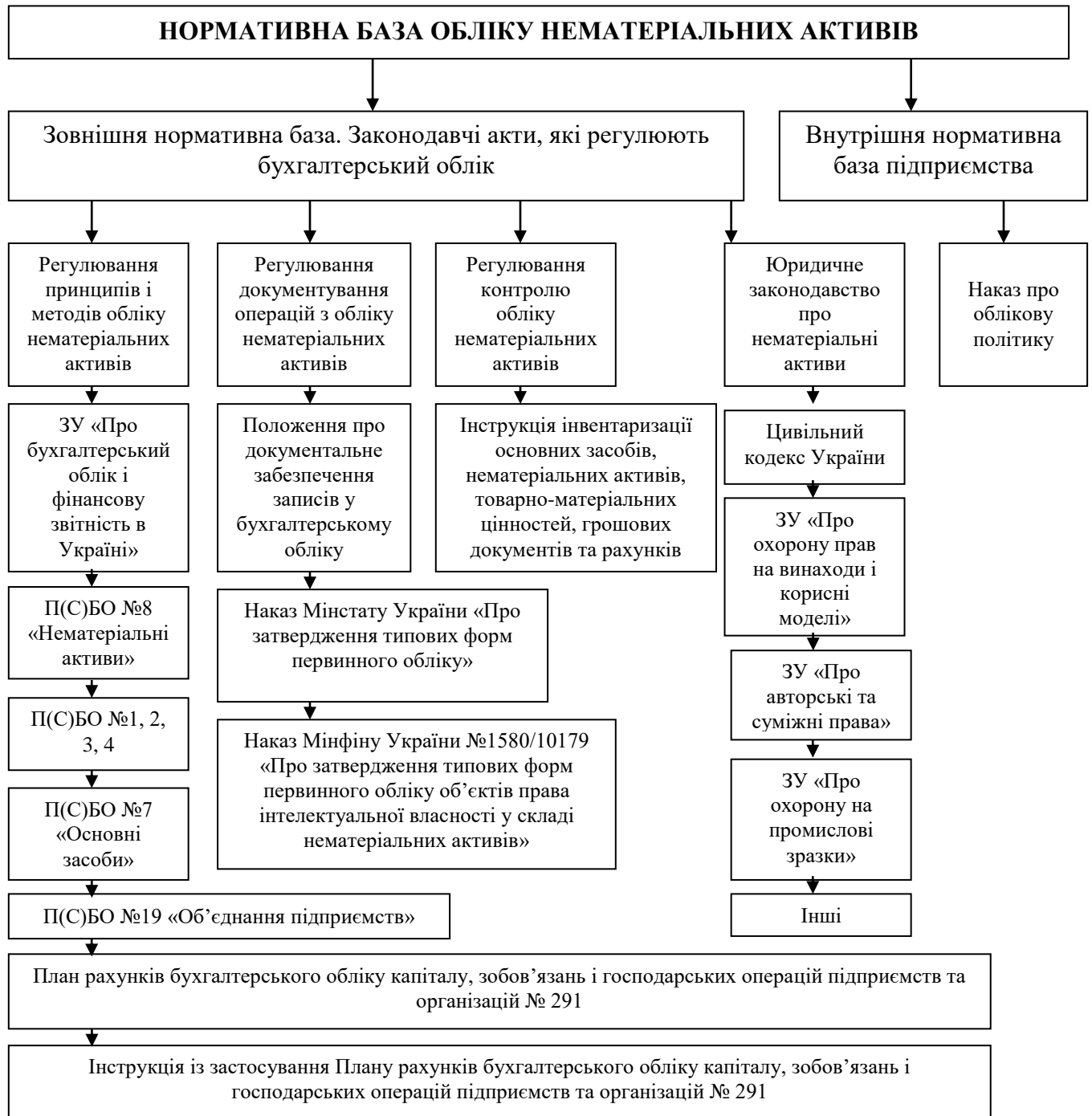

Рисунок 2.1 – Нормативна база обліку нематеріальних активів [1-23]

На ряду з основними законодавчими актами, варто виокремити юридичне законодавство про нематеріальні активи, зокрема: Цивільний кодекс України, Закон України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» [7], Закон України «Про авторські та суміжні права» тощо.

На думку Дубініної М.В., «з регулюванням обліку нематеріальних активів тісно пов'язана правова система регулювання відносин у сфері інтелектуальної власності. Таким чином, юридичне законодавство виступає своєрідним підґрунтям організації обліку нематеріальних активів і також потребує уваги при здійсненні господарських операцій із використанням об'єктів інтелектуальної власності» [51] (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Нормативно-правове регулювання господарських відносин у сфері інтелектуальної власності [1-23]

Нормативно-правові документи	
Загальні	Конституція України (зокрема, ст. 41 та ст. 54); Цивільний кодекс; Кодекс про адміністративні порушення; Митний кодекс; Кримінальний кодекс; Кодекс про надра; Водний кодекс; Земельний кодекс; Лісовий кодекс; Закон України «Про інноваційну діяльність»; Закон України «Про інвестиційну діяльність»; Закон України «Про ліцензування видів господарської діяльності»
Спеціальні (безпосередньо стосуються інтелектуальної власності)	1) Закони України: - «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі»; - «Про охорону прав на промислові зразки»; - «Про авторське право і суміжні права»; - «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг»; - «Про охорону прав на зазначення походження товарів»; - «Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних»; - «Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем». 2) Постанови та розпорядження Кабінету Міністрів України - Порядок сплати зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності, та додаток до нього; роз'яснення щодо застосування Порядку; - Порядок надання Кабінетом Міністрів України дозволу на використання запатентованого винаходу (корисної моделі) чи зареєстрованої топографії інтегральної мікросхеми; - Положення про представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених)
Стандарти у сфері інтелектуальної власності	1) Стандарти Всесвітньої організації інтелектуальної власності; 2) Державні стандарти України (ДСТУ): - ДСТУ 3574-97 Патентний формуляр. Основні положення. Порядок складання та оформлення; - ДСТУ 3575-97 Патентні дослідження. Основні положення та порядок проведення

Детальніше аналізуючи питання регулювання обліку нематеріальних активів на законодавчому рівні, варто виокремити окремі рівні (рис. 2.2).

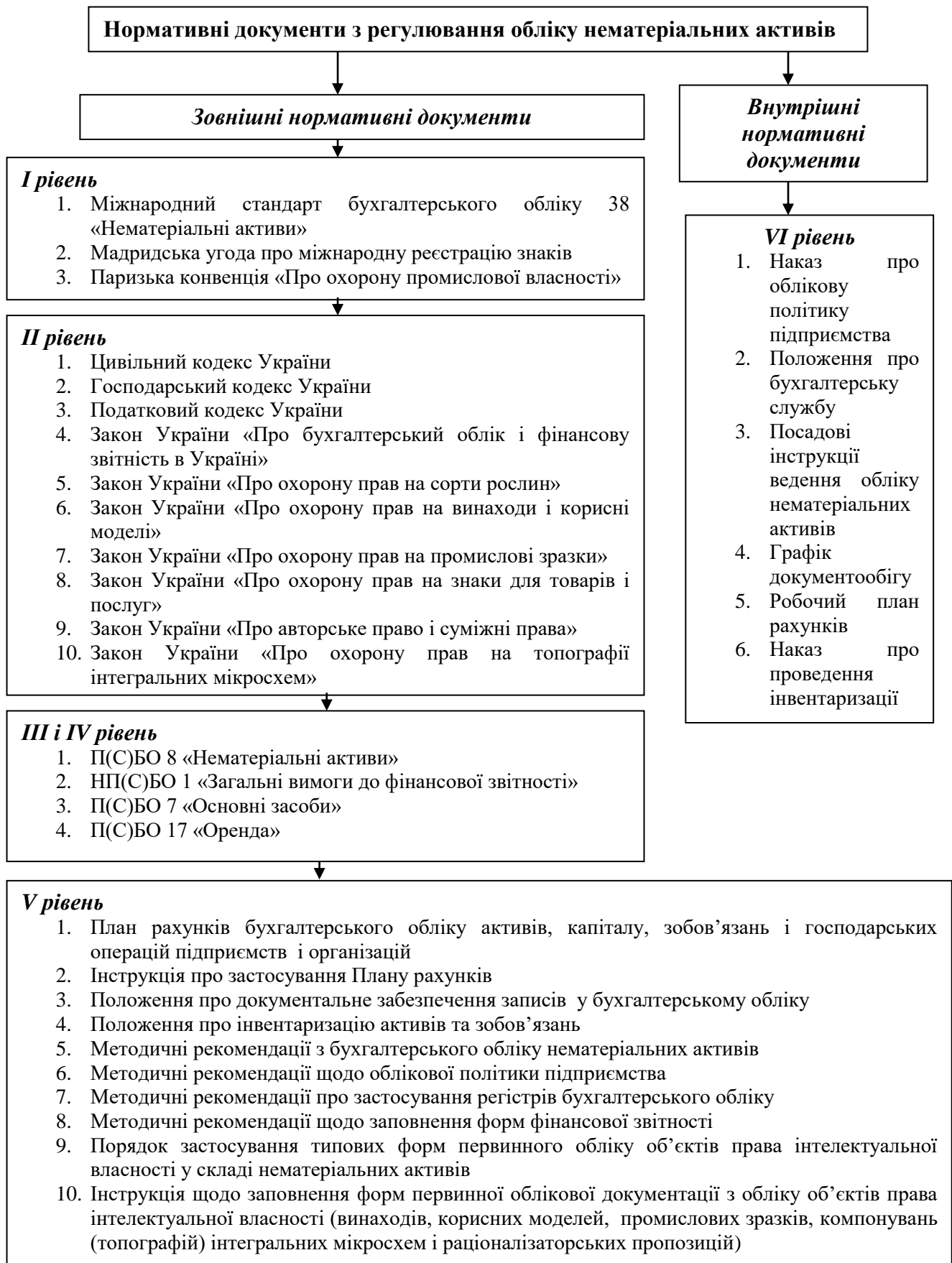

Рисунок 2.2 – Рівні нормативних документів щодо регулювання обліку нематеріальних активів [1-23]

Так, вищий рівень регулювання посідають нормативні документи міжнародного стандарту, зокрема до них можемо віднести: Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 38 «Нематеріальні активи» [14], Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків, Паризька конвенція «Про охорону промислової власності». Другий рівень посідають кодекси України (Цивільний кодекс, Господарський кодекс, Податковий кодекс), а також Закони України в області регулювання нематеріальних активів. Третій та четвертий рівні характерні для Положень П(С)БО, які регулюють ключові питання та правила бухгалтерського обліку в Україні.

П'ятий рівень містить нормативні документи: План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, Інструкцію про застосування Плану рахунків, Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку та ряд методологічних рекомендацій в сфері ведення бухгалтерського обліку на підприємствах. Завершальний рівень, шостий посідають внутрішні нормативні документи підприємства: наказ про облікову політику, посадові інструкції працівників, накази про проведення інвентаризації тощо. Дослідивши питання нормативного регулювання обліку нематеріальних активів, було встановлено, що дана категорія розглядається як з боку вітчизняного та міжнародного законодавства. На ряду з цим, вбачаємо доцільним провести порівняльну характеристику основних положень обліку нематеріальних активів в вище зазначених нормативних документах, а саме: П(С)БО №8 та МСБО № 38 (табл. 2.2).

Таблиця 2.2

Порівняльна характеристика П(С)БО 8 та МСБО 38 [14; 15]

Основні положення	П(С)БО 8	МСБО 38
1	2	3
Економічна сутність	Нематеріальний актив — немонетарний актив, який не має матеріальної форми та може бути ідентифікований	Нематеріальний актив — немонетарний актив, який не має фізичної субстанції та може бути ідентифікований

1	2	3
Складові елементи	Нематеріальні активи поділяються на групи: права користування природними ресурсами; права користування майном; права на комерційні позначення; права на об'єкти промислової власності; авторське право та суміжні з ним права; інші нематеріальні активи	Нематеріальні активи поділяються на класи, наприклад: назви брендів; заголовки та назви видань; комп'ютерне програмне забезпечення; ліцензії та привілеї; авторські права, патенти та інші права на промислову власність, права на обслуговування та експлуатацію; рецепти, формули, моделі, проекти та прототипи; нематеріальні активи на етапі розробки
Умови визнання	1. Існує ймовірність одержання майбутніх економічних вигід. 2. Вартість може бути достовірно визначена	1. Можливість ідентифікації (може бути відокремлений; виникає внаслідок договірних або інших юридичних прав). 2. Є контроль над ресурсом. 3. Існує ймовірність отримання майбутніх економічних вигід
Первісне визнання	За первісною вартістю: 1) ціна придбання (крім отриманих торговельних знижок), мито, непрямі податки, що не підлягають відшкодуванню, 2) інші витрати, безпосередньо пов'язані з його придбанням та доведенням до стану, у якому він придатний для використання	За собівартістю: 1) ціна придбання, включаючи ввізне мито та податки, які не відшкодовуються на придбання після вирахування торговельних та інших знижок; 2) будь-які витрати, які можна прямо віднести до підготовки цього активу для використання за призначенням
Оцінка після визнання	За залишковою або переоціненою вартістю (щодо активів, для яких існує активний ринок)	Модель собівартості або модель переоцінки

Отже, аналіз нормативно-інформаційного забезпечення обліку нематеріальних активів дає підстави стверджувати, що законодавче регулювання досліджуваного питання представлено широким колом нормативних документів. Зокрема розрізняють як зовнішню нормативну базу (Закони України, Положення, Інструкції, Накази) та внутрішню, яка розробляється в межах окремого підприємства шляхом складання облікової політики, де описуються ключові аспекти ведення бухгалтерського обліку нематеріальних активів. Нормативні документи з регулювання обліку нематеріальних активів поділяються на шість рівнів, верхню ланку з яких посідають нормативні документи міжнародного стандарту, далі йдуть Кодекси України, Закони, Стандарти та Положення. Заключним етапом регулювання є внутрішні нормативні документи підприємства - наказ про облікову політику, посадові інструкції працівників тощо.

2.2. Суть, класифікація, оцінка нематеріальних активів

Поняття нематеріальних активів використовується в бухгалтерській та оціночній діяльності, юридичній та управлінських сферах, тому ця економічна категорія має ряд відмінностей у своєму тлумаченні: в положеннях стандартів бухгалтерського обліку, в нормативних документах і в економічній літературі.

Складність обліку нематеріальних активів полягає в тому, що за своєю природою вони включають різні об'єкти. Крім того, сьогодні існують і продовжують створюватися різні нематеріальні активи, а також завдяки відмінності в економічному, правовому, бухгалтерському та оціночному підходах до розуміння їх сутності, немає значного розриву між методологією обліку нематеріальних активів та сучасних вимог економіки. Це зумовлює необхідність дослідження сутності та уточнення концепції нематеріальних активів для створення уніфікованого методологічного підходу. Серед економістів існують різні підходи до визначення поняття «нематеріальні активи», наприклад економічні, юридичні, бухгалтерські, оціночні. Ці підходи розкривають сутність, місце, роль і цінність нематеріальних активів для розвитку та здійснення фінансово-господарської діяльності суб'єкта [27].

У той же час різноманітність підходів до ідентифікації нематеріальних активів створює складність і утруднення розуміння їх сутності, розкриті в науковій літературі та нормативних документах. Так, тлумачний економічний словник стверджує, що нематеріальні цінності – це цінності, які не є фізичними об'єктами, але мають грошову вартість. Це патенти, новітні технологічні та технічні розробки, проекти, інші об'єкти інтелектуальної власності, договори оренди та інші права.

За даними Булат Г.В. і Камінської А.М. [31], «нематеріальні активи – це об'єкти, які не мають реальне втілення. Для того, щоб актив вважався нематеріальним активом, необхідно, щоб він відповідав визначенню активу, він є вимірюваним, значущим і надійним». Артеменко Н.В. [27], трактує нематеріальні активи «як нематеріальні джерела вартості, що породжуються інноваціями, унікальні організаційні проекти або практики управління людськими ресурсами».

Гороховець Ю.А. [41; 42] вважає, що «нематеріальні активи – це кодифіковані описи конкретних знань, якими можна володіти і, при необхідності, продавати». За Кобою О.В. [57], «нематеріальні активи – довгострокові активи, які фізично відсутні. Їхня цінність в довгострокових правах або перевагах, які вони надають власнику (патентів, авторських прав, твердих цін, торгових марок, спеціальних привілеїв, ліцензії, формули, технології)».

На думку Диби В.М.[46-48] та Загроцької Л. [52], нематеріальні активи є основним джерелом сталого створення вартості. Вони розглядають їх як «знання, які існують в організації для створення іншої переваги» і «здатність співробітників задовольняти потреби клієнтів». На думку вчених, нематеріальні активи включають такі різноманітні предмети, як патенти, авторські права, знання робочої сили, управління, інформаційну систему та робочі процеси.

Кушина О. [61] і Плекан М.В. [72] окреслили перспективи впливу нематеріальних активів на міжнародну експансію та її успіх. Вони відзначили, що «різні компанії, які здійснюють географічну диверсифікацію бізнесу, повинні прийняти наявні переваги нематеріальних активів для того, щоб бути конкурентоспроможними при нових ринкових умовах». У їхніх роботах також згадуються погляди інших вчених, які наголошували на наважливу роль нематеріальних активів у розвитку бізнесу, а саме: «нематеріальні активи є основою мотивації компанії для виходу на нові географічні ринки. Нематеріальні активи створюють переваги у своїй країні, які можна використовувати на зовнішніх ринках. Нематеріальні активи спонукають фірми до географічної диверсифікації, так як зростання на нових ринках не знижує вартість активів при інтенсивному використанні інформації про вітчизняний ринок».

Проскуріна Н.М. [73-74] зазначає, що «нематеріальні активи є ядром економіки знань». За словами Журавка Ф.О. [80], «бухгалтери не можуть виміряти інтелектуальний капітал компанії. І цей прихований скарб сьогодні є тим, що дійсно має значення в суспільстві».

За словами Ясишена В.В. [89] «нематеріальні активи – це об’єкти власності, які не мають матеріального змісту або для яких цей зміст не є визначальним його продуктивного використання або вміст матеріалів і речовин не розглядається через юридичні обмеження». Бриль І.В. [30] під нематеріальними активами розуміє «номінальну вартість об’єктів промислової та інтелектуальної власності, а також інші подібні майнові права, які визначаються об’єктом права власності конкретного підприємства (господарства)». Сіменко І.В. [28] зазначає, що «нематеріальні активи — це група активів підприємства, яка не має реальну форму, включаючи об’єкти інтелектуальної (у тому числі промислової) власності. До цієї групи активів підприємства, він відносить гудвіл, набуте підприємством право користування певними природними ресурсами, продуктами програмного забезпечення, товарними знаками, патентами, ноу-хау та іншими подібними видами майнових цінностей, які встановлюються відповідним законодавством і відображаються в балансі підприємства».

Серпенінова Ю.С. [35] запропонувала свій підхід до розуміння всіх нематеріальних об’єктів, розділивши їх на три групи, які включають: «нематеріальні активи; нематеріальні ресурси; нематеріальні фактори». Вона виправдовує свій підхід через те, що неможливо об’єднати всі об’єкти, які мають відношення до нематеріальних, в одне визначення. «Нематеріальні активи - суб’єкт господарювання ідентифікується як нематеріальний актив, якщо він не має матеріальної структури, перебуває у власності організації, може бути відокремленим від організації для подальшого продажу чи іншого відчуження та є джерелом майбутніх економічних вигод. Нематеріальні ресурси - предмети, які не мають матеріальну структуру, контролювану компанією, що є результатом операцій, проведених організацією раніше або понесені витрати і здатні принести організаціям економічні вигоди в майбутньому».

Також для розкриття сутності нематеріальних активів надані результати дослідження визначення поняття даної категорії та наведено в табл. 2.3.

Визначення поняття «нематеріальні активи» різними науковцями
[33;36;44;45;55;59;62;66;69;81;82;84-88]

№ п/з	Автор	Визначення поняття
1	2	3
1	Бутинець Ф.Ф. [33]	Безповоротні довгострокові активи, які не є матеріальними, але мають вартість і можуть приносити прибуток для підприємства
2	Вакун О.В. [36]	Безповоротні довгострокові активи, які не мають матеріальної форми, але мають вартість і функціонально можуть приносити прибуток підприємству
3	Гудзь Н.В. [44]	Вони є одним із видів ресурсів підприємства, що представляють певні права і пільги, що дозволяють власнику займатися підприємницькою діяльністю з метою отримання економічної вигоди
4	Диба В.М. [45]	Юридично визнані необоротні активи підприємства, у вигляді різних прав, які мають спеціальне призначення, реальну цінність і здатні принести їх власнику (користувачу) прибуток або інші вигоди
5	Химич І.Г. [55]	За юридичними критеріями права впливають з ліцензування, авторського права та інших операцій, а не самі ліцензії, програмні продукти, торгові марки тощо, що визнаються у складі нематеріальних активів. Права і інші нематеріальні активи можуть також виникнути у підприємства, що є результатом укладення цивільно-правових договорів, до яких належать, зокрема, авторські, науково-дослідні та угоди про розвиток. Доведено, що економічні критерії віднесення об'єктів до нематеріальних активів – це можливість їх ідентифікації, можливість отримання прибутку та довгостроковий (більше року) характер використання нематеріальних активів на підприємстві.
6	Крупка Я.Д. [59]	Сутність нематеріальних активів проявляється в тому, що вони є одним із видів ресурсів підприємства, що представляють різні права та привілеї, у тому числі інтелектуальне майно, отримане в результаті інтелектуальної діяльності, що дає змогу власнику продовжувати підприємницьку діяльність з метою отримання додаткових економічних вигод порівняно з конкурентами. Маючи нематеріальний характер, вони стають помітними лише в процесі виробництва і реалізації продукції, і тільки в поєднанні із засобами, предметами праці і робочою силою, оскільки їх дія проявляється лише в такому поєднанні
7	Лепетан І.М. [62]	Визначає нематеріальний актив як немонетарний актив, який не є суттєвим за своєю природою як ресурс підконтрольного йому підприємству в результаті минулих подій і має матеріальний носій, що обґрунтований майновими правами, використання яких призведе до отримання очікуваних економічних вигод в майбутньому, можуть бути ідентифіковані, надійно оцінені та використані більше 12 місяців у різноманітній господарській діяльності
8	Куцик П.О. [66]	Нематеріальні активи – це немонетарні активи, які не є матеріальними, їх можна ідентифікувати та утримувати підприємством для майбутніх економічних вигод. Автор визначив методичні підходи до сутності нематеріальних активів через більш повне визначення ознак і характеристики цього виду активів

1	2	3
9	Огійчук М.Ф. [69]	Під нематеріальними активами в широкому розумінні слід розуміти сукупність нематеріальних активів та немонетарних факторів, що мають характер виключних прав і забезпечують отримання економічних вигод в майбутньому
10	Ткаченко Н.М. [81]	Це цінні не грошові активи, майнові права, що входять до складу інтелектуального капіталу підприємства, яке створюється самостійно або залученою стороною і здатний принести економічну вигоду.
11	Абрамчук М.Ю. [82]	У широкому сенсі, як сукупність усіх нематеріальних активів (включаючи інтелектуальний капітал та нематеріальні активи, отримані не в результаті інтелектуальної діяльності), які відповідають вимогам щодо їх визнання активами відповідно до національного П(С) БО
12	Мороз Ю.Ю. [84]	Автор узагальнює три основні підходи до визначення поняття нематеріальні активи: економічні, юридичні та бухгалтерські (господарський ресурс і капітал, об'єкт права, активи)
13	Чуб Ю.В. [85]	Сукупність задокументованих, виключних і невиключних майнових прав на інтелектуальні майнові права, права користування майновими правами та конкретні права, що дозволяють ідентифікувати немонетарні активи і здатні принести майбутні економічні вигоди
14	Шара Є.Ю. [86]	Спеціальний тип активу, який істотно не ідентифікується, може бути ідентифікований та оцінений, є інноваційним, створює економічні вигоди для підприємства, впливає на його фінансовий та економічний потенціал і ринкову вартість, і має тривалий термін експлуатації
15	Швець В.Г. [87]	Це ресурси нематеріального походження, що забезпечують суб'єкт господарювання спроможністю покращувати якість своєї продукції (послуг), системи їх відтворення та маркетингу, що підвищує конкурентні переваги суб'єкта на ринку
16	Шелест В.С. [88]	Це ресурси, отримані від творчої чи інноваційної діяльності, для яких відсутній фізичний знос і високий ризик морального зносу, низький рівень ліквідності, а їх загальна вартість на підприємстві повинна розраховуватися виходячи з використання спеціальних підходів

З наведених визначень зрозуміло, що однозначного підходу до тлумачення поняття «нематеріальні активи» серед науковців не існує. Кожен автор підкреслює свої найважливіші ознаки нематеріальних активів, які на його думку, найкраще характеризують цю складну економічну категорію.

Вивчаючи різні підходи вчених до тлумачення поняття «нематеріальні активи», встановлено, що вони насамперед наголошують на наступному: це безповоротні довгострокові активи; мають відсутність матеріальної форми (реальне втілення); здатні приносити прибуток (економічні вигоди); представляти права та пільги для підприємницької діяльності; певний вид ресурсів підприємства; вони

мають цінність (можуть бути оціненими); їх можна ідентифікувати (навіть окремо від підприємства).

У меншій мірі дослідники стверджують, що нематеріальні активи – це немонетарні активи, основні засоби (фактори, ресурси), об’єкти інтелектуальної власності, права власності, частина інтелектуального капіталу підприємства, що носять інноваційний характер і можуть бути у власності та продаватися.

У наведених вище визначеннях рідко згадуються такі характеристики нематеріальних активів, як контроль з боку підприємства; належність до організації; наявність матеріального носія; відсутність ліквідаційної вартості; використання для різних типів сфери діяльності підприємства; відповідати вимогам щодо визнання активів відповідно до П(С)БО; мають низький рівень ліквідності; відображення в балансі підприємства; відсутність фізичного зносу і ризик морального зносу.

Класифікація нематеріальних активів приведена на рис. 2.3.

Рисунок 2.3 – Класифікація нематеріальних активів [83; 88]

Інтелектуальна власність захищена законом, наприклад, патентами, авторськими правами та торговими марками, які дозволяють людям отримувати визнання або фінансову вигоду від того, що вони винаходять або створюють. Дотримуючись правильного балансу між інтересами інноваторів та ширшим суспільним інтересом, система інтелектуальної власності прагне сприяти створенню середовища, в якому творчість та інновації можуть достатньо розвиватися.

Право власності — це виключні повноваження визначати, як використовується ресурс, чи належить цей ресурс державі чи окремим особам.

Права приватної власності мають ще два атрибути, крім визначення використання ресурсу. Одним з них є виключне право на послуги ресурсу. Нарешті, право приватної власності включає право делегувати, орендувати або продавати будь-яку частину прав шляхом обміну або дарування за будь-якою ціною, яку визначає власник (за умови, що хтось готовий заплатити цю ціну). Таким чином, трьома основними елементами приватної власності є ексклюзивність прав на вибір використання ресурсу, винятковість прав на послуги ресурсу та право обміну ресурсом на взаємовигідних умовах.

Відстрочені витрати – це витрати, які вже понесені, але не будуть віднесені до витрат до наступного звітного періоду. Тим часом вони відображаються на балансі як актив. Причиною відстрочення визнання собівартості таких витрат є те, що виготовлена продукція не є реалізованою.

Гудвіл – це нематеріальний актив, який пов'язаний з придбанням однієї компанії іншою. Зокрема, гудвіл — це частина ціни придбання, яка вища за суму чистої справедливої вартості всіх активів, придбаних під час придбання, та зобов'язань, прийнятих у процесі [75].

Елементи, що входять до гудвілу, є власністю або інтелектуальною власністю та впізнаваністю бренду, які нелегко визначити кількісно.

Гудвіл розраховується шляхом взяття ціни придбання компанії та віднімання різниці між справедливою ринковою вартістю активів і зобов'язань.

Компанії зобов'язані переглядати вартість гудвілу у своїх фінансових звітах принаймні один раз на рік та фіксувати будь-які знецінення. Гудвіл відрізняється від більшості інших нематеріальних активів невизначеним терміном експлуатації, тоді як більшість інших нематеріальних активів мають обмежений термін корисного використання.

До оцінки нематеріальних активів, як і будь-яких активів взагалі, застосовують три підходи: порівняльний, дохідний, витратний. При цьому в кожному використовуються свої методи (рис. 2.4).

Рисунок 2.4 – підходи до оцінки нематеріальних активів [55;60]

Порівняльний підхід оцінює нематеріальні активи на основі мультиплікаторів або даних про порівнювані ринкові угоди.

Дохідний аспект визначає чисту наведену вартість (NPV) грошових потоків, отриманих по активу, або можливих витрат, якби активу не було.

Витратний підхід обчислює відновну вартість як витрати на відтворений процесвсередині фірми.

Так чином, розглянуто визначення поняття «нематеріальні активи» та встановлено, що не існує однозначного підходу щодо трактування даної категорії. Можна зауважити, що нематеріальні активи – це безповоротні довгострокові активи;

мають відсутність матеріальної форми (реальне втілення); здатні приносити прибуток (економічні вигоди); представляти права та пільги для підприємницької діяльності; певний вид ресурсів підприємства; вони мають цінність (можуть бути оціненими); їх можна ідентифікувати (навіть окремо від підприємства). До складу нематеріальних активів входять: інтелектуальна власність, майнові права, гудвіл та відстрочені витрати. До оцінки нематеріальних активів застосовують три підходи: порівняльний, дохідний, витратний.

2.3. Первинний облік нематеріальних активів

Первинний облік нематеріальних активів здійснюється на підставі первинних документів згідно ст. 9 Закону України № 996 «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», а також п. 2.2 Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку.

Первинні документи з обліку нематеріальних активів, на підставі яких господарські операції відображаються у бухгалтерському обліку, наведено в таблиці 2.4.

Таблиця 2.4

Первинні документи з обліку нематеріальних активів [27; 29; 34]

Назва господарської операції	Первинні документи
1	2
Придбання	Відомість обліку нематеріальних активів, нарахованої амортизації (форма ВНА-1), акт приймання передачі нематеріальних активів, банківська виписка, податкова накладна, бухгалтерська довідка
Безоплатне одержання	Відомість обліку нематеріальних активів, нарахованої амортизації (форма ВНА-1), акт приймання передачі нематеріальних активів
Введення в експлуатацію	Акт введення в господарський оборот об'єкта права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів (форма № НА-1), відомість обліку нематеріальних активів, нарахованої амортизації (ВНА-1)
Створення власними силами підприємства	Відомість нарахування зарплати, лімітно-забірна картка типової форми № М-8, виписка банку, відомість обліку нематеріальних активів, нарахованої амортизації (ВНА-1)

1	2
Отримання шляхом унесення до статутного капіталу	Рішення учасників, відомість обліку нематеріальних активів, нарахованої амортизації (ВНА-1), податкова накладна.
Продаж іншій фізичній чи юридичній особі	Відомість обліку нематеріальних активів, нарахованої амортизації (форма ВНА-1), акт приймання передачі нематеріальних активів, банківська виписка, податкова накладна, бухгалтерська довідка
Безоплатна передача іншій фізичній чи юридичній особі	Відомість обліку нематеріальних активів, нарахованої амортизації (форма ВНА-1), типова форма № НА-3, акт приймання передачі нематеріальних активів, податкова накладна
Нарахування амортизації	Відомість обліку нематеріальних активів, нарахованої амортизації (форма ВНА-1), бухгалтерська довідка
Переоцінка	Бухгалтерська довідка
Списання (ліквідація)	Акт вибуття (ліквідації) об'єкта права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів (форма НА-3), Відомість обліку нематеріальних активів, нарахованої амортизації (форма ВНА-1), податкова накладна

Крім типових форм первинних документів, підприємства користуються також додатковими документами щодо обліку нематеріальних активів, на основі яких підтверджується законодавчо право власності на такі активи.

Отож, до таких додаткових документів можна віднести наступні [43]:

- права користування природними ресурсами – потрібно мати документи, оформлені в законодавчо встановленому порядку (наприклад, спецдозвіл на видобуток корисних копалин);

- права користування майном – договір на право користування, договір оренди або найму;

- права на об'єкти промислової власності – патент, ліцензію, свідоцтво, свідоцтво на розповсюдження, опис тощо;

- авторського права і суміжних з ним прав – свідоцтво, ліцензію, ліцензійний договір, акт передачі виключних авторських прав, виконання договору на виробництво фоно- і відеограми тощо;

- прав на інші НА – ліцензію, патент, договір тощо.

Щоб встановити механізм, що лежить в основі використання типових бухгалтерських проведення в області обліку нематеріальних активів, потрібні подальші дослідження форми первинного обліку, що заповнюються згідно з Порядком оформлення типових форм первинного обліку об'єктів інтелектуальної власності в межах використання нематеріальних активів. Крім того, стандартні форми первинного обліку, до яких використовуються додаткові форми первинного обліку реєстрації об'єктів прав інтелектуальної власності. Додатковими формами первинного обліку є внутрішня документація підрозділів інтелектуальної власності для оперативного обліку таких об'єктів.

Аналіз сутності та змісту форм первинної документації показав, що вони не повністю відповідають цілям бухгалтерського обліку. Зокрема, є сумніви щодо використання інвентарної картки форми № НА-2 (нематеріальні активи), тому що об'єкт нематеріальних активів входить в господарський обіг на підставі документів, що підтверджують право власності (або користування) на об'єкт.

Факт надходження цих об'єктів оформляється актом введення в господарський обіг об'єкта інтелектуальної власності як компонента нематеріальних активів (форма № НА-1). Тому може бути припущення, що в цих документах є дублювання інформації, що не сприяє спрощенню процедури формування облікової інформації.

У сукупності розроблені первинні документи з обліку нематеріальних активів тільки для об'єктів інтелектуальної власності. В обліку інших видів суб'єктів господарювання входять нематеріальні активи відповідно до типових форм обліку основних засобів. Удосконалення первинного обліку нематеріальних активів має відбуватися в межах напрямків збільшення змістовної ємності протягом здійснення процесу конкретної форми для забезпечення відображення всіх особливостей кожного об'єкта інтелектуального розвитку виробництва. Це сприятиме прийняттю раціональних управлінських рішень, отримання необхідних даних для управлінського обліку та оперативного економічного аналізу. Це вплине на надійність оцінки нематеріальних активів.

Схематично варіанти застосування форм первинних документів для обліку нематеріальних активів ілюструє рисунок 2.6.

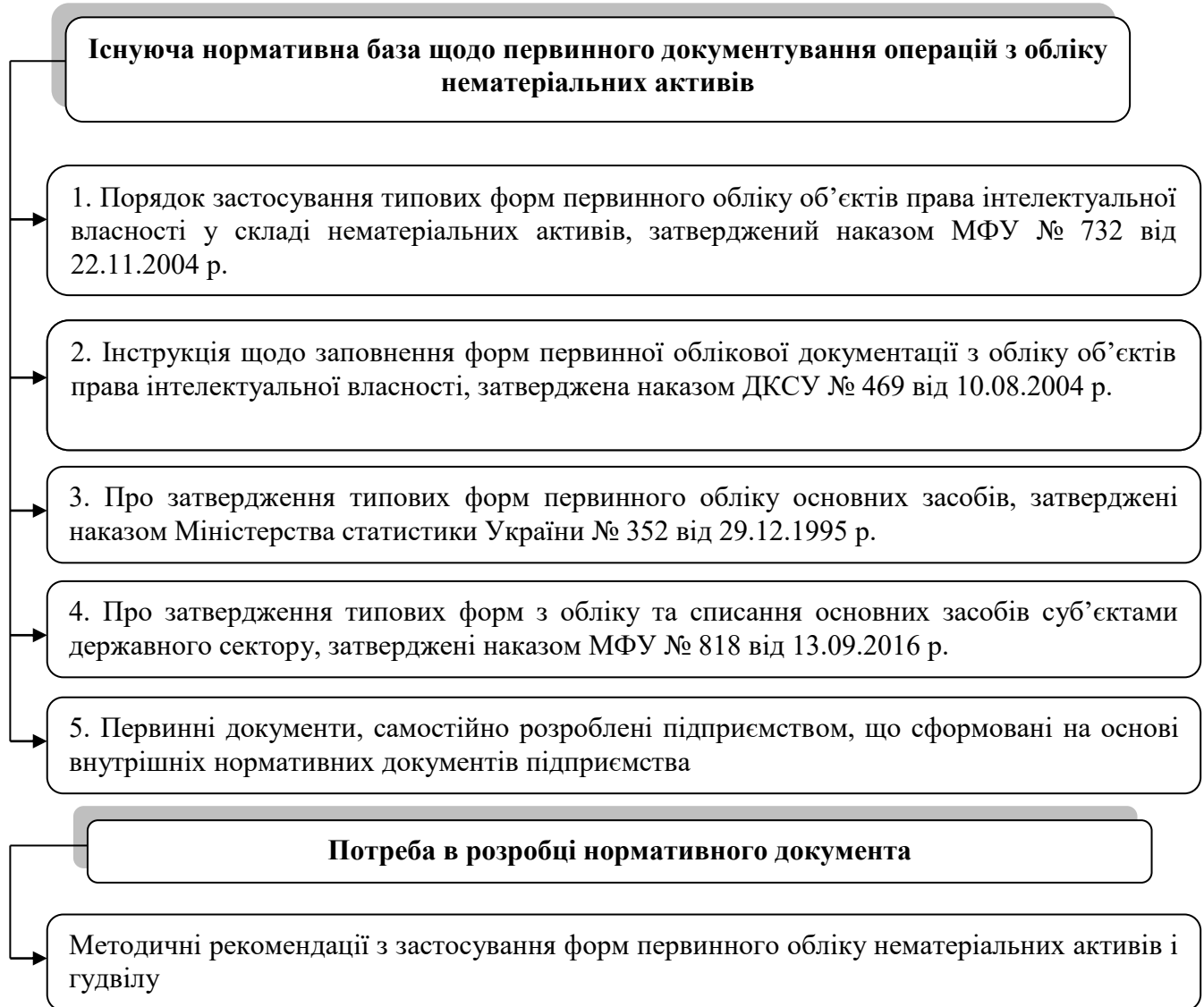

Рисунок 2.6 – Нормативна база щодо застосування форм первинних документів для обліку нематеріальних активів [11; 12; 22; 23]

Порядок оформлення типових форм первинного обліку об'єктів інтелектуальної власності та застосування їх як компонента обліку нематеріальних активів лише частково вирішує проблему відображення нематеріальних активів в рахунках. Загалом, це дублювання первинної документації щодо обліку основних засобів. Отже, вважаємо, що документи, які використовуються для операцій з нематеріальними активами необхідно поділити на три групи, а саме:

- 1) документи, що підтверджують авторські та патентні права на об'єкти інтелектуальної власності;
- 2) документи, які відображають передачу майнових прав на користування нематеріальними активами та що підтверджуються ліцензіями;
- 3) документи, що підтверджують виникнення договірних прав.

Рахунки також є елементом методу обліку, створюючи систему суб'єктів управління інформацією у вигляді інтегрованої моделі облікової інформації, а саме оплати рахунку.

Відповідно, досліджуючи питання документування первинного обліку нематеріальних активів, можна зазначити, що методологія складання первинних документів потребує вдосконалення: зокрема в області нормативної бази регулювання складання типових форм документів оформлення руху нематеріальних активів на підприємстві (шляхом розробки методичних рекомендацій з застосування форм первинного обліку нематеріальних активів і гудвілу). Крім того, має місце невідповідність окремих форм первинної документації сучасним трактуванням законодавства України, що породжує необхідність зміни форм первинних документів обліку нематеріальних активів. Додатково, мають бути встановлені такі первинні документи, які враховуватимуть всі групи нематеріальних активів, а не лише інтелектуальну власність.

2.4. Синтетичний і аналітичний облік нематеріальних активів

Змінюється концепція обліку нематеріальних активів разом із науково-технічним прогресом. Один із відомих українських учених Гороховець Ю.А. [43], розглядаючи розвиток теорії бухгалтерського обліку, зазначає, що «по-перше, кожна теорія бухгалтерського обліку є системою логічно побудованих міркувань. Отже, кожна бухгалтерська теорія означає використання тих методів, які надають цій теорії характер логічно вірних міркувань». Водночас, вчений віддавав перевагу методам формальної логіки, зокрема, вважаючи, що застосування методів спостереження,

класифікації, дедукції та індукції, синтезу та аналізу є ключем до «розгляду теорії бухгалтерського обліку як науково побудованої доктрини».

На сьогоднішній день представлено теоретичний рівень науки про облік нематеріальних активів в рамках діяльності суб'єктів. Зокрема, такі дослідження можна розглядати на трьох рівнях, а саме: рівень фундаментальних теорій, які пов'язані з найбільш абстрактними та ідеальними предметами; рівень окремих теорій, які описують певну область реальності на основі фундаментальні теорії; рівень окремих теорій, що межує з деякими емпіричними законами [56].

Теорії фундаментального рівня пов'язані зі створенням нового підходу до вирішення проблем, пов'язаних з обліком нематеріальних активів, зокрема: ідентифікація, вимірювання, реєстрація, накопичення, синтез, зберігання та передачі інформації про діяльність суб'єктів зовнішнім і внутрішнім користувачам для прийняття рішень.

Теорії обліку нематеріальних активів середнього рівня логічно включають теорії, що характеризують фундаментальні складові теорії (теорія рахунків, теорія балансу, теорія подвійного запису, теорія оцінки, теорія звітності). Емпіричні теорії виражають безперервність, незмінність встановлених істотних властивостей, зв'язків і тенденцій обліку нематеріальних активів розвитку і виступають як логічна основа для пояснення явищ, що відбуваються, і передбачення їх вартості в майбутньому.

Основа теорії бухгалтерського обліку тісно пов'язана з визначенням нематеріальних активів на предмету обліку. Перш за все, підходять вимоги до кожного визначення предмета науки у визначенні обліку нематеріальних активів, зокрема [41; 48]:

- 1) визначення слід включати в галузь науки щодо призначення та відображати її основну сутність;
- 2) визначення повинні містити основні специфічні принципи пізнання предмета науки з урахуванням особливостей об'єкта.

Вивчення двох рівнів наукового знання виходить за рамки цього дослідження, а саме емпіричний та теоретичний рівні. Традиційний підхід до емпірико-

теоретичного рівнів зв'язку представляє діалектичну сторону такого зв'язку. Емпіричні дослідження, визначально нові факти і залежності, стимулюють розвиток теоретичних знань. Однак, емпіричне знання є результатом саморозвитку попередньої теорії. Таким чином, предмет обліку нематеріальних активів визначається на двох рівнях, а саме: емпіричному та теоретичному.

На емпіричному рівні розглядається предмет обліку нематеріальних активів суб'єктів господарювання згідно з відповідним визначенням, наведених у статті 3 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» інформаційно-методичних аспектів надання користувачам повної, правдивої визначено - неупередженої інформації про нематеріальні активи підприємства.

На теоретичному рівні предмет обліку нематеріальних активів суб'єктів господарювання розглядається як система принципів вимірювання, оцінки, реєстрації та агрегування інформації про нематеріальні активи суб'єктів господарювання. Це дозволяє виявити закономірності інноваційного розвитку та функціонування системи бухгалтерського обліку суб'єктів, яка орієнтована на управління інтелектуальною власністю.

Сучасний етап розвитку бухгалтерського обліку та систем управління суб'єктами господарювання викликає необхідність трансформувати метод обліку в інструмент управління вартістю підприємства.

Трансформація такого методу повинна здійснюватися в рамках процедури, яка доводить вплив факторів, синтезованих у методі, на окремі операції. Відповідно до такого підходу, метод забезпечує регуляцію і контроль у досліджуваній діяльності, створює її логіку. Загальний метод створення пізнання неможливий. Таким чином, всі нові відкриття вимагають застосування нових методів і нової методології дослідження. Елементи завдання обліку нематеріальних активів мають бути пов'язані з етапами бухгалтерського процесу.

Перший етап означає хронологічні та своєчасні, постійні, систематичні спостереження над нематеріальними активами, а саме: документація та інвентаризація. На другому етапі проводиться вимірювання нематеріальних активів

через єдиний грошовий вимір – забезпечується, зокрема оцінка і відповідний розрахунок. Особливостями третього етапу є реєстрація та класифікація даних змін нематеріальних активів з метою диференціації їх видів, включаючи рахунки та подвійний запис. Четвертий етап означає узагальнення інформації про нематеріальні активи з метою складання звітності, зокрема балансу та звіту про фінансові результати [61].

На сьогоднішній день необхідно зазначити, що без управління нематеріальними активами неможливе їх інформаційне забезпечення. Така інформаційна підтримка є безперервною в часі та визначеною в просторі.

Таким чином, покращення відбувається за рахунок заміни ручної фіксації даних та даних систематизації в автоматизований і досить прогресивний способи, що відкриває нові можливості для інформації створення ресурсів. Це також об'єднує дві основні вимоги до інформації, а саме її ефективність і об'єктивність. Незважаючи на вищезазначену інформацію, виважений підхід формування інформаційних ресурсів з різними видами документів про права інтелектуальної власності вкрай важливий, враховуючи їх реальну роль в інформаційному потенціалі суб'єкта.

Аналітичний облік нематеріальних ведеться в Інвентарній картці обліку основних засобів. Окремому нематеріальному активу підприємства присвоюється унікальний інвентарний порядковий номер, який використовується виключно в регістрах обліку. Інвентарний номер, присвоєний об'єкту нематеріального активу, зберігається за ним на весь період його обліку. При вибутті об'єкту нематеріального активу робиться відповідна помітка, а картку прикріплюють до акту списання активу [55].

Синтетичний облік нематеріальних активів ведеться за рахунком 12 «Нематеріальні активи». Детальний розгляд рахунку 12 «Нематеріальні активи» та його субрахунків встановлені в Інструкції про застосування плану бухгалтерського обліку підприємств і рахунків активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій організацій. Суть нематеріальних активів представлена в національних

положеннях (стандартах) бухгалтерського обліку П(С)БО № 8 «Нематеріальні активи»[15] (табл. 2.5).

Таблиця 2.5

Субрахунки рахунка 12 «Нематеріальні активи» згідно з Інструкцією про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку та П(С)БО № 8 «Нематеріальні активи» [15]

Субрахунки	Види нематеріальних активів
121 «Права користування природними ресурсами»	Право користування надрами, іншими природними ресурсами, геологічні та інші відомості про природне середовище
122 «Право користування майном»	Право користування землею, забудовою, право оренди приміщення тощо.
123 «Права на торговельну марку»	Права на товарні знаки (знаки для товарів і послуг), права на комерційні (фірмові) найменування тощо
124 «Права на об'єкти промислової власності»	Права на винаходи, корисні моделі, промислові конструкції, сорти рослин, породи тварин, макет інтегральних мікросхем, комерційна таємниця, ноу-хау тощо.
125 «Авторське право та суміжні права»	Права на літературні та музичні твори, комп'ютерні програми, бази даних тощо.
127 «Інші нематеріальні активи»	Права на провадження діяльності, користування господарськими та іншими привілеями тощо

Попередні дослідження виявили суть подвійного запису в обліку операцій нематеріальних активів як важливий і актуальний момент теоретичних аспектів бухгалтерського обліку і аналітична концепція управління нематеріальними активами. Загалом, розуміння природи нематеріальних активів господарських операцій допомагає подолати труднощі в процесі прогнозування даних та визначення факторів виробничо-економічного характеру.

На рисунку 2.7 представлено оновлену номенклатуру субрахунків рахунку 12 «Нематеріальні активи» для обліку прав на об'єкти інтелектуальної власності в розрізі окремих груп, які суттєво наближають облік нематеріальних активів до норм і принципів ЄС.

Дослідження економічної та бухгалтерської теорії викладу подвійного запису операцій переконують, що походження подвійного запису пов'язане з необхідністю відобразити коло сутності капіталу. Зокрема, такій позиції приділяв певну увагу

Судин Ю.А. [77], підкреслюючи, що дана ситуація з подвійного запису операцій викликана «... економічним характером зміни форм вартості в процесі обігу економічних засобів».

Рисунок 2.7 – Схема трансформації субрахунків рахунку 12 «Нематеріальні активи» [15; 77]

Підприємства оцінюють свої нематеріальні активи та відображають їх у балансі як необоротні активи в розділі «Нематеріальні активи». Однак багато нематеріальних активів не є такими, які можна повністю оцінити. Як правило, нематеріальні активи містять патенти, ліцензії та бізнес-репутацію, що належить компанії. У разі визнаних і невизнаних в бухгалтерському обліку нематеріальних активів та відсутність такої оцінки в розділі «Нематеріальні активи», вартість активів

зростає на фундаментальну вартість визнаних і невизнаних в бухгалтерському обліку нематеріальних активів.

Облік надходження нематеріальних активів поділяється на придбання нематеріальних активів за кошти на умовах передоплати та на умовах післяплати. У бухгалтерському обліку підприємства операції згідно першого випадку відображаються так (табл. 2.6):

Таблиця 2.6

Бухгалтерський облік придбання нематеріальних активів за кошти на умовах передоплати [15; 21]

№ з/п	Зміст операції	Бухгалтерський облік		
		Дт	Кт	Сума, грн..
1	Перераховано передоплату постачальнику: - за програмне забезпечення - послуги з установки та тестування програми	371	311	37000,00 3600,00
2	Відображено податковий кредит із ПДВ	641	644	600,00
3	Відображено вартість отриманого НА в складі капітальних інвестицій	154	631	37000,00
4	Відображено розрахунки за ПДВ	644	631	600,00
5	Відображено зарахування взаємних заборгованостей	631	371	40600,00
6	Уведено програмне забезпечення в експлуатацію	125	154	40000,00

Згідно з п. 11 П(С)БО «первісна вартість придбаного нематеріального активу складається з ціни придбання, мита, непрямих податків, які не підлягають відшкодуванню, та інших витрат, безпосередню пов'язаних із його придбанням і доведенням до стану, у якому він придатний для використання за призначенням». У нашій ситуації послуги з установки та тестування програми можна вважати витратами, які безпосередньо пов'язані з доведенням нематеріального активу до стану, придатного до використання [15].

У випадку, коли підприємство, наприклад, придбало право на торгівельну марку на умовах післяплати, такі операції у бухгалтерському обліку відображаються таким чином (табл. 2.7):

Таблиця 2.7

Бухгалтерський облік придбання нематеріальних активів за кошти на умовах післяплати [15; 21]

№ з/п	Зміст операції	Бухгалтерський облік		
		Дт	Кт	Сума, грн..
1	Відображено витрати на придбання торговельної марки	154	631	100000,00
2	Відображено податковий кредит із ПДВ	641	631	20000,00
3	Уведено в експлуатацію торговельну марку	123	154	100000,00
4	Оплачено вартість торговельної марки постачальнику	631	311	120000,00

У випадку, коли підприємство створює силами своїх працівників нематеріальний актив, згідно п. 17 П(С)БО №8 варто включати прямі витрати на оплату праці, прямі матеріальні витрати та інші витрати, безпосередньо пов'язані із створенням окремого нематеріального активу. Облік цих операцій ведеться так (табл. 2.8):

Таблиця 2.8

Бухгалтерський облік створення нематеріальних активів власними силами підприємства [15; 21]

№ з/п	Зміст операції	Бухгалтерський облік		
		Дт	Кт	Сума, грн..
1	Включено до первісної вартості винаходу:	154	661	37000,00
	- зарплату працівників		651	8140,00
	- ЄСВ, нарахований на зарплату за ставкою 22%		20	23000,00
	- вартість матеріалів для розробки		685	4350,00
	- вартість реєстрації патенту			
2	Уведено в експлуатацію винахід	124	154	72490,00

Згідно п. 13 П(С)БО №8 [15] первісною вартістю безоплатно отриманих нематеріальних активів є їх справедлива вартість на дату отримання разом із витратами, які понесені у зв'язку із придбанням і доведенням до стану, за якого їх можливо експлуатувати (табл. 2.9).

Таблиця 2.9

Бухгалтерський облік безоплатно отриманих нематеріальних активів [15; 21]

№ з/п	Зміст операції	Бухгалтерський облік		
		Дт	Кт	Сума, грн..
1	Відображено безплатне отримання майнового права	154	424	17000,00
2	Уведено в експлуатацію	124	154	17000,00

Також бувають випадки, коли відбувається отримання нематеріальних активів шляхом внесення до статутного капіталу підприємства. Облік таких операцій здійснюється таким чином (табл. 2.10):

Таблиця 2.10

Бухгалтерський облік отримання нематеріальних активів шляхом унесення до статутного капіталу підприємства [15; 21]

№ з/п	Зміст операції	Бухгалтерський облік		
		Дт	Кт	Сума, грн..
1	Відображено справедливу вартість активу, узгоджену з учасниками	46	40	96000,00
2	Унесено право на об'єкт промислової власності до статутного капіталу підприємства	154	46	80000,00
3	Відображено податковий кредит із ПДВ	641	46	16000,00
4	Уведено в експлуатацію НА	124	154	80000,00

У бухгалтерському обліку амортизація нематеріальних активів нараховується відповідно до п. 25-31 П(С)БО № 8 [15], тобто протягом строку корисного використання активу, який установлюється підприємством при його зарахуванні на баланс. При цьому, варто зазначити, що не підлягають амортизації: право постійного користування земельною ділянкою та нематеріальний актив, строк корисного використання якого не можна визначити.

Нематеріальні активи амортизуються на основі тих же методів, як і основні засоби. Так, метод нарахування визначає саме підприємство на підставі отримання майбутніх економічних вигод, як правило, це прямолінійний метод.

У бухгалтерському обліку сума зносу, нарахованого за безоплатно отриманими активами, визначається доходом і відображається за кредитом субрахунку 745 «Дохід від безоплатно одержаних активів». На цю суму зменшується додатковий капітал за дебетом рахунку 424, який був збільшений при безплатному отриманні активу (виходячи з його справедливої вартості).

В обліку підприємства ці операції відображають так (табл. 2.11):

Бухгалтерський облік амортизації нематеріальних активів [15; 21]

№ з/п	Зміст операції	Бухгалтерський облік		
		Дт	Кт	Сума, грн..
1	Нарахована амортизацію (суми умовні):	92	133	2000,00
	- на комп'ютерну програму			
	- винахід	23	133	4200,00
	- авторське право	93	133	1300,00
2	Відображено дохід у сумі нарахованої амортизації за безплатно отриманим НА	424	745	11300,00

Варто зазначити, що підприємство має право переоцінити лише ті нематеріальні активи, справедливу вартість яких можна спів ставити із ринковою вартістю шляхом порівняння залишкової вартості активу з аналогічним продуктом на ринку.

Індекс переоцінки (ІП) розраховується за формулою (2.1):

$$ІП = \frac{\text{Справедлива вартість пере оцінюваного об'єкта}}{\text{Залишкова вартість пере оцінюваного об'єкта}} \quad (2.1)$$

Бухгалтерські проведення, що здійснюються під час обліку переоцінки нематеріальних активів приведені у таблиці 2.12

Таблиця 2.12

Бухгалтерський облік переоцінки нематеріальних активів [15; 21]

№ з/п	Зміст операції	Бухгалтерський облік		
		Дт	Кт	Сума, грн..
1	2	3	4	5
Перша дооцінка НА				
1	Збільшено первісну вартість на суму дооцінки	12	412	3500,00
2	Збільшено амортизацію НА на суму дооцінки	412	133	2500,00
Дооцінка НА з нульовою залишковою вартістю				
1	Збільшено первісну вартість НА на суму його справедливої вартості	12	412	2300,00
Перша уцінка НА				
1	Зменшено первісну вартість НА на суму уцінки:	133	12	2000,00
	- зносу			
	- залишкової вартості	975	12	1000,00
Уцінка НА після його дооцінки				
1	Відображено суму уцінки зносу	133	12	2148,62

1	2	3	4	5
2	Відображено суму уцінки залишкової вартості НА:	412	12	1100,00
	- у межах суми попередньої дооцінки			
	- суми перевищення над сумою попередньої дооцінки	975	12	400,00
Дооцінка НА після його уцінки				
1	Відображено суму перевищення дооцінки над сумою попередньої оцінки, раніше включеної до складу витрат	12	412	600,00
2	Збільшено дохід на суму попередньої уцінки	12	746	900,00
3	Відображено суму дооцінки зносу активу	12	133	4000,00

У випадку, коли підприємство приймає рішення продажу нематеріальних активів, здійснюються такі бухгалтерські проведення (табл. 2.13):

Таблиця 2.13

Бухгалтерський облік продажу нематеріальних активів [15; 21]

№ з/п	Зміст операції	Бухгалтерський облік		
		Дт	Кт	Сума, грн..
1	Переведено НА до складу необоротних активів, що утримуються для продажу	286	12	13000,00
2	Списано суму зносу	133	12	24000,00
3	Отримано передоплату від покупця за об'єкт НА	311	681	18000,00
4	Нараховані податкові зобов'язання з ПДВ	643	641	3000,00
5	Відображено реалізацію НА	377	712	18000,00
6	Закрито розрахунки за ПДВ	712	643	3000,00
7	Списано вартість проданого НА балансу	943	286	13000,00
8	Здійснено зарахування заборгованостей	681	377	18000,00

Базою оподаткування для цілей ПДВ при продажу нематеріальних активів визначається виходячи з договірної ціни, але не нижче від балансової (залишкової) вартості нематеріальних активів. У нашій ситуації балансова вартість менша від договірної ціни, тому вона і є базою оподаткування.

При умові безоплатної передачі нематеріальних активів необхідно здійснити наступні проведення (табл. 2.14):

Таблиця 2.14

Бухгалтерський облік безоплатної передачі нематеріальних активів

№ з/п	Зміст операції	Бухгалтерський облік		
		Дт	Кт	Сума, грн..
1	Списано суму зносу безплатно переданого НА	133	12	11000,00
2	Списано залишкову вартість	976	12	4000,00
3	Нараховані податкові зобов'язання з ПДВ	976	641	800,00

Безплатна передача нематеріальних активів є постачанням, тому база обкладення ПДВ визначається відповідно до п.188.1 ПК: виходячи з договірної ціни, але не нижче від балансової (залишкової) вартості нематеріального активу. У даній ситуації договірна ціна дорівнює нулю, тому базою оподаткування буде балансова (залишкова) вартість нематеріального активу. За умови ліквідації нематеріального активу порядок відображення цих операцій в обліку буде таким (табл. 2.15):

Таблиця 2.15

Бухгалтерський облік ліквідації нематеріальних активів [15; 21]

№ з/п	Зміст операції	Бухгалтерський облік		
		Дт	Кт	Сума, грн..
1	Списано суму зносу ліквідованого НА	133	12	35500,00
2	Списано залишкову вартість	976	12	2000,00
3	Нараховані податкові зобов'язання з ПДВ	976	641	400,00

У даній ситуації нематеріальні активи не будуть використовуватися підприємством у господарській діяльності. Тому при їх ліквідації слід нарахувати податкові зобов'язання виходячи з його балансової (залишкової вартості) згідно п. 189.1, 198.5 ПК [1].

Отже, розглянувши особливості аналітичного та синтетичного обліку нематеріальних активів, можна зазначити наступне. Теорії обліку нематеріальних активів середнього рівня логічно включають теорії, що характеризують фундаментальні складові теорії (теорія рахунків, теорія балансу, теорія подвійного запису, теорія оцінки, теорія звітності). Аналітичний облік нематеріальних ведеться в Інвентарній картці обліку основних засобів. Окремому нематеріальному активу підприємства присвоюється унікальний інвентарний порядковий номер, який використовується виключно в регістрах обліку. Інвентарний номер, присвоєний об'єкту нематеріального активу, зберігається за ним на весь період його обліку. При вибутті об'єкту нематеріального активу робиться відповідна помітка, а картку прикріплюють до акту списання активу. Синтетичний облік нематеріальних активів ведеться за рахунком 12 «Нематеріальні активи».

РОЗДІЛ 3 АУДИТ НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ

3.1. Нормативно-інформаційне забезпечення аудиту нематеріальних активів

Нормативна база, яка регулює порядок здійснення аудиту нематеріальних активів поділяють на зовнішню і внутрішню. Зовнішня нормативна база – це відповідні закони, положення, методичні матеріали з обліку та звітності, оподаткування і аудиторські правила (стандарти). Провівши аналіз прийнятих нормативних документів з бухгалтерського обліку та аудиту, виділяється кілька рівнів нормативного регулювання нематеріальних активів (рис. 1.3).

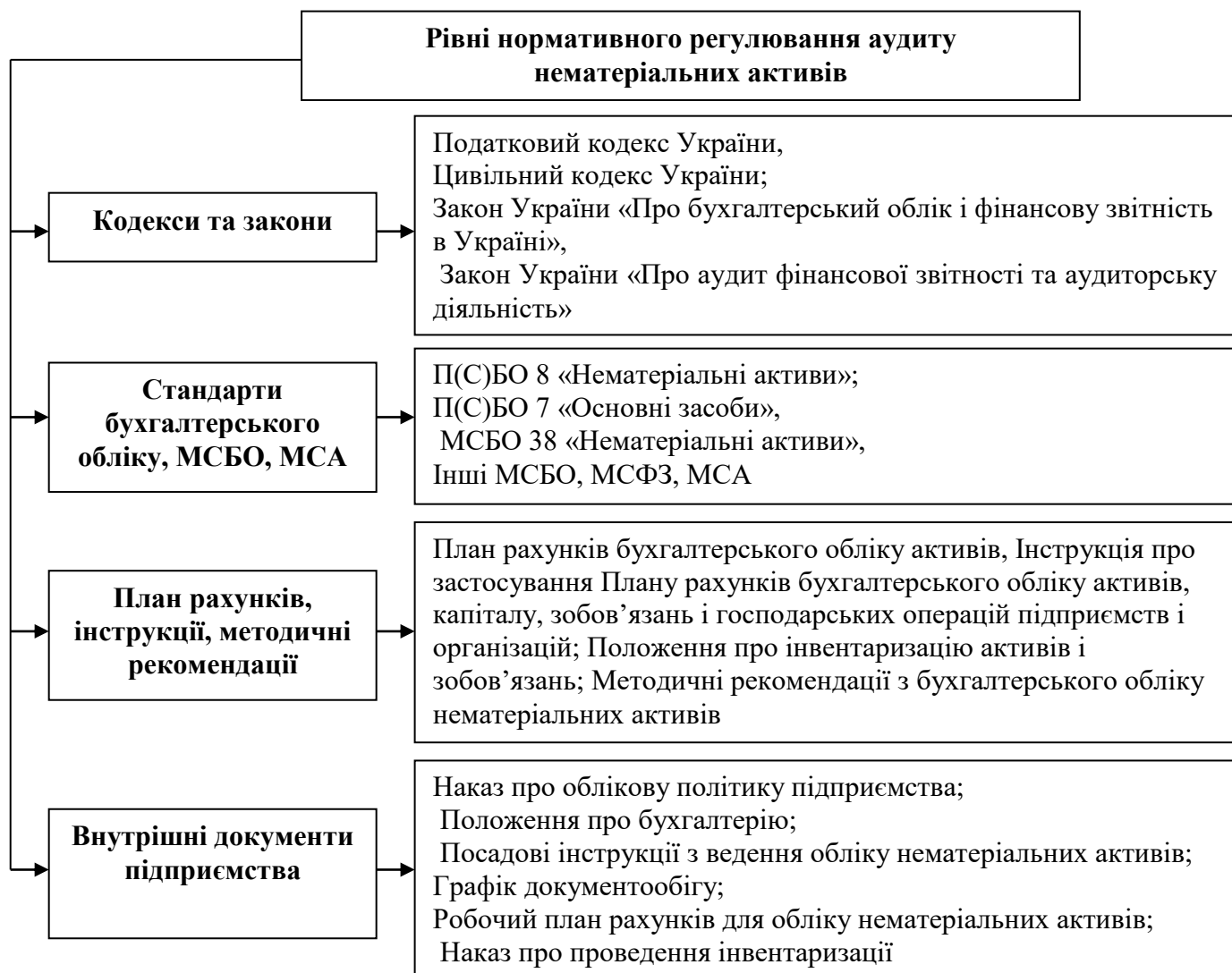

Рисунок 3.1 – Рівні нормативного регулювання аудиту нематеріальних активів підприємства [1-23]

Нормативні акти необхідні аудиторів, щоб виявити відповідність ведення бухгалтерського обліку та складання звітності, проведення аналізу, складання аудиторського висновку.

Варто відмітити, що згідно рис. 3.1 перші три рівні нормативного регулювання аудиту нематеріальних активів встановлюються та прописуються на рівні держави та підлягають обов'язковому виконанню з боку суб'єктів такого регулювання, в нашому випадку, підприємства та аудитора чи аудиторської фірми.

Четвертий, чий рівень встановлюється на рівні окремого суб'єкта господарювання відповідно до специфіки його діяльності та ефективності управління підприємством, зокрема налагодженої роботи служби бухгалтерського обліку. Та варто наголосити, що такі внутрішні регулюючі документи в обов'язковому порядку не мають суперечити основним нормативним аспектам, прописаних в нормативних актах трьох вищих рівнів. В іншому випадку, такі внутрішні документи будуть вважатися не вірними та сприяти порушенню норм законодавства України, що, в свою чергу, тягне за собою адміністративну та кримінальну відповідальність.

Досліджуючи законодавчу базу аудиту нематеріальних активів в Україні, варто зазначити, що основними регулюючими Законами є Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» та Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність».

Перший висвітлює основні правила організації та ведення бухгалтерського обліку (зокрема і нематеріальних активів), а також регулює аспекти складання фінансової звітності, в якій також відображаються дані про наявність об'єктів нематеріальних активів (рядок 1000 – залишкова вартість нематеріальних активів; рядок 1001 – первісна вартість нематеріальних активів та рядок 1002 – сума зносу нематеріальних активів на початок та кінець звітного періоду).

Що стосується іншого важливого нормативного акту - Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» [4]- він регулює проведення аудиторської діяльності, розкриває правові основи аудиту фінансової звітності, а

отже, визначає поняття «аудитор» та «аудиторська фірма», висвітлює їх права та обов'язки при здійсненні аудиторської діяльності. Велика увага приділяється основним аспектам надання аудиторського звіту: склад проаналізованої фінансової звітності, звітний період, тверджень щодо застосування міжнародних стандартів аудиту, чітко висловлену думку аудитора, аудиторську оцінку тощо.

Відповідно до тематики даної роботи, важливу основу нормативного регулювання відіграють ряд П(С)БО в області аудиту нематеріальних активів, зокрема: П(С)БО 8 «Нематеріальні активи», П(С)БО 7 «Основні засоби», а також МСБО 38 «Нематеріальні активи» [14]. Так, у П(С)БО 8 «Нематеріальні активи» [15] прописана методологія складання у бухгалтерському обліку компанії даних щодо нематеріальних активів, а також незавершених капітальних інвестицій, які в подальшому будуть введені в експлуатацію як об'єкти нематеріального активу та відповідне їх відображення у фінансовій звітності підприємства. Нормами даного положення користуються підприємства всіх форм власності в Україні а винятком бюджетних установ, на які поширюються міжнародні стандарти фінансової звітності. Варто відмітити, що П(С)БО 8 «Нематеріальні активи» не діє на такий вид нематеріального активу як гудвіл.

П(С)БО 7 «Основні засоби» розкриває порядок визнання та бухгалтерського обліку основних засобів, незавершених капітальних інвестицій та відповідне їх відображення в фінансовій звітності компанії. МСБО 38 «Нематеріальні активи» [14] висвітлює ключові критерії визнання та оцінки нематеріальних активів та визначає їх методологію бухгалтерського обліку.

Внутрішня нормативна база – це наказ про облікову політику, різноманітні методичні та інструкційні матеріали з організації обліку на конкретному підприємстві. Що не суперечать чинному нормативно - правовому регулюванні. [22, с.58].

Основними джерелами інформації для аудиту нематеріальних активів є [42; 47:
– наказ «Про облікову політику підприємства» (облікова політика є основою для формування багатьох документів підприємства які регулюють фінансово-

господарську діяльність як усередині підприємства, так і у відносинах із зовнішніми контрагентами. Бухгалтерська політика підприємства покликана забезпечити безпеку;

- акт інвентаризації нематеріальних активів, де вноситься інформація щодо даних обліку підприємства та фактичні дані, фіксуються надлишки або нестачі;

- наказ про призначення постійно діючої інвентаризаційної комісії (даний документ містить перелік відповідальних посадових осіб за оформлення належним чином матеріалів та організацію процесу щодо оприбуткування, списання, внутрішнього переміщення та інвентаризації об'єктів нематеріальних активів);

- ліцензійні угоди (ліцензійний договір дозволяє одній стороні (ліцензіату) використовувати та/або отримувати дохід від майна власника (ліцензіара). Ліцензійні угоди приносять дохід, який називається роялті, який отримує компанія за те, що дозволяє іншій компанії використовувати її захищений авторським правом або запатентований матеріал;

- картки обліку нематеріальних активів, в яких вноситься вся інформація про даний об'єкт – інвентарний номер, відділ та матеріально-відповідальна особа, первісну, ліквідаційну вартість, строки та методи амортизації, зазначаються витратні рахунки по даному нематеріальному активу (залежності від специфіки діяльності підприємства – витрати по основній діяльності, витрати на збут бо виробництво);

- опис карток обліку нематеріальних активів (даний опис містить перелік наявних карток обліку нематеріальних активів з метою систематизації наявної первинної документації та скорочення часу на пошук необхідних даних);

- акти про ліквідацію об'єктів інтелектуальної власності (в даних документах вказується найменування об'єкту, що підлягає списанню, зазначається основна по ньому інформація та причина списання), має бути належним чином оформлений та завірений підписами постійно діючої інвентаризаційної комісії та директором підприємства;

- акти приймання - передачі нематеріальних активів (на підставі таких документів підприємство має право поставити на баланс окремий нематеріальний

актив, встановити його первісну вартість та підтвердити факт отримання даного активу);

– рахунки-фактури (дані первинні документи дають підставу підприємству здійснювати розрахунки із постачальниками об'єктів нематеріальних активів);

– первинні облікові документи з надходження й вибуття нематеріальних активів (видаткові накладні, податкові накладні, а також бухгалтерські довідки та інші внутрішні первинні документи, які є підставою проведення відповідних бухгалтерських проведення);

– договори (виключна, невиключна, відкрита ліцензія), авторські угоди (про передачу виключних, невиключних прав на користування творами мистецтва, науки, літератури), угоди комерційної концесії та інші аналогічні угоди, укладені відповідно до чинного законодавства України;

– розрахунок визначення ринкової вартості об'єктів нематеріальних активів (як правило, це може бути бухгалтерська довідка та інші допоміжні підтверджуючі документи – акт експертизи або систематизований огляд ринкових цін на аналогічний продукт нематеріального активу);

– інші документи, необхідні для проведення аудиту.

Для перевірки операцій з нематеріальними активами використовують реєстри синтетичного і аналітичного обліку залежно від форм обліку, прийнятих на підприємстві. Загалом, інформаційне забезпечення аудиту нематеріальних активів систематизували у табл. 3.1.

Таблиця 3.1

Інформаційне забезпечення аудиту нематеріальних активів [15; 21]

Група забезпечення	Склад групи
1	2
Первинні документи	Для обліку об'єктів права інтелектуальної власності: - № НА-1 «Акт введення в господарський оборот об'єкта права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів»; - № НА-3 «Акт вибуття (ліквідації) об'єкта права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів»; Для обліку інших нематеріальних активів: - № ОЗ-1 «Акт приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних

1	2
	засобів»; - № ОЗ-3 «Акт на списання основних засобів»; - № ВНА-1 «Відомість обліку нематеріальних активів і нарахування амортизації».
Синтетичний і аналітичний облік нематеріальних активів	Аналітичний облік: - Форма № НА-2 «Інвентарна картка обліку об'єкта права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів»; - Форма ОЗ-9 «Інвентарна картка обліку основних засобів»; - Форма №03-3 «Акт на списання основних засобів». Синтетичний облік: Рахунок 12 «Нематеріальні активи» та субрахунки: -121 «Права користування природними ресурсами»; -122 «Права користування майном»; -123 «Права на комерційні позначення»; -124 «Права на об'єкти промислової власності»; -125 «Авторське право та суміжні з ним права»; -127 «Інші нематеріальні активи»
Фінансова звітність	Основна методологічна інформація щодо відображення операцій з нематеріальними активами представлена у П(С)БО 8 «Нематеріальні активи». Проте додатковими для розгляду і вимоги таких положень як: - НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»; - П(С)БО 7 «Основні засоби»; - П(С)БО 14 «Оренда»; - Інструкції про використання Плану рахунків.

Отож, відповідно до табл. 3.1, інформаційне забезпечення аудиту нематеріальних активів ґрунтується на трьох групах: перша – первинні документи обліку (акти введення в експлуатацію, акти вибуття об'єктів, акти приймання - передачі або списання згідно встановлених законодавством форм); друга група забезпечення базується на правильності веденні синтетичного та аналітичного обліку (зокрема порядку ведення інвентарних карток об'єктів нематеріальних активів та використання рахунку 12 «Нематеріальні активи» та його субрахунків).

Не менше уваги з боку аудиторів приділяється правильності відображення операцій з нематеріальними активами у фінансовій звітності підприємства, так як на основі даного звіту аудиторі аналізують – чи вірно та коректно бухгалтерський відділ підприємства розкриває інформацію про облік нематеріальних активів: на

приклад, чи обґрунтована первісна вартість, обрахована амортизація об'єкту нематеріального активу тощо.

Не менш важливими під час проведення аудиту нематеріальних активів є такі додаткові юридичні документи, які засвідчують право власності на той чи інший нематеріальний актив з боку підприємства. До таких документів можемо віднести спецдозволи та видобуток корисних копалин (наприклад глини для цегельного заводу), свідоцтво або ліцензію (щодо авторського права), договір на право користування майном тощо [54].

Досліджуючи нормативно-інформаційне забезпечення аудиту нематеріальних активів варто порівняти бухгалтерські та юридичні аспекти даної тематики (табл. 3.2). Так, бухгалтерські аспекти в більшій мірі зосереджені на перевірці первинних документів та порядку формуванні сум первісної/залишкової вартості об'єктів нематеріальних активів. Натомість, юридичні аспекти щодо аудиту приділяють велику увагу наявності у компанії дозвільних документів, які підтверджують право власності на нематеріальний актив.

Таблиця 3.2

Бухгалтерські та юридичні аспекти аудиту нематеріальних активів [69]

Бухгалтерські аспекти	Юридичні аспекти
1) перевірка наявності первинних документів – підстави для зарахування в господарський обіг; 2) перевірка відповідності відображення сум у реєстрах обліку та звітності; 3) правильність формування первісної вартості виходячи зі складу понесених витрат.	1) наявність дозвільних документів, що надають право відображення нематеріальних активів: ліцензії, франшизи, свідоцтва про реєстрацію торгових знаків, державні акти, затверджені КМУ, договір оренди тощо; 2) правильність трактування нормативно - правового забезпечення операцій з нематеріальними активами;

Отже, дослідження питання нормативно-інформаційного забезпечення аудиту нематеріальних активів дає підстави стверджувати, що даний аспект широко представлений законодавчими актами України, зокрема ключову регулюючу роль відіграє Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» та Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність». В

цілому регулювання аудиту нематеріальних активів здійснюється чотирма рівнями: перші три рівні нормативного регулювання аудиту нематеріальних активів встановлюються та прописуються на рівні держави та підлягають обов'язковому виконанню з боку суб'єктів такого регулювання, в нашому випадку, підприємства та аудитора чи аудиторської фірми. Четвертий рівень встановлюється на рівні окремого суб'єкта господарювання відповідно до специфіки його діяльності та ефективності управління підприємством, зокрема налагодженої роботи служби бухгалтерського обліку. Також велике значення для аудиту нематеріальних активів відіграє блок інформаційного забезпечення, яке ґрунтується на трьох групах: перша – первинні документи обліку (акти введення в експлуатацію, акти вибуття об'єктів, акти приймання - передачі або списання згідно встановлених законодавством форм); друга група забезпечення базується на правильності веденні синтетичного та аналітичного обліку (зокрема порядку ведення інвентарних карток об'єктів нематеріальних активів та використання рахунку 12 «Нематеріальні активи» та його субрахунків). Третій, заключний блок становить фінансова звітність підприємства.

3.2. Методика проведення аудиту нематеріальних активів

Дослідження в області обліку нематеріальних активів підкреслює, що труднощі в оцінці вартості нематеріальних активів починаються прямо на етапі складання фінансової звітності, задовго до того, як учасники ринку отримають можливість інтерпретувати фінансову інформацію, якщо важко засвідчити фінансову звітність з більшою кількістю нематеріальних активів. Інакше кажучи, враховуючи поточні правила фінансової звітності, компетенції бухгалтерів підприємства не буде достатньо для підвищення прозорості фінансової звітності.

Тому роль та значення проведення аудиту нематеріальних активів є вкрай значними в поточній діяльності підприємства.

Таким чином, на рис. 3.2 розглянуто процес аудиту нематеріальних активів на підприємстві.

Рисунок 3.2 – Процес проведення аудиту нематеріальних активів [48]

Перш ніж аудитори вирішать, які процедури виконувати, слід спочатку визначити ризики, пов'язані з аудитом нематеріальних активів:

1. Ризик суттєвого викривлення: Ризик високий, оскільки для визначення вартості нематеріальних активів потрібно багато суджень. Прикладом такої ситуації може включати неправильну капіталізацію витрат, таких як витрати на дослідження, неправильні оцінки строків корисного використання та норми амортизації, а також упередженість керівництва щодо зменшення вартості активів, оскільки це може знизити прибуток.

2. Ризик контролю: існує кілька ризиків контролю для нематеріальних активів. Вони включають в себе відсутність знань та досвіду тих, хто визначає справедливую вартість нематеріальних активів, відсутність контролю за процесами,

що використовуються для оцінки справедливої вартості нематеріальних активів, відсутність поділу обов'язків між тими, хто зобов'язує суб'єкт придбання, і тими, хто зобов'язується оцінити суттєві припущення, використані керівництвом при визначенні справедливої вартості тощо.

3. Ризик виявлення: технічно ризик виявлення – це ризик того, що аудитор не зможе виявити суттєві викривлення у звітних сумах нематеріальних активів.

Ризик аудиту для нематеріальних активів зазвичай високий, оскільки це складна область.

Програма аудиту нематеріальних активів та перелік основних питань, які аудитор зобов'язаний перевірити та дослідити представлена у Додатку Д.

Перед початком проведення аудиту на досліджуваному підприємстві ДП «ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР» ВАТ «ДАК «АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ» розробляється програма аудиту (таблиця), яка є переліком етапів аудиту. В програмі визначаються завдання, які необхідно вирішити для досягнення мети перевірки.

Таким чином, у таблиці 3.3 представлена програма аудиторської перевірки операцій з нематеріальними активами на досліджуваному підприємстві.

Таблиця 3.3

Програма аудиторської перевірки операцій з нематеріальними активами в ДП «ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР» ВАТ «ДАК «АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ»

Об'єкти аудиту	Виконавці	Період і метод перевірки
	2	3
1. Виконання договорів придбання нематеріальних активів	Аудитор Коваленко С.В., бухгалтер Зелінська О.К.	Вибіркова перевірка, не менше 25% загальної кількості
2. Своєчасність і повнота оприбуткування нематеріальних активів	Аудитор Коваленко С.В., бухгалтер Зелінська О.К.	Суцільна перевірка за весь період
3. Порядок складання і обробки звітності матеріально відповідальних осіб	Аудитор Коваленко С.В., бухгалтер Зелінська О.К.	Суцільна перевірка за весь період
4. Порядок списання нематеріальних активів	Аудитор Коваленко С.В., бухгалтер Зелінська О.К.	Суцільна перевірка за весь період

1	2	3
5. Відповідність даних обліку положенням облікової політики в частині обліку нематеріальних активів	Аудитор Коваленко С.В., бухгалтер Зелінська О.К.	Суцільна перевірка за весь період
6. Достовірність даних по залишках нематеріальних активів у фінансовій звітності	Аудитор Коваленко С.В., бухгалтер Зелінська О.К.	Суцільна перевірка за весь період

Робочий план аудиту (таблиця) є документом організаційно-методологічного характеру, який містить основні стадії процесу аудиту, розміщені в логічній послідовності, із зазначенням видів запланованих робіт, періоду їх проведення, відповідальних виконавців та інших питань (табл.. 3.4).

Таблиця 3.4

Робочий план аудитора Коваленко С.В. для проведення аудиту операцій з нематеріальними активами в ДП «ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР» ВАТ «ДАК «АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ»

Об'єкти аудиту	Обсяг роботи	Час виконання	
		Початок	Закінчення
1. Операції з нематеріальними активами	Перевірка своєчасності і повноти оприбуткування нематеріальних активів, їх списання, правильності документального оформлення операцій	15.07.21	18.07.21
2. Стан внутрішнього контролю нематеріальних активів	Стан роботи щодо забезпечення збереження нематеріальних активів	19.07.21	22.07.21
3. Облікові реєстри	Перевірка реєстрів синтетичного і аналітичного обліку нематеріальних активів	23.07.21	24.07.21
4. Бухгалтерська звітність	Тестування бухгалтерської звітності на відповідність	25.07.21	29.07.21

Таким чином, досліджуючи програму аудиторської перевірки операцій з нематеріальними активами та робочого плану аудитора в ДП «ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР» ВАТ «ДАК «АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ», можна зазначити, що аудитор разом із відповідальним бухгалтером відділу бухгалтерії за присутності головного бухгалтера проводить детальну перевірку обліку

нематеріальних активів на даному підприємстві на предмет повноти та достовірності даних, відображених в облікових регістрах (програмному забезпеченні) та фінансовій звітності.

Отже, після складання програми та робочого плану, аудитор приступає до аудиторської перевірки. При цьому, варто зазначити, що процес аудиту нематеріальних активів містить в собі сім етапів (рис. 3.3):

Рисунок 3.3 – Етапи проведення аудиту нематеріальних активів [27]

Отже, розглянемо детальніше ключові етапи аудиту нематеріальних активів на підприємстві. Спершу аудитор чи аудиторська фірма ретельно вивчає основні

положення облікової політики підприємства, а особливо в області методології ведення бухгалтерського обліку нематеріальних активів.

Аудит, який стосується нематеріальних активів, загалом дуже схожий на аудит основних засобів. Вони включають прибуття та вибуття нематеріальних активів, розподіл обов'язків, політику зменшення корисності та політику амортизації.

Прибуття та вибуття нематеріальних активів: для того, щоб переконатися, що кожне оприбуткування та вибуття обробляється, перевіряється, уповноважується та затверджується різними особами (згідно розподілу обов'язків) у суб'єкті господарювання відповідно до матриці дозволів, зазначеної в політиці підприємства.

Розподіл обов'язків: особа, яка проводить оцінку нематеріальних активів, повинна відрізнитися від особи, відповідальної за покупку. Це зменшить ймовірність упередження, яке може спричинити завищення балансу активів [38].

Політика щодо зменшення корисності: наявність цього контролю дозволяє суб'єкту господарювання своєчасно, належним чином ідентифікувати активи, які потребують знецінення. У тому випадку, коли уникати даного аспекту, це може призвести до завищення активів, особливо коли спостерігається спад у бізнесі суб'єкта господарювання.

Політика щодо амортизації: цей контроль встановлюється, щоб переконатися, що бухгалтерія підприємства правильно амортизує відповідні нематеріальні активи на основі терміну їх використання.

Подібно до інших активів на балансі, проводиться аудит нематеріального активу, перевіряючи кілька аудиторських тверджень, таких як існування, оцінка, права та обов'язки та повнота.

Нематеріальні активи можуть включати авторське право, патент, ліцензію, програмне забезпечення та гудвіл (від об'єднання бізнесу) тощо. Гудвіл від об'єднання бізнесу зазвичай вважається значним нематеріальним активом, який має найвищий аудиторський ризик серед інших нематеріальних активів.

Аудиторські твердження щодо нематеріальних активів наведено в таблиці 3.5 нижче:

Аудиторські твердження щодо нематеріальних активів [38]

Твердження	Зміст
Існування	Нематеріальні активи, відображені на балансі, дійсно існують на звітну дату.
Оцінка	Залишок нематеріальних активів правдиво відображає їх реальну економічну вартість.
Право і обов'язок	Підприємство дійсно володіє всіма нематеріальними активами, які відображаються на балансі на звітну дату.
Повнота	Усі операції з нематеріальними активами, які мали бути відображені, були записані.
Презентація та розкриття	Нематеріальні активи були належним чином представлені в балансі, а відповідне розкриття інформації було зроблено у примітці до фінансової звітності.

Твердження про існування та оцінку зазвичай є найбільш релевантними твердженнями при аудиті нематеріальних активів. Це пов'язано з наявністю твердження, пов'язаного з ризиком завищення активів на балансі підприємства.

Водночас твердження про оцінку нематеріального активу пов'язане з ризиком неналежної амортизації, а також ризиком знецінення, яке не було проведене або не було виконане відповідальним працівником відділу бухгалтерії належним чином. Обидва вони призводять до значного ризику суттєвих викривлень у фінансовій звітності.

Аудит нематеріальних активів проводиться з метою отримати достатні відповідні аудиторські докази, щоб сформувавши загальний висновок щодо балансової вартості нематеріальних активів на звітну дату. Декілька аудиторських тверджень, таких як існування, оцінка, права, обов'язки та повнота, будуть перевірені в аудиторських процедурах для нематеріальних активів [37].

Крім того, в ході аудиту перевіряється твердження про існування, щоб переконатися, що нематеріальний актив, включений до балансу, дійсно існує на звітну дату шляхом перегляду оригінальних підтверджуючих документів. Наприклад, можна проаналізувати юридичну документацію ліцензії чи патенту, щоб переконатися, що вони є на балансі.

Так, перевіріці підлягає твердження про оцінку нематеріальних активів під час аудиту, щоб переконатися, що їх вартість, зазначена на балансі фактично відображає чисту вартість реалізації.

Зазвичай також перевіряється твердження про оцінку нематеріальних активів з метою [3]:

- перевірити, чи правильно проведено амортизацію нематеріальних активів;
- оцінити обґрунтованість балансової вартості нематеріального активу;
- якщо є будь-яке зменшення корисності нематеріального активу, оцінити, чи оцінка знецінення, зроблена працівником бухгалтерії, є обґрунтованою та відповідає прийнятним стандартам бухгалтерського обліку.

Перевіряється затвердження прав і зобов'язань під час аудиту нематеріальних активів, щоб переконатися, що компанія дійсно володіє всіма нематеріальними активами, які відображаються на балансі. У цьому випадку аудиторі зазвичай перевіряють затвердження прав та зобов'язань під час аудиту нематеріального активу шляхом перевірки договору купівлі-продажу активу. Такий договір є дійсним підтвердним документом, який засвідчує, що компанія має право власності на нематеріальний актив.

Аудиторське твердження щодо повноти нематеріальних активів відноситься до області низького ризику, оскільки компанія зазвичай не приховує активи. Однак іноді компанія може мати нематеріальний актив, але він не включений в баланс через складність оцінки такого активу. Наприклад, підприємство створює власне програмне забезпечення для щоденного використання в бізнесі. Однак через складність оцінки такого програмного забезпечення, вирішило не включати його до бухгалтерських записів. У цьому випадку аудиторам потрібно визначити, чи є цінність такого програмного забезпечення матеріальною чи ні. Якщо вартість програмного забезпечення визнається суттєвою, у такому випадку не буде повноти у висвітленій інформації, у разі, якщо програмне забезпечення не буде включено до балансу підприємства.

У процесі дослідження документів, операцій і записів аудитором виявляються порушення П(С)БО 8 «Нематеріальні активи», які подано у таблиці 3.6.

Таблиця 3.6

Перелік порушень ведення обліку нематеріальних активів [37; 38]

№ з/п	Можливі порушення	Пункти П(С)БО 8, що порушуються
1	Включення до вартості витрат на сплату відсотків за кредит, за рахунок якого був придбаний об'єкт	п. 12
2	Невключення різниці між залишковою та справедливою вартістю переданого об'єкта до складу витрат звітного періоду у разі придбання нематеріальних активів в обмін на подібні	п. 12
3	Збільшення первісної вартості нематеріальних активів за рахунок поточних витрат	п.п. 17 – 18
4	Визначення строку корисного використання, нарахування зносу на нематеріальні активи строком, що перевищує граничний термін, передбачений Положеннями (стандартами)	п. п.25 – 31
5	Проведення переоцінки нематеріальних активів, щодо яких не існує активного ринку. Проведення переоцінки тільки окремого об'єкта групи	п. п. 19 – 24
6	Безпідставне відображення в обліку суми зменшення корисності нематеріальних активів	п. п. 32 – 33

Щоб аудитор був обґрунтовано впевнений у балансі нематеріальних активів, мають бути проведені відповідні тести, щоб охопити певні аудиторські твердження. Твердження, що застосовуються до нематеріальних активів, такі:

- повнота: усі операції з нематеріальними активами протягом звітного періоду були належним чином відображені у фінансовій звітності;
- права та зобов'язання (право власності): суб'єкт господарювання володіє нематеріальними активами та має права на них станом на звітну дату;
- оцінка: вартість капіталізації та відшкодування нематеріальних активів у порівнянні з їх вартістю в програмному забезпеченні ведення бухгалтерського обліку правильно оцінені;
- існування: нематеріальний актив, який відображається в балансі, фактично існує на звітну дату;
- подання та розкриття інформації: баланс нематеріальних активів правильно представлений як необоротні активи на балансі, а в примітках до фінансової звітності було зроблено відповідне розкриття інформації про облікову політику,

вибуття. Процедури аудиту для тестування правильності бухгалтерського обліку нематеріальних активів включають перевірку контролю та перевірку по суті.

При здійсненні аудиту на підприємстві проводиться перевірка становища внутрішньогосподарського аудиту нематеріальних активів (табл. 3.7).

Таблиця 3.7

Тестування стану внутрішньогосподарського аудиту нематеріальних активів на ДП «ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР» ВАТ «ДАК «АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ»

№ з/п	Зміст питання або об'єкт дослідження	Зміст відповіді (результат перевірки)	Висновки і рішення аудитора
1	Чи визначено коло осіб, що відповідають за використання і збереження нематеріальних активів?	Є наказ про матеріальну відповідальність	Наказ відповідає встановленим нормам
2	Чи є умови, що забезпечують збереження нематеріальних активів?	Застосовуються паролі, ключі доступу до програмного забезпечення, що використовується	Не має виданого керівником підприємства наказу щодо порядку захисту баз даних, які використовуються в програмному забезпеченні
3	Чи проводяться інвентаризації об'єктів нематеріальних активів?	Проводяться	Є наказ на проведення щорічної інвентаризації НА, інвентаризаційні описи НА та протоколи інвентаризаційної комісії
4	Чи проводяться перевірки повноти і своєчасності оприбуткування та ведення в експлуатацію нематеріальних активів	Частково проводяться, 1 раз в квартал, перед формуванням квартальної фінансової звітності	Рекомендовано головному бухгалтеру проводити щомісячно контроль оприбуткування та введення в експлуатацію нематеріальних активів з метою усунення неточностей та викривлень в бухгалтерському обліку
5	Чи перевіряється використання нематеріальних активів за різними напрямками діяльності?	Не перевіряється	Відсутній фактичний контроль. Необхідно провести суцільну перевірку
6	Чи відповідають прийняті до обліку нематеріальних активів встановленим вимогам?	Так	Обґрунтовано віднесення об'єктів до нематеріальних активів
7	Чи здійснено класифікацію нематеріальних активів на відповідні групи	Ні	Можливі помилки при нарахуванні амортизації

Таким чином, тестування стану внутрішньогосподарського аудиту нематеріальних активів на ДП «ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР» ВАТ «ДАК «АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ» свідчить про достатній рівень внутрішнього аудиту нематеріальних активів, а саме: наказом про матеріальну відповідальність встановлено коло від повільних осіб за використання та збереження нематеріальних активів, у встановлені строки проводиться інвентаризація об'єктів нематеріальних активів з оформленням відповідних документів (наказів, актів, протоколів). Натомість було виявлено, що головним бухгалтером підприємства не в повній мірі проводиться контроль правильності ведення бухгалтерського обліку нематеріальних активів – лише перед складанням фінансової звітності (щокварталу замість наприкінці кожного місяця).

Крім того, в межах удосконалення внутрішнього контролю достовірності відображення операцій з бухгалтерського обліку нематеріальних активів у поточній роботі запропоновано новий підхід до методу обліку нематеріальних активів з метою управління інноваційним розвитком та схематично представлено у вигляді таких категорій :

- 1) система категорій нематеріальних активів;
- 2) методичний інструмент щодо бухгалтерського обліку нематеріальних активів;
- 3) сукупність принципів, що розглядають як процесуальне регулювання методики обліку нематеріальних активів з метою інноваційного розвитку суб'єктів господарювання.

З метою спрощення діяльності інвентаризаційної комісії вдосконалено процедуру здійснення щорічної інвентаризації нематеріальних активів на стану внутрішньогосподарського аудиту нематеріальних активів на ДП «ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР» ВАТ «ДАК «АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ» та запропоновано впровадження наступних етапів організації інвентаризації нематеріальних активів (рис. 3.4).

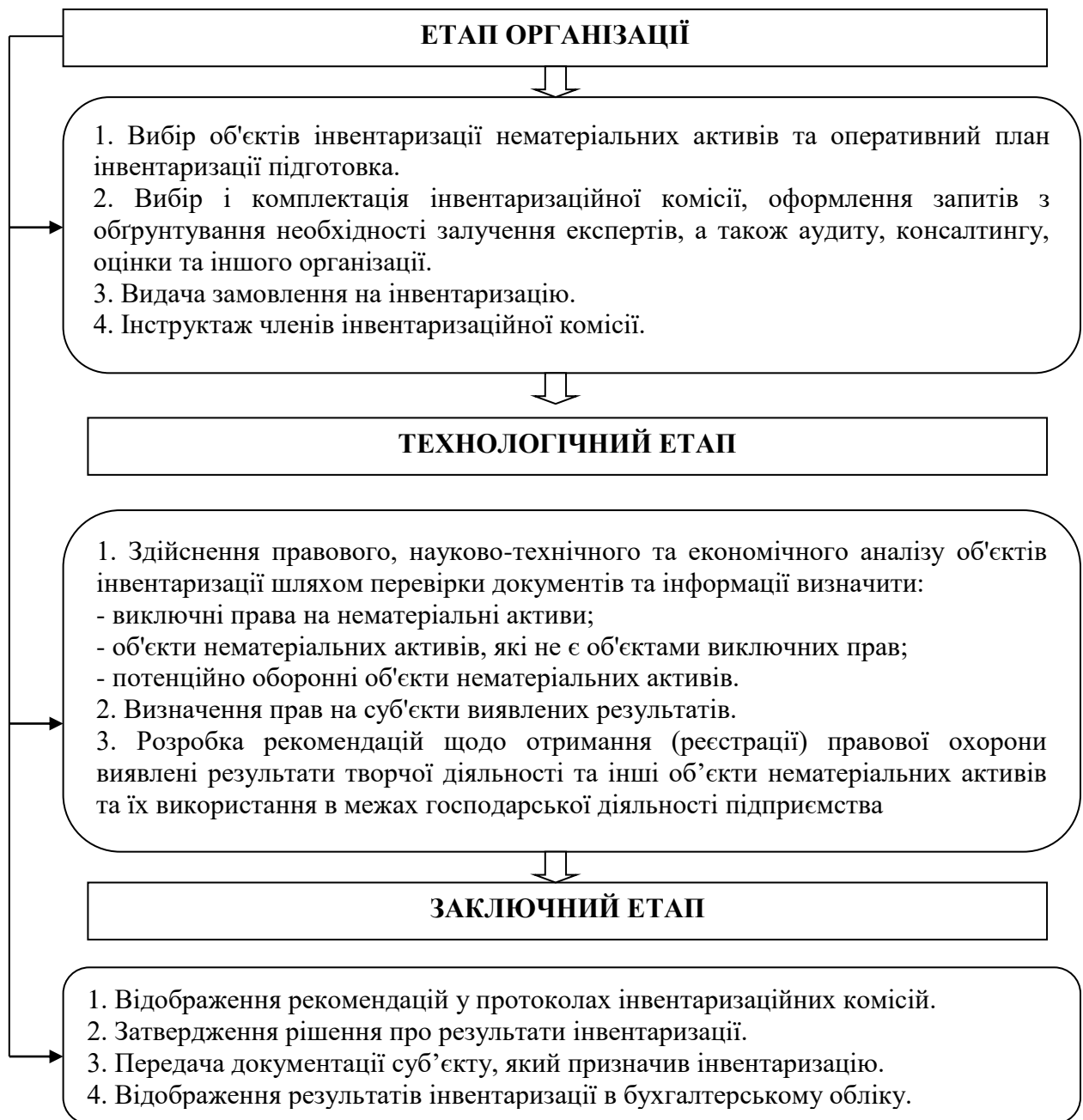

Рисунок 3.4 – Процедура інвентаризації нематеріальних активів [37; 49]

Такий підхід до процесу інвентаризації нематеріальних активів передбачає:

- докази існування та ідентифікації нематеріальних активів у бухгалтерському обліку за рахунок наявності відповідної документації;
- дотримання порядку відображення в обліку результатів використання нематеріальних активів та тестування об'єктів;

- достовірне представлення даних про нематеріальні активи в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності досягається шляхом впровадження процедур інвентаризації;

- вивчення напрямків розвитку та підвищення вартості функції контролю для нематеріальних активів та їх облік через перетворення інвентарного поняття у зв'язку з нематеріальним залучення ресурсів у виробничий процес.

Отже, можна зробити висновки, що роль та значення проведення аудиту нематеріальних активів є вкрай значними в поточній діяльності підприємства. Розрізняють різні ризики, пов'язані з аудитом нематеріальних активів: ризик суттєвого викривлення, ризик контролю, ризик виявлення. Процес проведення аудиту нематеріальних активів включає в себе: формування плану і програми аудиту нематеріальних активів (аналізу структури, динаміки та ефективності управління нематеріальними активами) та аудиторських процедур (складання плану проведення аудиту та складання робочих документів аудитора для подальшого формування загального аудиторського звіту по підприємству.) тестування стану внутрішньогосподарського аудиту нематеріальних активів на ДП «ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР» ВАТ «ДАК «АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ» свідчить про достатній рівень внутрішнього аудиту нематеріальних активів, а саме: наказом про матеріальну відповідальність встановлено коло від повільних осіб за використання та збереження нематеріальних активів, у встановлені строки проводиться інвентаризація об'єктів нематеріальних активів з оформленням відповідних документів (наказів, актів, протоколів). Натомість було виявлено, що головним бухгалтером підприємства не в повній мірі проводиться контроль правильності ведення бухгалтерського обліку нематеріальних активів – лише перед складанням фінансової звітності (щокварталу замість наприкінці кожного місяця). З метою спрощення діяльності інвентаризаційної комісії вдосконалено процедуру здійснення щорічної інвентаризації нематеріальних активів на стану внутрішньогосподарського аудиту нематеріальних активів на ДП «ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР» ВАТ

«ДАК «АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ» та запропоновано впровадження наступних етапів організації інвентаризації нематеріальних активів.

3.3. Оформлення результатів аудиту нематеріальних активів

Оформлення результатів аудиту нематеріальних активів здійснюється шляхом заповнення аудиторських робочих документів, які складають інформаційну основу для формування загального аудиторського висновку щодо діяльності підприємства.

Аудиторські робочі документи – це документи, які фіксують під час аудиторської перевірки докази, отримані під час аналізу фінансової звітності, внутрішнього управлінського аудиту, аудиту інформаційних систем та розслідувань. Робочі документи аудиту використовуються для підтримки виконаної аудиторської роботи, щоб забезпечити впевненість у тому, що аудит було проведено відповідно до стандартів аудиту. Такі робочі документи показують, що аудит був: правильно спланований, здійснений та оформлений належним чином, проведений аналіз всіх показників згідно встановленого регламенту та отримані докази є достатніми та відповідними для підтвердження аудиторського висновку.

Проаналізуємо цілі робочих документів аудиту [54]:

- документувати планування, виконання та огляд аудиторської роботи;
- надавати основну підтримку комунікації з аудиту, наприклад спостереження, висновки та остаточний звіт;
- сприяти перевірці сторонніх ресурсів та повторному виконанню вимог;
- забезпечити основу для оцінки програми контролю якості діяльності внутрішнього аудиту.

Аудиторські робочі документи є власністю аудитора. Щоб зберегти професійну етику, вони не можуть розкриватися третім сторонам без згоди клієнта, якщо тільки не обмежуються певні ситуації, передбачені законом, наприклад, рішення суду, для громадських інтересів тощо.

Робочі документи аудиту нематеріальних активів поділено мають наступну класифікацію (рис.3.5) та Додаток Д.

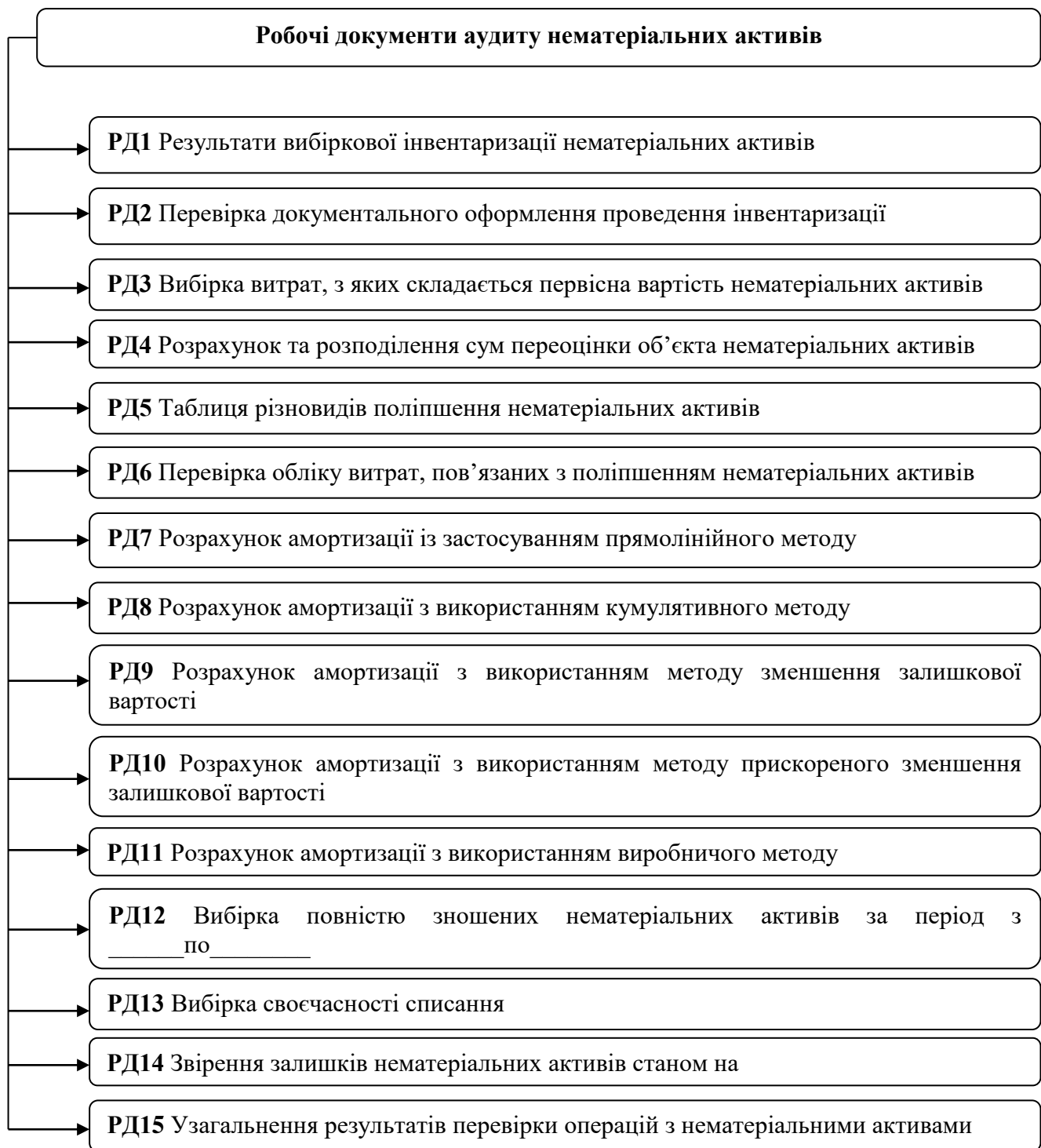

Рисунок 3.5 – Перелік робочих документів аудитора для фіксації результатів аудиту нематеріальних активів [54; 72]

Робочі документи аудиту використовуються для документування інформації, зібраної під час аудиту. Вони надають докази того, що аудитор отримав достатню інформацію для підтвердження його думки щодо основної фінансової звітності. Робочі документи також надають докази того, що аудит належним чином планувався та контролювався. Такі документи повинні містити достатньо інформації для того, щоб в майбутньому інший аудитор, який раніше не співпрацював з даним підприємством, зміг за короткий час з'ясувати причини висловлення думки в попередніх аудиторських звітах щодо виявлених проблем ведення бухгалтерського обліку, зокрема і відображення операцій з нематеріальними активами. Форми документації, які можуть міститися в робочих документах, включають наступне [27]:

- контрольні списки стандартних елементів розслідування, які були виконані;
- копії листування;
- документація досліджених тверджень та знайдені підтверджуючі докази;
- виписки з корпоративного протоколу клієнта;
- блок-схеми ключових транзакцій клієнта щодо придбання нематеріальних активів та прав на них;
- описи знайдених проблем;
- організаційні схеми;
- анкети, на які клієнт надав відповіді щодо операцій з нематеріальними активами тощо.

Робочі документи з аудиту нематеріальних активів готуються аудиторським персоналом або старшими керівниками. Якщо перевіряючий виявить, що окремі проблеми відображення операцій з нематеріальними активами ще не вирішені, ці питання передаються групі аудиту на місці для вирішення. Після завершення аудиту робочі документи вважаються юридичними доказами, тому належним чином оформлюються відповідальними особами. Такі робочі документи можуть бути переглянуті наступного аудиту з метою ознайомлення та розуміння певних проблем ведення бухгалтерського обліку нематеріальних активів, виявлених в попередньому

році, а також визначити, чи є якісь способи скласти бюджет часу аудиторського персоналу більш ефективно.

Аудиторські робочі документи щодо нематеріальних активів – це документи, підготовлені аудитором або використані ними як частина своєї роботи. Ці документи включають узагальнення характеру бізнесу клієнта, ходу бізнес-процесів, програми чи процедури аудиту, документи чи інформацію, отримані від клієнта, та документи щодо тестування.

Прикладами робочих документів аудиту нематеріальних активів є документи, які аудитор використовує для документального підтвердження характеру бізнесу клієнта. І підлягають належному веденню аудитором.

Робочі документи аудиту також включають використання програмного забезпечення Microsoft Office (файлів Excel), які аудитор використовує для документування ключового внутрішнього контролю клієнта щодо нематеріальних активів та фінансової звітності, характеру бізнесу та робочого документа аудиторського тесту.

Загалом, аудиторські робочі документи отримують або готують аудиторські співробітники або помічники аудиторів. Потім інший аудитор перевіряє ці документи з більшим досвідом і повноваженнями, наприклад, керівники з аудиту або партнери з аудиту.

Також можна зазначити, що робочі документи аудиту нематеріальних активів відрізняються залежно від багатьох факторів, зокрема [63]:

- Розміром і складністю: розмір і складність об'єкта нематеріального активу може сильно відрізнитися в одного клієнта відносно до іншого. Якщо складність суб'єкта господарювання різна, то різна й форма. Наприклад, для великого суб'єкта вибирається більше вибірок, оскільки ці суб'єкти мають багато транзакцій, а для складного характеру бізнесу отримують різну інформацію.

- Характером процедур аудиту нематеріальних активів, які необхідно виконати: наприклад, деякі тестування є дуже простими, а деякі дуже складними.

- Виявлені ризики суттєвого викривлення. Наприклад, якщо ризики суттєвих викривлень виявлено значними, обсяг аудиторських робіт має бути великим.

- Значення отриманих аудиторських доказів.

- Характером і обсягом винятків.

Кожен з робочих документів аудиту нематеріальних активів повинен мати відповідну тему, мету, ім'я клієнта, дату робочого документа, період аудиту, джерела доказів, персонал, який готує, і персонал, який переглядає. Робочий документ повинен належним чином підписати розробником і рецензентом.

Робочий документ аудиту нематеріальних активів є важливим для висновку аудиту; отже, аудитор повинен забезпечити гарну якість підготовки аудиторських робочих документів. Це вимагає належного огляду та контролю з боку аудитора.

Для найкращої практики робочі документи з аудиту слід переглянути за рівнем досвіду. Частиною аудиторської роботи є доказ того, що аудитор отримує аудиторські докази на підтвердження своєї думки в аудиторському звіті. Правильне керування робочим документом аудиту нематеріальних активів є частиною контролю якості, щоб переконатися, що самі аудитори дотримуються чинного законодавства та нормативних актів.

Відповідно до стандарту аудитори повинні переконатися, що всі документи є достатніми та отримані відповідні аудиторські документи, і вони можуть довести це відповідним сторонам шляхом документування, запису та збереження робочих документів аудиту нематеріальних активів. Крім того, аудитор може підготувати власні робочі документи для запису, тестування та звітності. Оскільки аудитор також несе відповідальність за конфіденційність клієнта відповідно до свого кодексу етики, аудитор повинен здійснювати власний внутрішній контроль, щоб гарантувати, що документи та інформація клієнта не можуть бути доступні третім сторонам, тобто, є конфіденційною. За винятком відповідних контролюючих органів, які мають отримати доступ до цих документів та інформації без згоди клієнта.

В результаті дослідження питань оформлення результатів аудиту нематеріальних активів можна запропонувати наступні робочі документи аудитора

щодо результатів інвентаризації нематеріальних активів на підприємстві (в частині наявності об'єктів НМА – табл.3.8; в частині наявності необхідних первісних документів – табл.3.9; в частині правильності визначення первісної вартості та заповнення первинних документів – табл.3.10 та 3.11):

Таблиця 3.8

Результати інвентаризації об'єктів НМА [27]

№	Інв. №	Найменування НА	Наявність		Примітка
			За даними аудиту	За даними підприємства	
1	2	3	4	5	6

Нами було встановлено, що серед переліку робочих документів аудитора відсутній такий з них, що фіксує наявність підтверджуючих юридичних документів щодо прав власності на той чи інший нематеріальний актив, тому вважаємо за доцільне включити його до сукупності матеріалів, це систематизує проведений контроль та надасть підстави аудитору бути впевненим на правомірності володіння чи користування об'єктом та висувати відповідні твердження (табл. 3.9).

Таблиця 3.9

Результати перевірки наявності необхідних документів на право власності НМА [27]

№	Інв. №	Найменування НА	Документ, що підтверджує право власності			Примітки
			Найменування	№	Дата	
1	2	3	4	5	6	7

Крім того, виникає нагальна потреба у деталізації структури робочого документу щодо перевірки правильності визначення первісної вартості об'єкту нематеріального активу в розрізі таких категорій, як: вартість придбання, сплачене мито, непрямі податки, розмір вартості доставки та установки або інших витрат (табл.. 3.10).

Перевірка правильності визначення первісної вартості об'єктів НМА [27]

№	Дата	Найменування об'єкту	Вартість, грн..	За даними підприємства	За даними аудитора	Відхилення	Примітки
1	2	3	4	5	6	7	8
		Державний акт на право постійного користування земельною ділянкою	Первісна вартість				
			В т. ч.:				
			Вартість придбання				
			Мито				
			Непрямі податки				
			Вартість доставки				
			Вартість установки				
			Інші витрати				

Дослідження документів аудитора щодо фіксації результатів аудиту нематеріальних активів дає підстави свідчити, що відсутній робочий документ щодо перевірки коректного заповнення первинних документів з обліку нематеріальних активів, тому необхідно для даного завдання використовувати наступну форму документу (табл.. 3.11):

Таблиця 3.11

Перевірка наявності та правильності заповнення первинних документів з обліку НМА [27]

№ акта	Дата акта	Найменування об'єкту	Інв. №	Власник (відповідальна особа)	Дата введення об'єкту в господарський оборот	Строк корисного використання	Рахунок, субрахунок (по Дебету)	Рахунок, субрахунок (по Кредиту)	Первісна вартість, грн..	Річна сума амортизації, грн..	Ліквідаційна вартість, грн..	Висновки комісії	Печатка	Підписи	Примітки
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16

Для перевірки правильності відображення в обліку операцій з оприбуткування НМА запропонована табл. 3.12; для оцінки правильності організації синтетичного та аналітичного обліку НМА – табл. 3.13; для перевірки правильності встановлення строку корисної експлуатації об'єкту – табл. 3.14; для перевірки правильності розрахунку амортизації НМА за прямолінійним методом – табл. 3.15.

Таблиця 3.12

Перевірка правильності відображення в обліку операцій з оприбуткування НМА [27]

№	№, дата док-ту оприбуткування	Зміст операції	Бухгалтерські проводки						Примітки
			За даними підприємства			За даними аудитора			
			Д-т	К-т	Сума	Д-т	К-т	Сума	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Для об'єктивного висвітлення результатів аудиту нематеріальних активів на підприємстві, варто велику увагу аудиторам приділяти питанням організації бухгалтерського обліку нематеріальних активів. Саме тому, відповідальним особами аудиторської фірми необхідно користуватися такими бланками робочих документів (табл. 3.12 та табл. 3.13), які всебічно та у зручному форматі дозволять висвітлити інформацію щодо коректного відображення операцій нематеріальними активами в бухгалтерському обліку компанії та надати реальну оцінку організації синтетичного та аналітичного обліку об'єктів нематеріальних активів.

Таблиця 3.13

Оцінка організації синтетичного та аналітичного обліку НМА [27]

№	Інв. №	Найменування об'єкту	Рахунок, субрахунок		Примітка
			За даними підприємства	За даними аудитора	
1	2	3	4	5	6

У таблиці 3.14 наведений приклад робочого документу аудитора щодо результатів перевірки коректного встановлення строку корисного використання

нематеріальних активів. Перевагою такого документу є порівняння даних підприємства та аудитора, визначення відповідних відхилень.

Таблиця 3.14

Перевірка правильності встановлення строку корисного використання НМА [27]

№	Дата акта приймання	Дата введення в експлуатацію	Найменування об'єкту	Первісна вартість, грн	Строк корисного використання, років		Відхилення	Примітка
					За даними підприємства	За даними аудитора		
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Було досліджено, що в робочих документах аудиторів є таблиці щодо перевірки порядку нарахування амортизації нематеріальних активів, проте, вважаємо за потрібне рекомендувати варіант робочої таблиці даного блоку аналізу (табл. 3.15), оскільки така структура документу дозволить аудитору провести всебічну порівняльну характеристику (за даними підприємства та аудитора) порядку нарахування амортизації на підприємстві за категоріями: первісна вартість, очікуваний строк експлуатації та сума річної амортизації.

Таблиця 3.15

Перевірка розрахунку амортизації НМА за прямолінійним методом [27]

№	Найменування об'єкту	Інв. №	За даними підприємства			За даними аудитора			Примітка
			Первісна вартість, грн..	Очікуваний строк корисної експлуатації, роки	Сума річної амортизації (гр.4/гр.5)	Первісна вартість, грн.	Очікуваний строк корисної експлуатації, роки	Сума річної амортизації (гр.7/гр.7)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Для перевірки своєчасності відображення в обліку операцій з руху НМА запропоновано використовувати форму табл. 3.16; для перевірки правильності відображення в обліку списання об'єктів НМА за період, що перевіряється – табл. 3.17.

В традиційних робочих документах аудитора є форма РД13 щодо перевірки своєчасності списання об'єктів нематеріальних активів, а ось перевірки своєчасного відображення руху нематеріальних активів немає, тому було запропоновано використовувати даний вид документу (табл.. 3.16), який дозволить спів ставити дані аудитора та підприємства щодо структурування операцій по таких активах, та визначити, наскільки коректно відділ бухгалтерії відображає у бухгалтерському обліку операції з нематеріальними активами.

Таблиця 3.16

Перевірка своєчасності відображення в бухгалтерському обліку операції з руху НМА [27]

№ з/п	Інв. №	Найменування об'єкту	Рух об'єкту НА				Примітка
			За даними підприємства		За даними аудитора		
			Найменування операції	Дата	Найменування операції	Дата	
1	2	3	4	5	6	7	8

В контексті контролю правильності списання нематеріальних активів пропонуємо доповнити робочу таблицю аудитора та висвітлити такі аспекти, представлені у таблиці 3.17, де представлена розширена довідкова інформація про окремий об'єкт нематеріального активу, дата та причини його списання тощо.

Таблиця 3.17

Перевірка правильності списання об'єктів НМА за період, що перевіряється [27]

№	Інв. №	Найменування об'єкту	Дата введення	Первісна вартість, грн..	Очікуваний строк корисної експлуатації, роки	Нарахована сума зносу, грн..	Залишкова вартість, грн.	Дата вибуття	Причина списання	Примітка
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	0257	Програмне забезпечення	15.01.15	1000	2	1000	0,00	15.01.17	Об'єкт амортизовано	

Для перевірки тотожності показників фінансової звітності (а саме, Звіту про фінансовий стан) та реєстрів бухгалтерського обліку з НМА (програмне забезпечення підприємства) запропонована табл. 3.18, де відображається перевірка залишків на початок та кінець звітного періоду за показниками первісної, залишкової вартості та зносу.

Таблиця 3.18

Перевірка тотожності показників фінансової звітності та реєстрів бухгалтерського обліку по НМА [27]

№	Найменування	Код рядка в балансі	Номер бух. рахунку	Залишки						
				На початок звітного періоду			На кінець звітного періоду			
				В балансі	В програмному забезпеченні	Відхилення	В балансі	В програмному забезпеченні	Відхилення	
1	Залишкова вартість	1000								
2	Первісна вартість	1001	12							
3	Знос	1002	133							

Отже, можна підсумувати, що робочі документи необхідні аудиторам для підтвердження аудиторського висновку та фіксування основних результатів аудиту нематеріальних активів на підприємстві. Це доводить аудиторам виконувати аудиторське завдання на основі застосовних стандартів і політики проведення аудиту. У цих робочих документах має бути зазначено належна інформація щодо джерел документів, періоду аудиту, перелік відповідальних осіб за підготовку робочих документів, ціль отриманих або підготовлених робочих документів та висновок. В даній роботі запропоновано нові підходи до складання робочих документів аудиту нематеріальних активів, зокрема: вважаємо за доцільне включити

документ «Результати перевірки наявності необхідних документів на право власності НМА» до сукупності матеріалів, це систематизує проведений контроль та надасть підстави аудитору бути впевненим на правомірності володіння чи користування об'єктом та висувати відповідні твердження, а також доповнити вже існуючі форми документів таких як перевірка розрахунків амортизації НА та контроль первинної документації тощо.

РОЗДІЛ 4 АНАЛІЗ НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ

4.1. Мета, завдання і джерела аналізу нематеріальних активів

Створення, комерціалізація і ефективне використання нематеріального активу надає бізнес-об'єктам об'єктивні переваги, але і вимагає значних інвестицій і фінансових ресурсів для подальшої постійної підтримки. З урахуванням особливостей української економіки, можемо констатувати, що більшість вітчизняних підприємств не мають доступу до інвестиційних ресурсів, які дозволили б володіти нематеріальними активами в достатній кількості та підтримувати їх функціональний стан.

Вважаємо, що це повинно бути діяльністю, яка забезпечує систематичний і комплексний підхід до аналізу всіх видів нематеріальних активів, але із раціональним залученням та використанням для цієї мети фінансових ресурсів. З іншого боку, аналіз в цьому напрямку повинен бути стратегічно орієнтованим, що підтверджується організаційною структурою компанії [58].

Складність створення, тривалість і непередбачуваність результатів використання нематеріальних активів є ключовими питаннями для кожного суб'єкта господарювання на сьогодні.

Низька активність підприємств спостерігається протягом тривалого часу в українській економіці щодо створення і використання передових технологій, раціоналізаторських пропозицій і об'єктів інтелектуальної власності.

Відомо, що підприємства, які діють на ринку нематеріальних активів та об'єктів інтелектуальної власності, можуть обрати кілька фундаментальних стратегічних підходів для ефективного аналізу власних нематеріальних активів та розробки подальших планів розвитку. Це, наприклад, стратегія захисту від конкурентів, стратегія атаки на конкурентів, стратегія оптимізації фінансово-господарської діяльності, стратегія створення іміджу тощо. Очевидно, що підприємства можуть вибрати один із цих типів стратегії, підготувати та реалізувати її. Однак для розвитку

вітчизняних підприємств перспективним є поєднання в системі стратегічного управління нематеріальними активами різноманітних варіантів об'єктивно не як ключової складової (але тільки як підтримуючої, додаткової), яка є фактором подальшого розвитку підприємств, тому часто підприємства не в змозі сконцентрувати всі ресурси і зусилля на реалізацію тільки обраної стратегії в цій області, і, по-друге, підприємство не має достатніх фінансових ресурсів і можливості ринку для таких цілей.

Тому вважаємо, що необхідний комплексний доповнений підхід щодо аналізу нематеріальних активів, тобто принципова схема для координації стратегічних підходів і послідовна реалізація стратегічних пріоритетів для підвищення ефективності використання нематеріальних активів, які використовуються вітчизняними підприємствами в своїй діяльності.

Так, в табл. 4.1 представлено окремі методичні підходи деяких науковців з приводу аналізу нематеріальних активів.

Таблиця 4.1

Наукові підходи до методики аналізу необоротних активів [39; 40; 49; 55]

Науковець	Методика проведення аналізу необоротних активів
Гороховець Ю.А. [39-40]	1. Розрахунок складу та технічного змісту основних засобів компанії на початку та в кінці звітного періоду 2. Встановлення рівня прогресивності об'єктів нематеріальних активів, які
Диба В.М. [49]	1. Аналіз структури та динаміки основних засобів. 2. Аналіз забезпеченості основними засобами. 3. Аналіз показників руху основних засобів. 4. Аналіз ефективності використання основних засобів
Касич А.О. [55]	Аналіз забезпечення нематеріальними активами розпочинається з оцінки відповідності їх наявної кількості за складом і структурою нормативним потребам окремої бізнес-організації, які розраховуються виходячи із специфіки діяльності компанії

Ми вважаємо, що підприємства за певної послідовності в аналізі нематеріальних активів можуть досягти поставленої мети у досліджуваній сфері. Фактично на першому етапі підприємства мають утворити свій інтелектуальний капітал, який складається зі створеного штучним і природним шляхом набутого інтелекту та компетентного, кваліфікованого персоналу. Ми переконані, що без кваліфікованих

кадрів, які постійно розвиваються у професійно-кваліфікаційному плані, ми не можемо говорити не лише про високу ефективність, а й про діяльність підприємства у сфері нематеріальних активів загалом. Саме тому ми визначаємо цей стратегічний пріоритет у досліджуваній сфері як першочерговий.

У майбутньому, вищому керівництву вітчизняних підприємств необхідно визначити та сформуванати власний пакет нематеріальних активів. Справа в тому, що керівні команди багатьох підприємств не усвідомлюють, що активи експлуатовані можуть складатися не тільки з власних - тих, що перебувають на їхньому балансі, а й залучених. Отже, їх пошук передбачає вирішення відповідного стратегічного завдання з аналізу нематеріальних активів. Крім того, топ-менеджмент вітчизняних підприємств може працювати таким чином, щоб набирати кваліфікованих, інноваційно орієнтованих працівників, які володіють (розпоряджаються) власним інтелектуальним розвитком [80].

Зважаючи на велике різноманіття видів об'єктів нематеріальних активів, визначають і широкий спектр показників аналізу такого виду активів шляхом розрахунку взаємопов'язаних показників. Відповідно до цього, було побудовано схему зв'язку показників аналізу нематеріальних активів (рис.4.1).

На основі показників фінансової звітності аналіз нематеріальних активів доцільно спрямувати за блоками, узагальненими на рис. 4.1.

Важливо зв'язати перелік стратегічних пріоритетів, яких має досягти підприємство, з послідовного впровадження відповідного типу стратегічної поведінки. Тому важливо поєднувати реалізацію, забезпечення та заходи щодо [82]:

- стратегії захисту від конкурентів з формування повноцінної системи охорони нематеріальних активів даного підприємства;
- стратегії формування статутного капіталу – з поліпшенням нематеріальних активів;
- стратегії формування іміджу підприємства – з досягненням позитивного та достатнього економічного ефекту від використання нематеріальних активів та реалізації його соціального та маркетингового потенціалу.

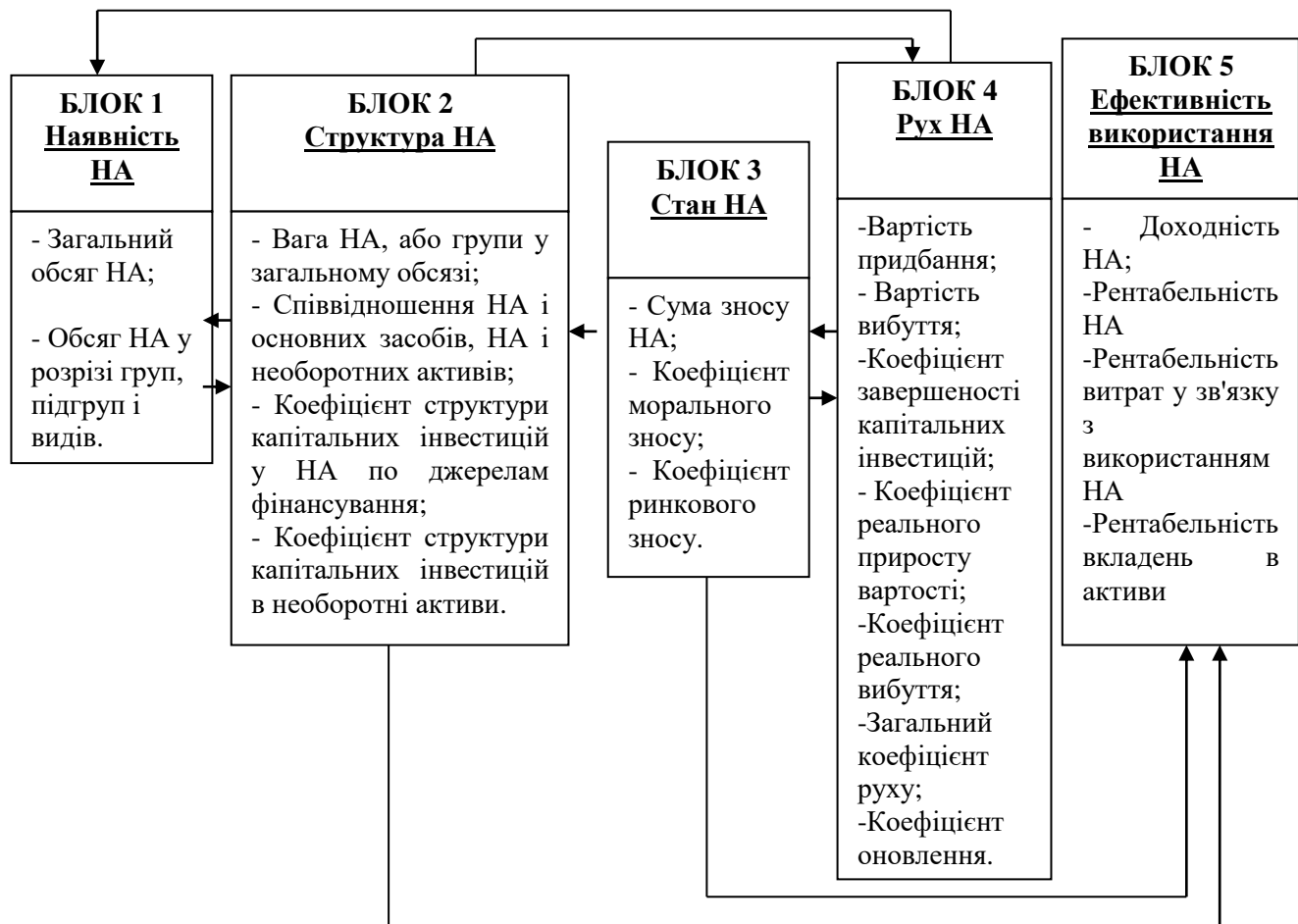

Рисунок 4.1 – Система взаємопов'язаних показників аналізу нематеріальних активів [55]

Формування фінансового та ресурсного забезпечення для аналізу нематеріальних активів підприємства має стратегічний і довгостроковий характер, що значною мірою залежить від факторів зовнішнього середовища (конкурентів, споживачів, інвесторів, державної підтримки, елементів ринкової інфраструктури, рівня науково-технічного прогресу), хоча започаткування таких бізнес-ідей йде у внутрішніх структурних підрозділах (тобто залежить від факторів внутрішнього середовища, таких як інструментальне обладнання і виробничий потенціал, якість персоналу). Тому в системі стратегічного аналізу нематеріальних активів здійснюється пошук можливих джерел фінансового та ресурсного забезпечення реалізації поставленої мети і цілі.

Відомо, що переважання власного капіталу в його загальній структурі є вираженою особливістю формування фінансово-ресурсного забезпечення

господарської діяльності. Тому накопичення власних ресурси, здатне забезпечити вирішення основних стратегічних цілей у досліджуваній сфері, яку слід розглядати як пріоритетний напрямок аналізу нематеріальних активів на підприємствах.

Таким чином, визначивши роль та особливості взаємозв'язку показників аналізу нематеріальних активів, ми відзначити основні етапи, за якими має здійснюватися даний аналіз з детальним описом показників, які мають бути обраховані (рис. 4.2)

Рисунок 4.2 – Етапи проведення аналізу нематеріальних активів підприємства їх загальна характеристика на основі показників фінансової звітності [40]

Відомо, що яскраво виражена ознака формування фінансово-ресурсного забезпечення економічної діяльності — це переважання власного капіталу в його загальній структурі. Тому пріоритетним напрямом аналізу нематеріальних активів на підприємствах слід вважати нагромадження власних ресурсів, які здатні забезпечити вирішення основних стратегічних завдань у цій галузі.

Так, динаміка вартості нематеріальних активів вивчається шляхом порівняння первісної, залишкової вартості. Потім розраховується питома вага даних активів у майні підприємства. Крім того, важливим є розрахунок коефіцієнта придатності, приведення його динаміки. Як і для основних засобів, для нематеріальних активів також розраховуються показники руху на підприємстві (коефіцієнти надходження, вибуття, компенсації та приросту). При дослідженні нематеріальних активів необхідно звернути значну увагу показникам рентабельності та оборотності нематеріальних активів, які засвідчать рівень ефективності політики підприємства в управлінні інтелектуальною власністю тощо.

Процес формування, використання внутрішніх і зовнішніх джерел аналізу нематеріальних активів є важливими чинниками забезпечення конкурентоспроможності підприємства. Позитивні зміни у сфері інтересів можливі лише тоді, коли топ-менеджери підприємства розроблять ефективні механізми аналізу фінансових ресурсів, що дозволяють формувати фінансові резерви, оптимізувати, у разі потреби, кредитні кошти, підвищити рентабельність власного капіталу тощо [61].

Значну роль відіграє ефективне формування та розвиток інтелектуального та людського потенціалу у системі фінансово-ресурсного аналізу нематеріальних активів, як передумови забезпечення фінансово-економічної життєздатності підприємства та зміцнення його конкурентних позицій.

Зокрема, досягнення таких цілей передбачатиме використання підходів, які активно стимулюватимуть поступове зростання інтелектуалізації праці, здійснення навчання та перепідготовки кадрів, креативність і здатність працівників генерувати інновації.

Вважаємо, що активізація інвестиційно-інноваційної діяльності підприємства не можлива без покращення матеріально-технічного забезпечення. Слід зазначити, що зниження платоспроможності підприємства, зменшення оборотних засобів, збільшення кредиторської заборгованості і, як наслідок, зменшення капітальних вкладень у формування та ефективне використання нематеріального капіталу може призвести до об'єктивного обмеження виробничо-технологічних потужностей, неналежного оновлення матеріалу і технічної бази, її фізичний і моральний знос.

Додамо, що з урахуванням необхідності покращення етапів аналізу нематеріальних активів це впровадження стосується інноваційних технологій у внутрішньовиробничі процеси. Мається на увазі формування технологічної основи реалізації аналізу нематеріальних засобів з метою посилення конкурентоспроможності підприємства. Нарощування технологічного потенціалу підприємств та його ефективне використання за рахунок економії матеріальних та операційних витрат створює передумови для реалізації стратегічних програм ефективного використання нематеріальних активів [71].

Основними інформаційними джерелами, які слугують базою аналізу ефективності використання нематеріальних активів компанією є облікові дані, відображені у таких документах підприємства як внутрішнього переміщення об'єктів, відомості нарахування амортизаційних відрахувань, облікові картки нематеріальних активів, акти введення в експлуатацію, облікові дані в програмному забезпеченні підприємства, а також фінансова звітність компанії (баланс, звіт про фінансові результати та примітки до неї).

Все більший вплив на формування фінансово-ресурсного аналізу нематеріальних активів підприємства надає інформаційно-аналітичне забезпечення. Впровадження та комплексне використання сучасних інформаційних технологій у діяльності підприємств забезпечує інформаційну та аналітичну базу для прийняття управлінських рішень на всіх рівнях, забезпечує інформаційні потреби персоналу, створює умови для об'єктивного формування громадської думки щодо якості їх діяльності. Також, результатом фінансово-ресурсного аналізу нематеріальних

активів має бути впровадження в інновації та технологічні продукти (автоматизовані системи керування, енергозберігаючі технології, ІТ технології тощо).

В умовах глобалізації та інформатизації економічних відносин конкурентоспроможність вітчизняних підприємств все більше залежить від фактора нематеріальних ресурсів та активів, які мають у своїй структурі інтелектуальну власність та права доступу до різних ресурсів [69]. Формування та ефективне використання нематеріальних активів підприємств має здійснюватися відповідно з чітко визначеним стратегічним планом з поступовим просуванням та реалізацією таких етапів, як формування інтелектуального капіталу підприємства, компонування пакету його нематеріальних активів, розвиток системи безпеки та захисту інтелектуальної власності, удосконалення структури нематеріального капіталу підприємства. Факт досягнення позитивного та достатнього економічного ефекту від використання нематеріальних активів, реалізація соціального та маркетингового потенціалу нематеріальних активів підтверджується або спростовується на основі окремих етапів аналізу.

Отже, політика аналізу нематеріальних активів потребує відповідної фінансової та ресурсної підтримки, що може акумулюватися вітчизняними підприємствами з таких джерел: власна фінансова підтримка, залучений фінансовий інвестиційний фонд, інтелектуальний та кадровий капітал, матеріально-технічне забезпечення, техніко-технологічна основа, інформаційно-аналітична складова. Приваблення та використання ресурсів нематеріальних активів в цих сферах можуть гарантувати умови самодостатності (формування бази стабільного функціонування), стабільності (створення умов для інвестиційно-інноваційного розвитку) та розвитку (забезпечення розвитку підприємства на інноваційній основі). Так, динаміка вартості нематеріальних активів вивчається шляхом порівняння первісної та залишкової вартості. При дослідженні нематеріальних активів необхідно звернути значну увагу показникам рентабельності та оборотності нематеріальних активів, які засвідчать рівень ефективності політики підприємства в управлінні інтелектуальною власністю тощо. Основними інформаційними джерелами, які слугують базою

аналізу ефективності використання нематеріальних активів компанією є облікові дані, відображені у таких документах підприємства як внутрішнього переміщення об'єктів, відомості нарахування амортизаційних відрахувань, облікові картки нематеріальних активів, акти введення в експлуатацію, облікові дані в програмному забезпеченні підприємства, а також фінансова звітність компанії (баланс, звіт про фінансові результати та примітки до неї).

4.2. Аналіз складу і структури нематеріальних активів

Вкладення інвестицій в нематеріальні активи з часом приносять підприємству певну економічну вигоду, яка проявляється у вигляді отриманого додаткового прибутку. При цьому, дослідження складу об'єктів нематеріальних активів є досить важливим етапом їх аналізу та допоможе розкрити особливості їх формування, основне призначення та сферу застосування в процесі діяльності компанії. На цьому етапі важливо розкрити найменування НМА, рік випуску, за яким інвентарним номером та на якому рахунку обліковується окремий об'єкт та кількість, вартісний вимір. Перелік об'єктів нематеріальних активів представлений у таблиці 4.2 складений на підставі інвентаризаційного опису № 10 від 30.09.2020 р. (Додаток Е) та наказу про проведення щорічної інвентаризації основних засобів та нематеріальних активів досліджуваного підприємства №126 від 30.09.2020 р. (Додаток Ж).

Таблиця 4.2

Перелік об'єктів нематеріальних активів ДП «ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР» ВАТ «ДАК «АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ» станом на 30.09.2020 р.

№ п/п	Рахунок в бух. обліку	Найменування об'єкту НА	Рік випуску	Інвент. №	Од. вим.	Кількість	Сума, грн..
1	2	3	4	5	6	7	8
1	125	КП «М.Е.ДОС-Корпорація»	2013	3277	шт.	1,00	22019,20

Продовження таблиці 4.2

1	2	3	4	5	6	7	8
2	125	ПК «Універсал-7 ERP»	2013	3278	шт.	1,00	259204,99
3	125	Програма «Будстандарт»	2014	3283	шт.	1,00	1677,00
4	125	Програма ПЗ бухоблік	2014	0004	шт.	1,00	1500,00
5	125	Програма ПК «Будівельні технології- кошторис»	2014	3282	шт.	1,00	5700,00
6	125	Програмне забезпечення Microsoft Windows Svr Std 2012	2013	3273	шт.	1,00	5800,00
7	125	Програмне забезпечення Windows swr Std 2008	2013	3255	шт.	2,00	17957,00
8	125	Програмний продукт WinPro8, 1SNGL OLP NL Legalization GET Genusne wCOA	2014	3285	шт.	13,00	23400,00
Разом:						21,00	337258,19

Як видно із табл. 4.2 нематеріальні активи досліджуваного підприємства представлені восьма видами – як правило, це програмні комплекси, спеціалізовані на веденні бухгалтерського обліку в компанії, такі як КП «М.Е.ДОС-Корпорація», ПК «Універсал-7 ERP» та Програма ПЗ бух облік 2013-2014 рр. випуску.

Так, як відомо ДП «ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР» ВАТ «ДАК «АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ» спеціалізується на такому виді діяльності як будівництво доріг і автострад, то, логічним поясненням є той факт, що підприємство має у своєму розпорядженні такі програмні забезпечення як програма «Будстандарт», програма ПК «Будівельні технології-кошторис», програмний продукт WinPro8, 1SNGL OLP NL Legalization GET Genusne wCOA, які в сукупній дії значно оптимізують та прискорюють процес діяльності суб'єкта господарювання під час проектних робіт, складанню кошторису будівництва тощо.

На рис. 4.3 графічно відображений склад нематеріальних активів на досліджуваному підприємстві.

Розглянемо детальніше спеціалізоване програмне забезпечення компанії.

Програмний комплекс «Будстандарт» містить базу актуальних нормативних документів щодо будівництва, проектування, охорони праці та пожежної безпеки.

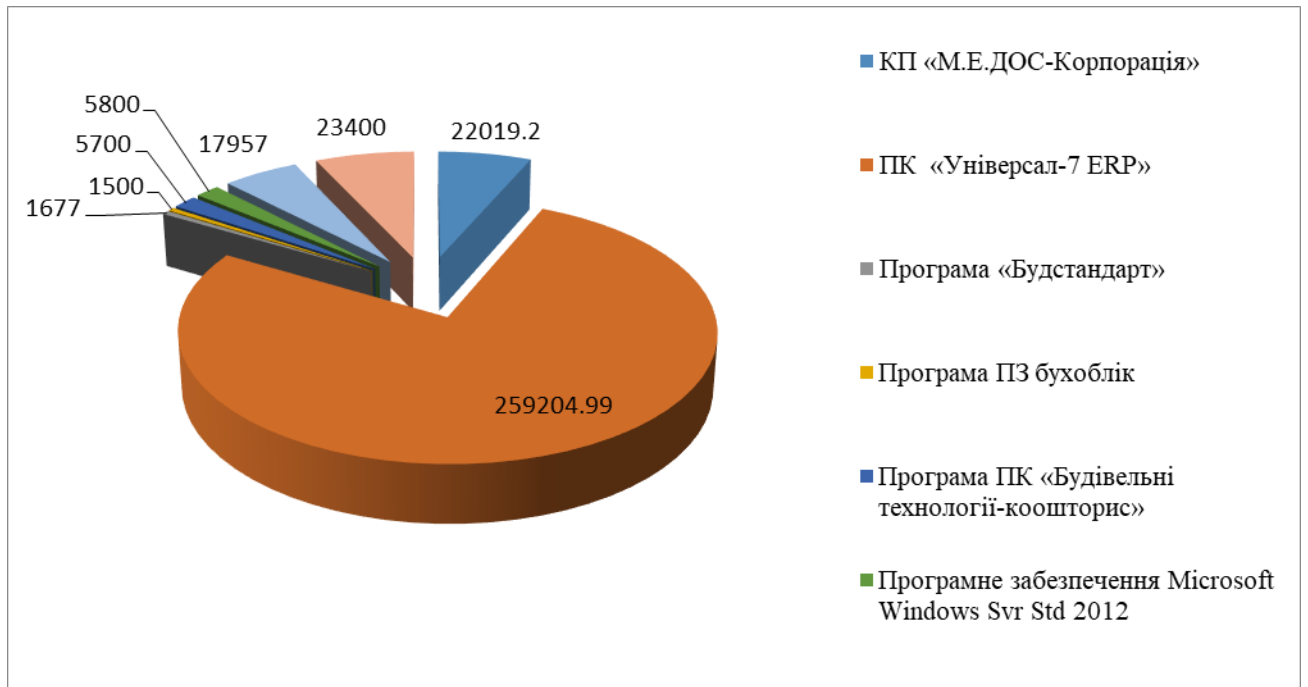

Рисунок 4.3 – Склад об'єктів нематеріальних активів ДП «ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР» ВАТ «ДАК «АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ» станом на 30.09.2020 р.

Для досліджуваного підприємства даний програмний продукт вкрай важливий, оскільки його робота тісно пов'язана з законотворчими актами та жорстко регулюється з боку держави. А програма «Будстандарт» зручна своїм наповненням, групуванням документів, зручним інтерфейсом пошуку он-лайн усіх необхідних документів (ДБН, ДСТУ, ГОСТ, ВСН, СОУ, ISO, ДСТУ EN, санітарні норми і правила, технологічні карти, накази тощо) (рис. 4.4).

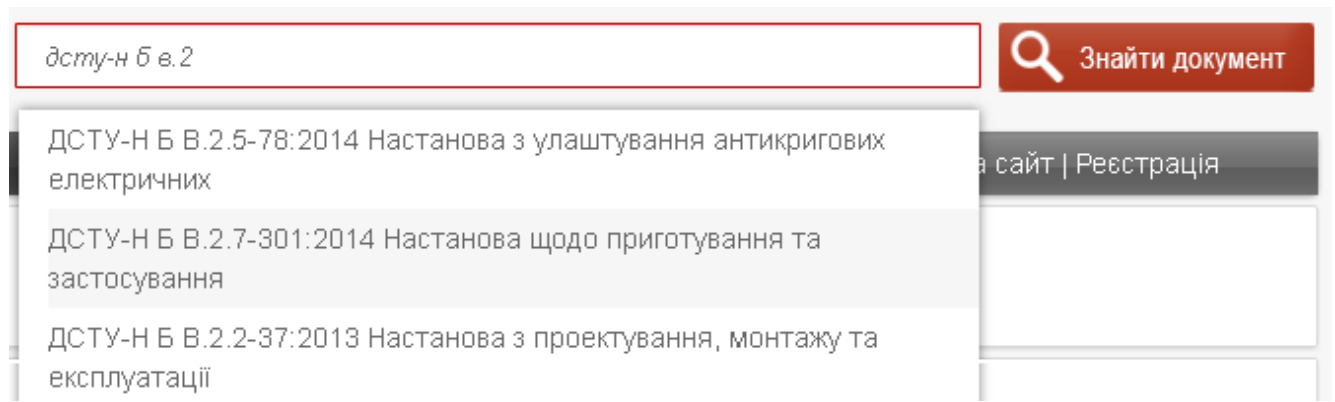

Рисунок 4.4 – Фрагмент пошукового інтерфейсу програми «Будстандарт»

Також компанія постійно складає різноманітні кошториси до проектів щодо будівництва доріг, тому активно використовує у роботі програму ПК «Будівельні технології-кошторис», яка допомагає швидко та ефективно у даному процесі. Крім того, завдяки сервісам даного комплексу з окремим кошторисом можуть працювати декілька відповідальних осіб у межах своїх функціональних обов'язків та функцій, які вони виконують в період складання такого кошторису.

Перевагою даної програми є наявність конфігурацій щодо перевірки та контролю відповідності сформованих кошторисів діючим кошторисним нормам, а також складанню відповідного акту про договірну ціну та фіксацію відхилень показників у вигляді окремого звіту.

Інтерфейс програми «Будівельні технології-кошторис» представлений на рис. 4.5.

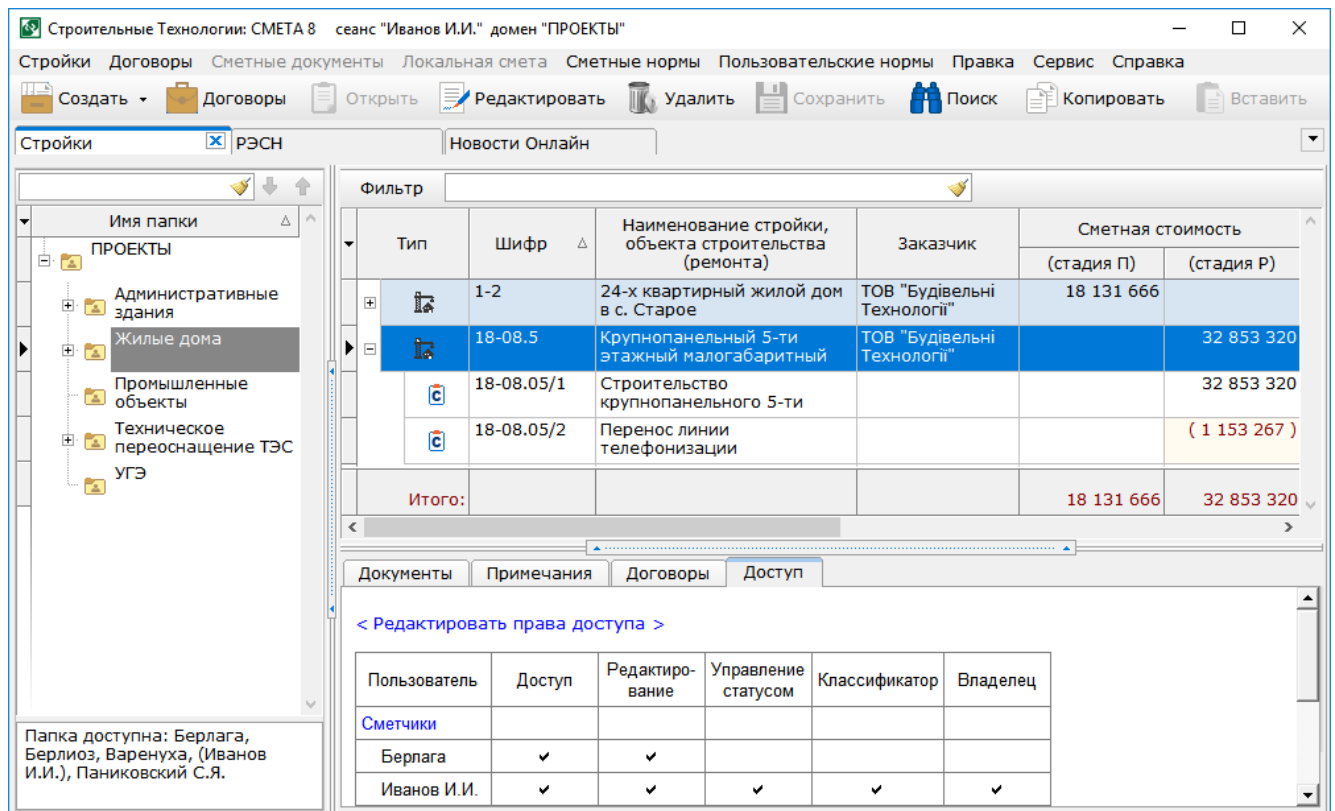

Рисунок 4.5 – Интерфейс программы «Будівельні технології-кошторис»

До того ж, програмний комплекс «Будівельні технології-кошторис» має достатню бібліотеку законодавчо-нормативних документів з приводу порядку складання та ведення кошторисів проектів. Дана функція досить зручна в роботі, не відволікає від пошуку діючих законів чи стандартів, а просто дозволяє обрати необхідний документ в самій же програмі.

Безумовно, жодна програма не зможе працювати без основного програмного додатку - Microsoft Windows. На досліджуваному підприємстві користуються трьома видами даного програмного забезпечення:

- програмне забезпечення Microsoft Windows Svr Std 2012;
- програмне забезпечення Windows swr Std 2008;
- Програмний продукт WinPro8, 1SNGL OLP NL Legalization GET Genusne wCOA.

Зупинимося більш детально про кожного з них.

Програмне забезпечення Microsoft Windows Svr Std 2012 відзначається підвищеним рівнем безпеки даних підприємства. Надає можливість підключення локальних та відділених користувачів. Даний програмний комплекс встановлений на персональні комп'ютери у відділі бухгалтерії підприємства.

Програмне забезпечення Windows swr Std 2008 - програма нового покоління, яка дозволяє контролювати безпеку баз даних компанії, забезпечувати безперебійність роботи шляхом ефективною відсічі хакерських атак або взлому. Така програма встановлена на головному сервері досліджуваного підприємства.

Програмний продукт WinPro8, 1SNGL OLP NL Legalization GET Genusne wCOA – корпоративна ліцензія на право користування продуктами Microsoft Windows. Даний продукт дає право використовувати Windfows 10 Professional, Windows 8.1 Professional та Windows 7 Professional у рамках корпоративного ліцензування Microsoft Open License Program. Ліцензії на користування Microsoft Windows встановлені на всі робочі ПК досліджуваного підприємства.

Також варто провести горизонтальний аналіз складу нематеріальних активів суб'єкту господарювання (рис. 4.6).

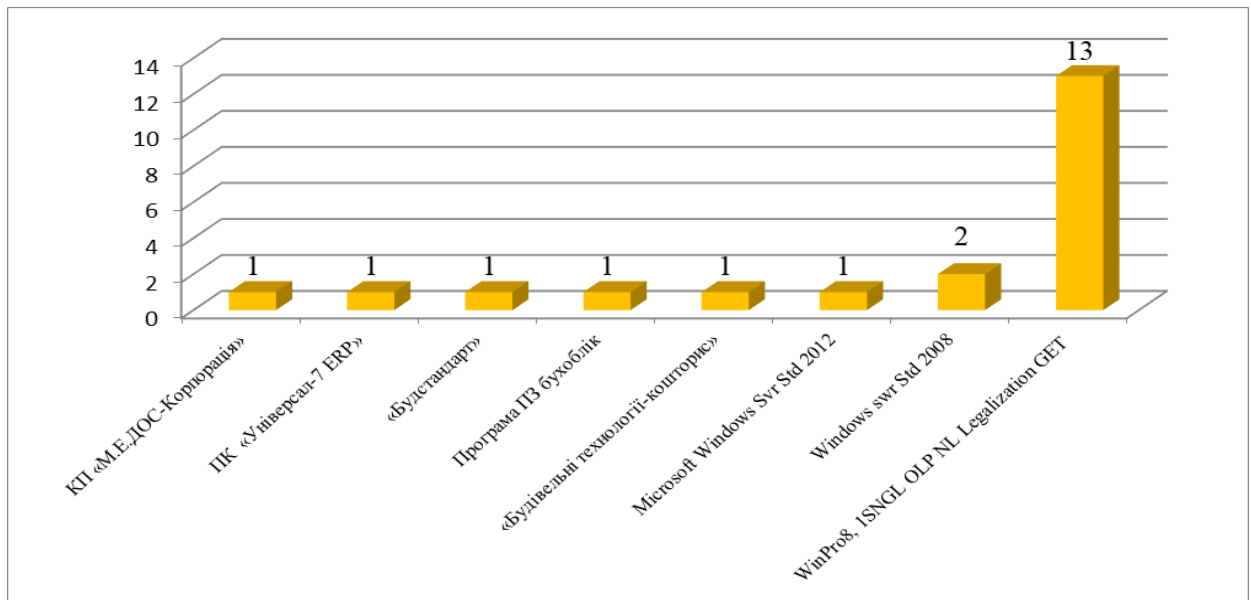

Рисунок 4.6 – Горизонтальний аналіз кількості нематеріальних активів ДП «ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР» ВАТ «ДАК «АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ» у розрізі видів програмних комплексів

Так, за кількісним аналізом, переважає вид нематеріальних активів досліджуваного підприємства – ліцензії на право користування продуктами Microsoft Windows (13 шт.). Такі ліцензії установлені всім користувачам програмних комплексів. Що стосується програмного забезпечення – підприємство придбало його у кількості 2 шт. (один для забезпечення безперебійної роботи сервера компанії, де генерується вся база підприємства, другий – встановлений на ПК директора для збереження та захисту конфіденційної інформації про діяльність організації. Решта програмних продуктів була придбана у кількості 1 шт. та встановлена на головний сервер підприємства – всі користувачі підключаються до них дистанційно, працюють в єдиній базі даних, що досить зручно при організації роботи на робочих місцях.

Наступним етапом дослідження є аналіз структури нематеріальних активів, визначення їх частки та динаміки росту або спаду за 2018-2020 рр. (табл. 4.3).

Таблиця 4.3

Аналіз структури нематеріальних активів ДП «ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР» ВАТ «ДАК «АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ» за 2018-2020 рр.

Вид НА	2018		2019		2020		Абсолютне відхилення частки 2020/2018, тис. грн..	Відносне відхилення частки 2020/2018, %
	Сума, грн..	Частка, %	Сума, грн..	Частка, %	Сума, грн..	Частка, %		
КП «М.Е.ДОС-Корпорація»	22019	9,92	22019	9,92	22019	9,95	0,03	0,30
ПК «Універсал-7 ERP»	128832	58,04	128832	58,04	128224	57,92	-0,12	-0,21
Програма «Будстандарт»	16770	7,55	16770	7,55	16770	7,58	0,08	0,40
Програма ПЗ бухоблік	1500	0,68	1500	0,68	1500	0,68	-	-
Програма ПК «Будівельні технології-кошторис»	5700	2,57	5700	2,57	5700	2,57	-	-
Програмне	5800	2,61	5800	2,61	5800	2,62	0,01	0,38

забезпечення Microsoft Windows Svr Std 2012								
Програмне забезпечення Windows swr Std 2008	17957	8,09	17957	8,09	17957	8,11	0,02	0,25
Програмний продукт WinPro8, 1SNGL OLP NL Legalization GET Genusne wCOA	23400	10,54	23400	10,54	23400	10,57	0,03	0,28
ВСЬОГО:	221978	100,00	221978	100,00	221370	100,00	-	-

Для кращої наочності розрахованих даних щодо частки видів програмного забезпечення в загальному обсязі нематеріальних активів, було побудовано відповідну діаграму (рис. 4.7). Так, більше половини всіх програмних комплексів займає програма ведення бухгалтерського обліку на підприємстві ПК «Універсал-7 ERP» (її частка становить станом на 31.12.21 р. – 57,92 %). Друге місце займають придбані ліцензії на право користування продуктами Microsoft Windows – 10,57 %, третє - КП «М.Е.ДОС-Корпорація» (9,95 %).

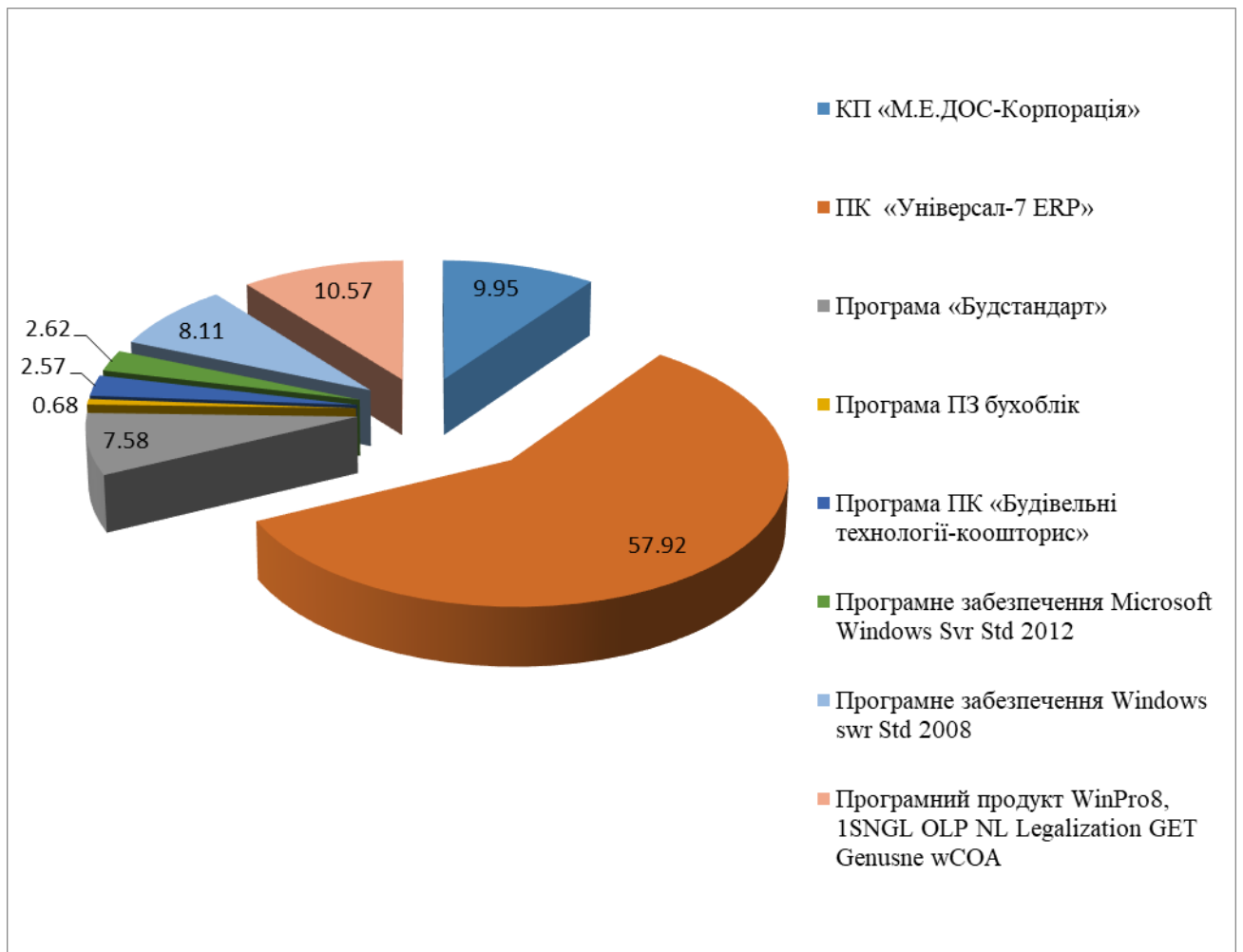

Рисунок 4.7 – Структура нематеріальних активів ДП «ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР» ВАТ «ДАК «АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ» станом на 31.12.2020 р.

Аналіз абсолютних та відносних відхилень зміни частки видів програмного забезпечення досліджуваного підприємства свідчить про те, що негативна динаміка характерна для ПК «Універсал-7 ERP», де спостерігається зменшення на 0,21 % у 2020 році по відношенню до 2018 року. Решті ж програмним комплексам властиві незначні зміни у структурі (КП «М.Е.ДОС-Корпорація» - +0,30 %, програма «Будстандарт» - +0,40 %, програмне забезпечення Microsoft Windows Svr Std 2012 - +0,38 %, програмне забезпечення Windows swr Std 2008 – + 0,25 %, програмний продукт WinPro8, 1SNGL OLP NL Legalization GET Genusne wCOA - +0,28 %). Для іншого програмного забезпечення частка в загальному об'ємі нематеріальних активів залишилася без змін. Графічно такі видозміни представлені на рис. 4.8.

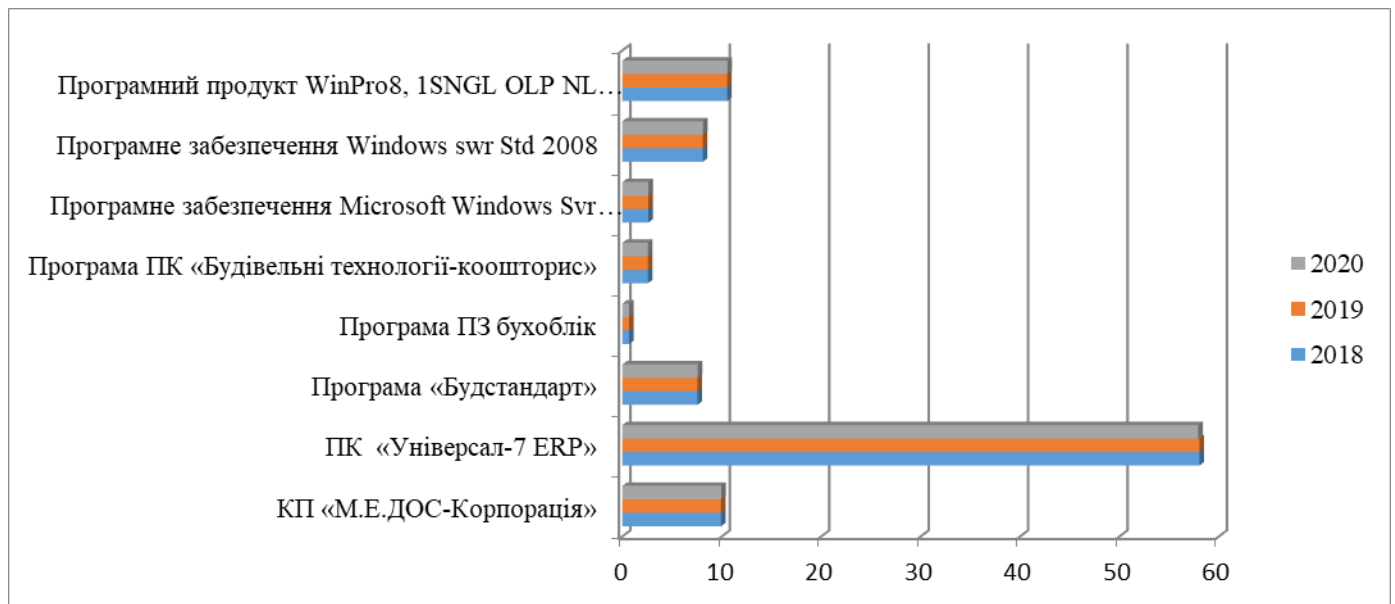

Рисунок 4.8 – Динаміка часток наявних програмних забезпечень в загальному обсязі нематеріальних активів на ДП «ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР» ВАТ «ДАК «АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ» за 2018-2020 р., %

Отже, можна зробити висновки, що нематеріальні активи досліджуваного підприємства представлені восьми видами – як правило, це програмні комплекси, спеціалізовані на веденні бухгалтерського обліку в компанії, такі як КП «М.Е.ДОС-Корпорація», ПК «Універсал-7 ERP» та Програма ПЗ бух облік 2013-2014 рр. випуску. Так, як відомо компанія спеціалізується на такому виді діяльності як будівництво доріг і автострад, то, логічним поясненням є той факт, що підприємство має у своєму розпорядженні такі програмні забезпечення як програма «Будстандарт», програма ПК «Будівельні технології-кошторис», програмний продукт WinPro8, 1SNGL OLP NL Legalization GET Genusne wCOA. більше половини всіх програмних комплексів займає програма ведення бухгалтерського обліку на підприємстві ПК «Універсал-7 ERP» (її частка становить станом на 31.12.21 р. – 57,92 %). Друге місце займають придбані ліцензії на право користування продуктами Microsoft Windows – 10,57 %, третє - КП «М.Е.ДОС-Корпорація» (9,95 %).

4.3. Аналіз динаміки нематеріальних активів

Визначення та аналіз фінансово-економічних показників тих чи інших аспектів діяльності суб'єкту господарювання в динаміці за декілька років має велике значення для визначення того, на скільки ефективно підприємство розробляє свою стратегію розвитку або рівень забезпеченості ресурсами для організації виробничої діяльності.

Досліджуючи питання нематеріальних активів на ДП «ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР» ВАТ «ДАК «АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ», необхідно в динаміці провести аналіз ефективності управління нематеріальними активами.

На етапі дослідження динаміки нематеріальних активів варто провести оцінку нематеріальних активів за ступенем їх амортизації в динаміці за три роки. Під час зазначеного аналізу застосовуються такі показники, як:

1) коефіцієнт амортизації нематеріальних активів. Такий показник розкриває ступінь зносу об'єктів нематеріальних активів підприємства та обсяги компенсації витрат на формування нематеріальних активів та визначається за наступною формулою (3.1) [70]:

$$КАна = Ана/ПВна \quad (3.1) \text{ де,}$$

- $КАна$ – коефіцієнт амортизації нематеріальних активів;
- $Ана$ – сума амортизації нематеріальних активів на певну дату;
- $ПВна$ – первісна вартість нематеріальних активів на певну дату.

2) коефіцієнт придатності нематеріальних активів. Зазначений показник надає можливість зрозуміти та визначити рівень подальшого використання, ступінь невідшкодування витрат на склад об'єктів нематеріальних активів. Формула даного показника представлена нижче (3.2) [70]:

$$КПна = ЗВна/ПВна \quad (3.2) \text{ де,}$$

- $КПна$ – коефіцієнт придатності нематеріальних активів;
- $ЗВна$ – залишкова вартість нематеріальних активів підприємства на певну дату;

- ПВна – первісна вартість нематеріальних активів на певну дату.

Перш, ніж проводити оцінку ефективності нематеріальних активів досліджуваного підприємства, варто визначити основні показники даних активів на підставі фінансової звітності компанії за три остання роки (2018-2020 рр.) (табл.4.4).

Таблиця 4.4

Загальна динаміка показників нематеріальних активів ДП «ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР» ВАТ «ДАК «АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ»

Показник	2018 рік		2019 рік		2020 рік		Абсолютне відхилення 2020/2018, тис. грн..	Відносне відхилення 2020/2018, %
	На початок періоду	На кінець періоду	На початок періоду	На кінець періоду	На початок періоду	На кінець періоду		
Залишкова вартість, тис. грн.	221390	221302	221302	221270	221270	220644	-658,0	-0,29
Первісна вартість, тис. грн..	221983	221978	221978	221978	221978	221370	-608,0	-0,27
Сума накопиченої амортизації (знос), тис. грн..	593	676	676	708	708	726	50,0	7,40
Питома вага НА у складі необоротних активів, %	77,64	77,60	77,60	78,34	78,34	79,27	1,67	2,15
Питома вага НА у структурі активів, %	64,35	58,73	58,73	54,26	54,26	59,25	0,52	0,89

Таким чином, можемо зазначити, що первісна вартість нематеріальних активів протягом аналізованого періоду має тенденцію зменшення. Так, у 2020 році, порівняно із 2018 роком, спостерігається спад даного показника на 608 тис. грн., що у відсотковому вираженні становить 0,27 %. Аналогічна ситуація характерна і для показників залишкової вартості нематеріальних активів (абсолютне відхилення за 2020 рік в порівнянні із 2018 р. – 658 тис. грн.. або 0,29 %). Дана тенденція пояснюється тим, що, з одного боку, на досліджуваному підприємстві не відбувалося операцій із прибуттям нових об'єктів нематеріальних активів або не проводилася модернізація таких активів (не вкладалися додаткові капіталовкладення), а з іншого

боку, відбулося вибуття нематеріального активу по причині закінчення строку корисної експлуатації та настання факту неможливості подальшого використання у поточній господарській діяльності суб'єкта господарювання.

Графічно динаміку зміни первісної та залишкової вартості нематеріальних активів за 2018-2020 рр. досліджуваного підприємства ми представили на рис. 4.9.

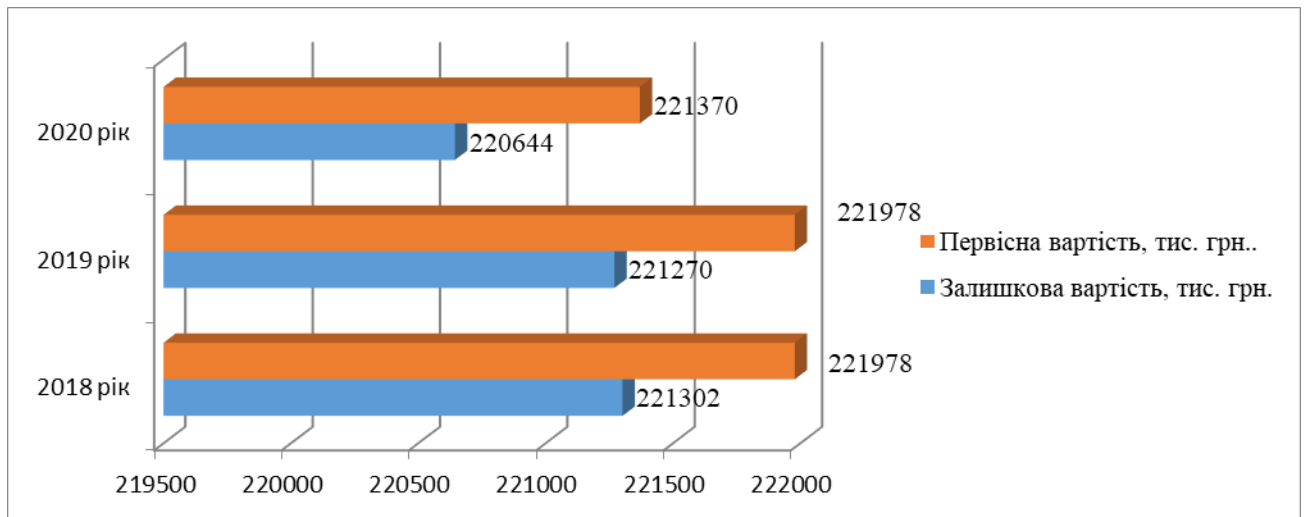

Рисунок 4.9 – Динаміка первісної та залишкової вартості нематеріальних активів ДП «ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР» ВАТ «ДАК «АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ» за 2018-2020 р., тис. грн..

При цьому, сума накопиченої амортизації (зносу) наявних об'єктів нематеріальних активів досліджуваного підприємства з роками зростає. Так, у 2018 році становила 676 тис. грн., у 2019 р. – 708 тис. грн., а у 2020 р. – 726 тис. грн.. У абсолютному вимірі динаміка росту показника зносу сягає 50 тис. грн. у 220 році, порівняно із 2018 роком, або на 7,40 % (рис. 4.10).

Натомість, як зазначалося раніше, питома вага нематеріальних активів за даними фінансової звітності підприємства у загальному складі необоротних активів переважає решту складових: у 2018 році – 77,60 % від загального обсягу, у 2019 році – 78,34 % та у 2020 році – 79,27 %.

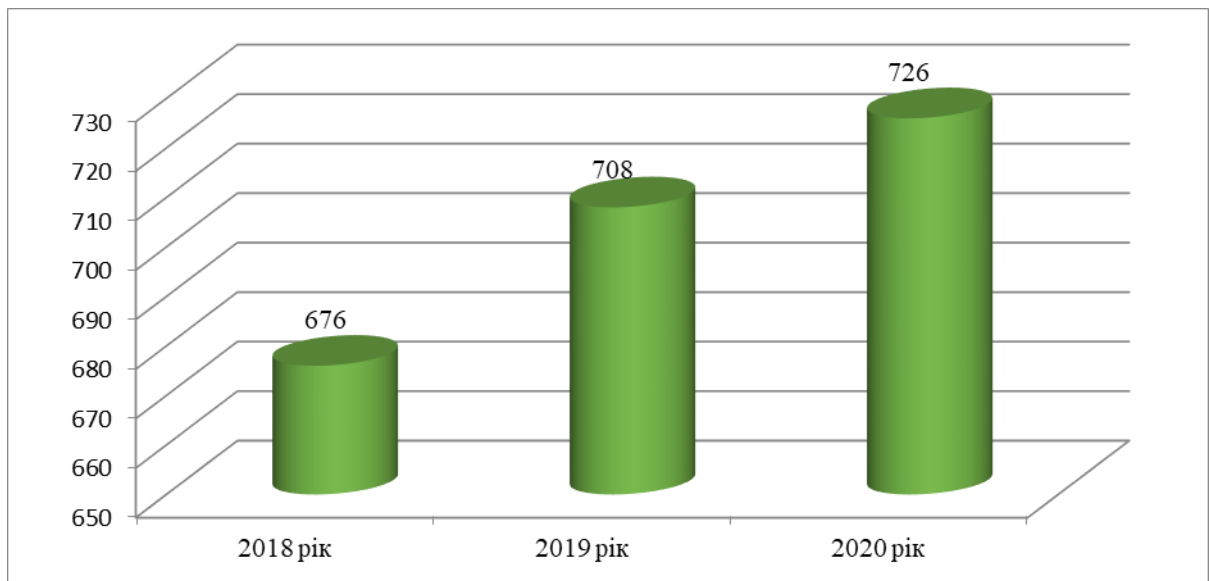

Рисунок 4.10 – Динаміка суми накопиченої амортизації (зносу) нематеріальних активів ДП «ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР» ВАТ «ДАК «АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ» за 2018-2020 р., тис. грн..

Якщо розрахувати частку нематеріальних активів від сукупного обсягу активів балансу, то переважання долі об'єктів нематеріальних активів також в даному випадку наявна: у 2018 році – 58,73 %, у 2019 – 54,26 %, у 2020 році – 59,25 %.

Таким чином, як бачимо, основу активів досліджуваного підприємства становлять саме нематеріальні активи та, в свою чергу, мають вагомий вплив на формування валюти балансу.

Отож, на підставі даних, представлених у табл., була проведена оцінка об'єктів нематеріальних активів досліджуваного суб'єкту господарювання та результати обчислень представлені у таблиці 4.5.

Варто відзначити, що досліджуваний суб'єкт господарювання володіє відносно новітнім програмним забезпеченням, оскільки розрахований коефіцієнт зносу нематеріальних активів має досить незначне значення.

Так у 2018 році – 0,0030, у 2019 р. – 0,0032 та у 2020 році – 0,0033. При цьому, даний показник помірно зростає, відносне відхилення у 2018 р., порівняно із 2020 р. – 10 % росту. Дана тенденція пояснюється тим, що щомісячно компанія, в особі

відповідального працівника відділу бухгалтерії поводить нарахування амортизаційних відрахувань таких об'єктів нематеріальних активів, тим самим поступово збільшується їх знос.

Таблиця 4.5

Оцінка нематеріальних активів ДП «ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР» ВАТ «ДАК «АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ»

Показник	2018 рік		2019 рік		2020 рік		Абсолютне відхилення 2020/2018, %	Відносне відхилення 2020/2018, %
	На початок періоду	На кінець періоду	На початок періоду	На кінець періоду	На початок періоду	На кінець періоду		
Коефіцієнт зносу нематеріальних активів (р. 1002, ф. 1: р. 1001, ф. 1), %	0,0027	0,0030	0,0030	0,0032	0,0032	0,0033	0,0003	10,0
Коефіцієнт придатності нематеріальних активів (р. 1010, ф.1 : р. 1011, ф.1), %	0,99	0,99	0,99	0,99	0,99	0,99	-	-

Проте, на сьогодні обсяг накопиченої амортизації, як зазначалося в попередніх дослідженнях вкрай мізерний, наявні об'єкти нематеріальних активів містять достатньо внутрішніх ресурсів для забезпечення покладених на них функцій та завдань з максимальною економічною віддачею.

На рис. 4.11 графічно продемонстровано динаміку росту коефіцієнту зносу нематеріальних активів за аналізований період 2018-2020 рр.

Що стосується розміру коефіцієнту придатності нематеріальних активів, він є сталим протягом усього аналізованого періоду та становить 0,99. Це означає, що практично весь обсяг наявних нематеріальних активів на підприємстві є придатними та готовим до використання.

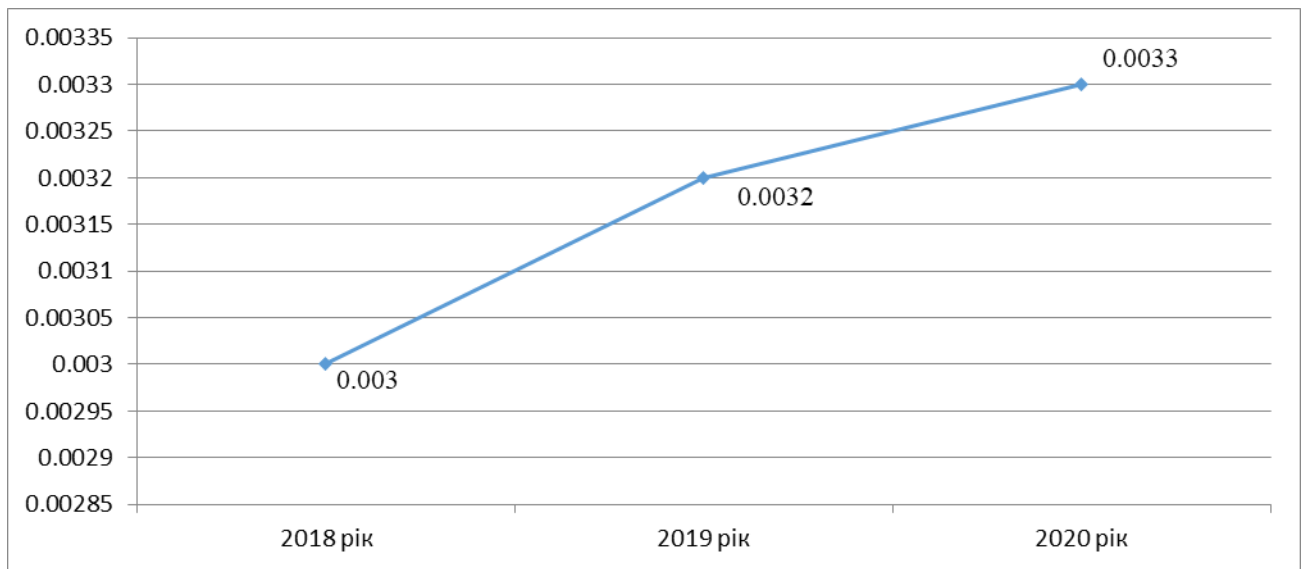

Рисунок 4.11 – Динаміка коефіцієнту зносу нематеріальних активів ДП «ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР» ВАТ «ДАК «АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ» за 2018-2020 р., %

Таким чином, оцінка нематеріальних активів дає підстави зазначити, що суб'єкт господарювання має на своєму балансі новітнє програмне забезпечення з мізерними показниками коефіцієнту зносу та майже 100% - ми розмірами придатності. Дана тенденція є вкрай позитивним явищем, свідчить про високий рівень діджиталізації підприємства, оснащенням новітніми програмними забезпеченнями та високий рівень застосування інновацій при здійсненні поточної господарської діяльності.

Так, на підставі придбання та використання даних об'єктів нематеріальних активів досліджуване підприємство має на меті отримати відповідний економічний ефект під час впровадження своєї поточної діяльності. Тому, виходячи з вище зазначених моментів, необхідно провести оцінку економічного ефекту від використання нематеріальних активів на даному підприємстві. Проте, варто наголосити, що такі розрахунки потребують комплексного підходу до дослідження.

Рівень ефективності від використання нематеріальних активів залежить від багатьох факторів: обсягу та якості реалізації продукції чи наданих послуг, бюджету та кількості запланованих проектів будівництва автомагістралей тощо. При цьому, прорахувати скільки корисності та віддачі дає окремий об'єкт нематеріальних

активів досить складно. Можна зазначити, що кінцевий економічний ефект від користування нематеріальними активами на даному суб'єкті господарювання, питома вага який в активах підприємства становить більше 50 %, взаємопов'язаний із загальними результатами господарської діяльності компанії, а саме – зменшення собівартості виробленої продукції чи наданих послуг клієнтам або замовникам, ростом обсягів реалізації продукції, позитивною динамікою отриманого прибутку, позитивною динамікою платоспроможності підприємства.

Отже, основними показниками ефективності використання нематеріальних активів є:

1) коефіцієнт рентабельності нематеріальних активів. Даний показник відображає, який розмір чистого прибутку припадає на одиницю нематеріальних активів та розраховується за формулою (3.3) [70]:

$$КР_{на} = ЧП/Q_{на} \text{ (3.3),}$$

де - ЧП- сума чистого прибутку;

- $Q_{на}$ - середня вартість нематеріальних активів.

2) коефіцієнт виробничої віддачі нематеріальних активів допомагає встановити обсяг реалізації продукції (або обсяг виробництва) відносно одиниці нематеріальних активів. Даний показник можна розрахувати за формулою (3.4) [70]:

$$КВВ_{на} = ОР/ Q_{на} \text{ (3.4),}$$

де - ОР – обсяг реалізації продукції (або обсяг виробництва) у звітному періоді;

- $Q_{на}$ – середня вартість нематеріальних активів.

Результати обрахунків представлені у таблиці

Досліджуючи показники таблиці бачимо, що середня вартість нематеріальних активів зменшується – за результатами 2020 р. порівняно із 2018 роком – абсолютне відхилення становить 389 тис. грн., що на 0,18 % менше. Відносно частки НМА у структурі активів, вона становить 0,59 %, тобто має переважну долю по відношенню до валюти балансу. Аналіз 2018 р. і 2020 р. показує, що даний показник залишився без змін.

Показники ефективності використання нематеріальних активів ДП «ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР» ВАТ «ДАК «АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ»

Показник	2018 рік	2019 рік	2020 рік	Абсолютне відхилення 2020/2018, %	Відносне відхилення 2020/2018, %
Середня вартість НА підприємства, тис. грн.	221346	221286	220957	-389	-0,18
Частка НМА у структурі активів (середня вартість НА/Валюта балансу), %	0,59	0,54	0,59	-	-
Рентабельність (збитковість) НА (прибуток (збиток)/ середня вартість НА), %	-0,03	0,01	-0,05	0,08	66,67
Фондовіддача нематеріальних активів (чистий дохід від реалізації/ середня вартість НА), грн./ грн.	0,79	0,90	0,48	-0,31	-39,24

Дослідження коефіцієнту рентабельності нематеріальних активів компанії дає підстави зазначити, що у 2018 р. та 2020 р. є збитковими і не принесло прибутку (у 2018 р. - 0,03 та у 2020 р. - -0,05). Відносно показника фондовіддачі нематеріальних активів варто наголосити, що даний коефіцієнт показує рівень використання НМА. Отож, у 2018 р. показник фондовіддачі становив 0,79, у 2019 р. – 0,90 та у 2020 р. – 0,48.

За період 2018-2019 рр. коефіцієнт фондовіддачі має високий рівень, та от за результатами 2020 р. знизився майже вдвічі – до 0,48. Це може бути пов'язане із багатьма факторами, такими як: вартість валового продукту компанії та вартість основних засобів, а в даному випадку вартість об'єктів нематеріальних активів досліджуваного підприємства.

Отже, можна зробити висновки, що первісна вартість нематеріальних активів протягом аналізованого періоду має тенденцію зменшення. Так, у 2020 році, порівняно із 2018 роком, спостерігається спад даного показника на 608 тис. грн., що у відсотковому вираженні становить 0,27 %. Аналогічна ситуація характерна і для показників залишкової вартості нематеріальних активів (абсолютне відхилення за

2020 рік в порівнянні із 2018 р. – 658 тис. грн. або 0,29 %). Сума накопиченої амортизації (зносу) наявних об'єктів нематеріальних активів досліджуваного підприємства з роками зростає. Так, у 2018 році становила 676 тис. грн., у 2019 р. – 708 тис. грн., а у 2020 р. – 726 тис. грн.. У абсолютному вимірі динаміка росту показника зносу сягає 50 тис. грн. у 220 році, порівняно із 2018 роком, або на 7,40 %. Досліджуваний суб'єкт господарювання володіє відносно новітнім програмним забезпеченням, оскільки розрахований коефіцієнт зносу нематеріальних активів має досить незначне значення. Так у 2018 році – 0,0030, у 2019 р. – 0,0032 та у 2020 році – 0,0033. При цьому, даний показник помірно зростає, відносно відхилення у 2018 р., порівняно із 2020 р. – 10 % росту. Дослідження коефіцієнту рентабельності нематеріальних активів компанії дає підстави зазначити, що у 2018 р. та 2020 р. є збитковими і не принесло прибутку (у 2018 р. - 0,03 та у 2020 р. - -0,05). Відносно показника фондівіддачі нематеріальних активів варто наголосити, що даний коефіцієнт показує рівень використання НМА. Отож, у 2018 р. показник фондівіддачі становив 0,79, у 2019 р. – 0,90 та у 2020 р. – 0,48. Таким чином, наявні об'єкти нематеріальних активів містять достатньо внутрішніх ресурсів для забезпечення покладених на них функцій та завдань з максимальною економічною віддачею.

ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ

Отже, за результатами проведеного дослідження порядку обліку, аудиту та аналізу нематеріальних активів, можна зазначити, що були виконані поставлені завдання та визначені наступні висновки:

1. Надано загальну характеристику підприємства, а саме: основним видом діяльності досліджуваного підприємства є будівництво доріг і автострад. Організаційно-правова форма – дочірнє підприємство недержавної власності, створене з метою одержання прибутку, задоволення потреб фізичних і юридичних осіб, територіальних громад і держави у безпечних та якісних автомобільних дорогах загального користування, його роботах, послугах і товарах, а також сприяння розвитку дорожньої галузі України. Діяльність досліджуваного підприємства регулюється Конституцією України, законами України, актами Президента України та актами Кабінету міністрів України, іншими актами законодавства, Статутом підприємства, затвердженими засновником положеннями, порядками, інструкціями тощо. Органами управління даної компанії є Засновник та виконавчий орган – директор підприємства.

2. Визначено організацію бухгалтерського обліку на підприємстві, що дає підстави стверджувати, що Організаційна структура відділу бухгалтерії суб'єкта господарювання представлена лінійно-штабним видом та містить посаду головного бухгалтера, заступника головного бухгалтера, відділ з обліку матеріальних цінностей, відділ з обліку розрахунків та зобов'язань, загального відділу бухгалтерського обліку. Накопичення даних про валові витрати та валові доходи для цілей обчислення оподаткованого прибутку здійснюється у програмному забезпеченні ПК «Універсал 7 ERP» та на паперових носіях на підставі первинних документів, згідно яких фіксується здійснення тієї чи іншої господарської операції. Облікова політика компанії основана на загальноприйнятих принципах ведення бухгалтерського обліку згідно чинного законодавства, а саме: автономності, обережності, послідовності, безперервності, переваги сутності над формою та ін.. Проведено аналіз основних економічних показників ДП «Полтавський облавтодор»

ПАТ «Державна акціонерна компанія «Автомобільні дороги України» та встановлено наступне: досліджуване підприємство збиткове. За результатами 2020 року, збиток зріс на 101,69 % порівняно із 2018 роком та майже в десять разів відносно 2019 року. Негативним явищем є факт зменшення обсягу чистого доходу від реалізації продукції (у 2020 році, порівняно із 2018 р. – на 38,91 %, із 2019 р. – на 46,9 %). На дослідженому підприємстві спостерігається нерівномірна плинність кадрів як в бік зменшення, так і зростання. Причинами даного явища є збитковість підприємства та незначні розміри посадових окладів. Динаміка показників рентабельності свідчить про збиткову діяльність досліджуваного підприємства. У зв'язку з цим, актуальною є розробка шляхів щодо ефективного управління ресурсами підприємства з метою пошуку додаткового потенціалу та отримання позитивного ефекту від запроваджених змін у майбутньому.

3. Досліджено нормативно-інформаційне забезпечення обліку нематеріальних активів, а на основі отриманих результатів визначено: законодавче регулювання досліджуваного питання представлене широким колом нормативних документів. Зокрема розрізняють як зовнішню нормативну базу (Закони України, Положення, Інструкції, Накази) та внутрішню, яка розробляється в межах окремого підприємства шляхом складання облікової політики, де описуються ключові аспекти ведення бухгалтерського обліку нематеріальних активів. Нормативні документи з регулювання обліку нематеріальних активів поділяються на шість рівнів, верхню ланку з яких посідають нормативні документи міжнародного стандарту, далі йдуть Кодекси України, Закони, Стандарти та Положення. Заключним етапом регулювання є внутрішні нормативні документи підприємства - наказ про облікову політику, посадові інструкції працівників тощо.

4. Розкрито суть, класифікацію, оцінку нематеріальних активів, а саме: не існує однозначного підходу щодо трактування даної категорії. Можна зауважити, що нематеріальні активи – це безповоротні довгострокові активи; мають відсутність матеріальної форми (реальне втілення); здатні приносити прибуток (економічні вигоди); представляти права та пільги для підприємницької діяльності; певний вид

ресурсів підприємства; вони мають цінність (можуть бути оціненими); їх можна ідентифікувати (навіть окремо від підприємства). До складу нематеріальних активів входять: інтелектуальна власність, майнові права, гудвіл та відстрочені витрати. До оцінки нематеріальних активів застосовують три підходи: порівняльний, дохідний, витратний.

5. Визначено порядок первинного обліку нематеріальних активів, що дає підстави свідчити про наступне: методологія складання первинних документів потребує вдосконалення: зокрема в області нормативної бази регулювання складання типових форм документів оформлення руху нематеріальних активів на підприємстві (шляхом розробки методичних рекомендацій з застосування форм первинного обліку нематеріальних активів і гудвілу). Крім того, має місце невідповідність окремих форм первинної документації сучасним трактуванням законодавства України, що породжує необхідність зміни форм первинних документів обліку нематеріальних активів. Додатково, мають бути встановлені такі первинні документи, які враховуватимуть всі групи нематеріальних активів, а не лише інтелектуальну власність.

6. Досліджено особливості синтетичного і аналітичного обліку нематеріальних активів, а саме: Теорії обліку нематеріальних активів середнього рівня логічно включають теорії, що характеризують фундаментальні складові теорії (теорія рахунків, теорія балансу, теорія подвійного запису, теорія оцінки, теорія звітності). Аналітичний облік нематеріальних ведеться в Інвентарній картці обліку основних засобів. Окремому нематеріальному активу підприємства присвоюється унікальний інвентарний порядковий номер, який використовується виключно в регістрах обліку. Інвентарний номер, присвоєний об'єкту нематеріального активу, зберігається за ним на весь період його обліку. При вибутті об'єкту нематеріального активу робиться відповідна помітка, а картку прикріплюють до акту списання активу. Синтетичний облік нематеріальних активів ведеться за рахунком 12 «Нематеріальні активи».

7. Розкрито склад нормативно-інформаційного забезпечення аудиту нематеріальних активів та визначено, що даний аспект широко представлений законодавчими актами України, зокрема ключову регулюючу роль відіграє Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» та Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність». В цілому регулювання аудиту нематеріальних активів здійснюється чотирма рівнями: перші три рівні нормативного регулювання аудиту нематеріальних активів встановлюються та прописуються на рівні держави та підлягають обов'язковому виконанню з боку суб'єктів такого регулювання, в нашому випадку, підприємства та аудитора чи аудиторської фірми. Четвертий рівень встановлюється на рівні окремого суб'єкта господарювання відповідно до специфіки його діяльності та ефективності управління підприємством, зокрема налагодженої роботи служби бухгалтерського обліку.

8. Визначено методику проведення аудиту нематеріальних активів, а саме: процес проведення аудиту нематеріальних активів включає в себе: формування плану і програми аудиту нематеріальних активів (аналізу структури, динаміки та ефективності управління нематеріальними активами) та аудиторських процедур (складання плану проведення аудиту та складання робочих документів аудитора для подальшого формування загального аудиторського звіту по підприємству.) Тестування стану внутрішньогосподарського аудиту нематеріальних активів на ДП «ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР» ВАТ «ДАК «АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ» свідчить про достатній рівень внутрішнього аудиту нематеріальних активів. Натомість було виявлено, що головним бухгалтером підприємства не в повній мірі проводиться контроль правильності ведення бухгалтерського обліку нематеріальних активів – лише перед складанням фінансової звітності (щокварталу замість наприкінці кожного місяця). З метою спрощення діяльності інвентаризаційної комісії вдосконалено процедуру здійснення щорічної інвентаризації нематеріальних активів на стану внутрішньогосподарського аудиту

нематеріальних активів та запропоновано впровадження наступних етапів організації інвентаризації нематеріальних активів.

9. Досліджено порядок оформлення результатів аудиту нематеріальних активів та розкрито такі аспекти: робочі документи необхідні аудиторам для підтвердження аудиторського висновку та фіксування основних результатів аудиту нематеріальних активів на підприємстві. Це доводить аудиторам виконувати аудиторське завдання на основі застосовних стандартів і політики проведення аудиту. У цих робочих документах має бути зазначено належна інформація щодо джерел документів, періоду аудиту, перелік відповідальних осіб за підготовку робочих документів, ціль отриманих або підготовлених робочих документів та висновок. В даній роботі запропоновано нові підходи до складання робочих документів аудиту нематеріальних активів.

10. Розкрито мету, завдання і джерела аналізу нематеріальних активів, а саме: політика аналізу нематеріальних активів потребує відповідної фінансової та ресурсної підтримки, що може акумулюватися вітчизняними підприємствами з таких джерел: власна фінансова підтримка, залучений фінансовий інвестиційний фонд, інтелектуальний та кадровий капітал, матеріально-технічне забезпечення, техніко-технологічна основа, інформаційно-аналітична складова. При дослідженні нематеріальних активів необхідно звернути значну увагу показникам рентабельності та оборотності нематеріальних активів, які засвідчать рівень ефективності політики підприємства в управлінні інтелектуальною власністю тощо. Основними інформаційними джерелами, які слугують базою аналізу ефективності використання нематеріальних активів компанією є облікові дані, відображені у таких документах підприємства як внутрішнього переміщення об'єктів, а також фінансова звітність компанії (баланс, звіт про фінансові результати та примітки до неї).

11. Проаналізовано склад і структуру нематеріальних активів та встановлено: нематеріальні активи досліджуваного підприємства представлені восьма видами – як правило, це програмні комплекси, спеціалізовані на веденні бухгалтерського обліку в компанії, такі як КП «М.Е.ДОС-Корпорація», ПК

«Універсал-7 ERP» та Програма ПЗ бух облік 2013-2014 рр. випуску. Так, як відомо компанія спеціалізується на такому виді діяльності як будівництво доріг і автострад, то, логічним поясненням є той факт, що підприємство має у своєму розпорядженні такі програмні забезпечення як програма «Будстандарт», програма ПК «Будівельні технології-кошторис», програмний продукт WinPro8, 1SNGL OLP NL Legalization GET Genusne wCOA. більше половини всіх програмних комплексів займає програма ведення бухгалтерського обліку на підприємстві ПК «Універсал-7 ERP» (її частка становить станом на 31.12.21 р. – 57,92 %). Друге місце займають придбані ліцензії на право користування продуктами Microsoft Windows – 10,57 %, третє - КП «М.Е.ДОС-Корпорація» (9,95 %).

12. Досліджено динаміку нематеріальних активів, а саме: первісна вартість нематеріальних активів протягом аналізованого періоду має тенденцію зменшення. Так, у 2020 році, порівняно із 2018 роком, спостерігається спад даного показника на 608 тис. грн., що у відсотковому вираженні становить 0,27 %. Аналогічна ситуація характерна і для показників залишкової вартості нематеріальних активів (абсолютне відхилення за 2020 рік в порівнянні із 2018 р. – 658 тис. грн.. або 0,29 %). Досліджуваний суб'єкт господарювання володіє відносно новітнім програмним забезпеченням, оскільки розрахований коефіцієнт зносу нематеріальних активів має досить незначне значення. Так у 2018 році – 0,0030, у 2019 р. – 0,0032 та у 2020 році – 0,0033. При цьому, даний показник помірно зростає, відносне відхилення у 2018 р., порівняно із 2020 р. – 10 % росту. Дослідження коефіцієнту рентабельності нематеріальних активів компанії дає підстави зазначити, що у 2018 р. та 2020 р. є збитковими і не принесло прибутку (у 2018 р. - 0,03 та у 2020 р. - -0,05). Відносно показника фондівіддачі нематеріальних активів варто наголосити, що даний коефіцієнт показує рівень використання НМА. Отож, у 2018 р. показник фондівіддачі становив 0,79, у 2019 р. – 0,90 та у 2020 р. – 0,48. Таким чином, наявні об'єкти нематеріальних активів містять достатньо внутрішніх ресурсів для забезпечення покладених на них функцій та завдань з максимальною економічною віддачею.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/page>(дата звернення 05.11.21).
2. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23 грудня 1993 року № 3792-XII / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12> (дата звернення 05.11.21).
3. Про аудиторську діяльність: Закон України від 14 вересня 2006 року № 140 / Верховна Рада України. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/3125-12> (дата звернення 07.11.21).
4. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16 липня 1999 року № 996-XIV / Верховна Рада України. URL:<http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення 05.11.21).
5. Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах: Закон України від 5 липня 1994 року № 80/94-ВР / Верховна Рада України. URL:<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/80/94-вр> (дата звернення 08.11.21).
6. Про ліцензування певних видів господарської діяльності: Закон України від 1 червня 2000 року № 1775-III / Верховна Рада України. URL:<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1775-14> (дата звернення 05.11.21).
7. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі: Закон України від 15 грудня 1993 року № 3687-XII / Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3687-12> (дата звернення 05.11.21).
8. Про охорону прав на зазначення походження товарів: Закон України від 16 червня 1999 року № 752-XIV / Верховна Рада України. URL:<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/752-14> (дата звернення 05.11.21).

9. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг: Закон України від 15 грудня 1993 року № 3689-XII / Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3689-12> (дата звернення 05.11.21).

10. Про перехід України до загальноприйнятої у міжнародній практиці системи обліку та статистики // Наказ Президента України від 23 травня 1992 р. № 303 URL: <http://www.rada.gov.ua> (дата звернення 05.11.21).

11. Про затвердження форм первинної облікової документації з обліку об'єктів права інтелектуальної власності (винаходів, корисних моделей, промислових зразків, інтегральних мікросхем) та Інструкції щодо їх застосування: наказ Міністерства фінансів України від 10 серпня 2004 року № 469.

12. Про затвердження типових форм первинного обліку об'єктів права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів: наказ Міністерства фінансів України від 22 листопада 2004 року № 732.

13. Про затвердження Стандартів аудиту та етики Міжнародної федерації бухгалтерів як національних стандартів аудиту: рішення Аудиторської палати України від 18 квітня 2003 р. №122. URL: <http://uazakon.com/document/fpart95/idx95455.htm> (дата звернення 05.11.21).

14. Нематеріальні активи: Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 38 від 01.01. 2012 р. № 959-050. URL:http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/929_050(дата звернення 05.11.21).

15. Про затвердження положення (стандарту) бухгалтерського обліку 8 “Нематеріальні активи”: наказ Міністерства фінансів від 18.10.1999р. № 242. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0750-99> (дата звернення 15.11.21).

16. Про затвердження положення (стандарту) бухгалтерського обліку 28 «Зменшення корисності активів»: наказ Міністерства фінансів від 24.12.2004 р. № 817). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0035-05> (дата звернення 18.05.2020).

17. Про інвентаризацію активів та зобов'язань: положення Міністерства фінансів України від 02.09.2014 р. № 879. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14> (дата звернення 10.11.21).

18. Загальні вимоги до фінансової звітності: Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 від 23.07.2019. z0336-13 / Міністерство фінансів України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13> (дата звернення 05.11.21).

19. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи» затверджено наказом Міністерства фінансів України від 18.10.99 р. URL: // <http://www.rada.gov.ua> (дата звернення 05.11.21).

20. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 28 «Зменшення корисності активів» затверджено наказом Міністерства фінансів України від 24. 12. 2004 р. № 817 URL: // <http://www.rada.gov.ua> (дата звернення 05.11.21).

21. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій від 09.12.2011. z11557-11 / Міністерство фінансів України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z11557-11> (дата звернення 15.11.21).

22. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій від 29.10.2019 z0893-99 / Міністерство фінансів України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99> (дата звернення 25.11.21).

23. Інструкція з інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно - матеріальних цінностей, грошових коштів, документів та розрахунків. Затверджена наказом Міністерства фінансів України від 11.08.94 № 69 (зі змінами і доповненнями) URL: // <http://www.rada.gov.ua> (дата звернення 08.11.21).

24. Андрощук Г.Р. Економічна значимість авторського права. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2014. №1, с. 8 – 28.

25. Андрушків Б. М. Формування адаптивної моделі управління процесом відтворення господарського капіталу на засадах підвищення капіталізації підприємства [Електронний ресурс] / Б. М. Андрушків, Л. М. Мельник, О. Б. Погайдак // Сталий розвиток економіки. – 2015. – № 5. – С. 71–78. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/sre/2012_5/71.pdf. (дата звернення 07.11.21).

26. Анохіна К. О. Оцінка ефективності використання нематеріальних ресурсів підприємств. *Вісник соціально-економічних досліджень*. 2016. № 2 (61). С.72-79.
27. Артеменко Н.В. Нематеріальні активи: Основи бухгалтерського обліку та методичні засади проведення аудиту. *Інфраструктура ринку: бухгалтерський облік, аналіз та аудит*. 2017. № 8, С. 185-190.
28. Аудит: навч. посіб. / І.В. Сіменко та ін. Донецьк: ДонНУЕТ, 2014. 485 с.
29. Белова І.М., Спільник І.В. Бухгалтерський облік в Україні у ХІХ-ХХ столітті. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. №14, 2017.
30. Бриль І.В. Забезпечення капіталізації підприємств шляхом оптимізації нематеріальних активів: збірник НАН України. Донецьк: НАН України. 2014. С. 113-124.
31. Булат Г.В., Камінська А.М. Сутність нематеріальних активів та особливості організації їх обліку. *Молодий вчений*. 2014. Випуск № 5. С.67–69.
32. Бурлан С.А., Каткова Н.В. Бухгалтерський облік (загальна теорія): навч. посіб. Миколаїв: Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2018. 272 с.
33. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський словник. Житомир: ПП «Рута», 2014. 224 с.
34. Бухгалтерський облік: навчальний посібник / Н.С. Акімова та ін. Харків: Видавництво «Форт», 2016. 447с.
35. Бухгалтерський облік: загальна теорія: навчальний посібник/ Серпенінова Ю.С. та ін. Суми: Університетська книга, 2015. С. 366.
36. Вақун О.В. Концептуальна модель економічного аналізу нематеріальних активів. *Інноваційна економіка*. 2012. №6. С. 7-12.
37. Виноградова М.О. Аудит: навч. посібник. Київ: Центр учб. літератури, 2014. 654 с.
38. Гевлич Л.Л., Мошура Л.О. Методика аудиту нематеріальних активів: вітчизняна та зарубіжна практика. *Економіка суспільства*. 2018. №16. С. 888-893.

39. Гороховець Ю.А. Методика економічного аналізу нематеріальних активів: стан та пропозиції щодо вдосконалення. *Бізнес Інформ*. 2018. Вип. №3. С. 236–241
40. Гороховець Ю.А. Напрями розвитку економічного аналізу нематеріальних активів. *Імплементация інновацій обліково-аналітичного забезпечення сталого розвитку сучасного бізнесу*: матеріали I міжнар. наук.- практ. інтернет-конф. (Харків, 22 бер. 2018 р.). Харків: ХДУХТ, 2018. С. 59–60.
41. Гороховець Ю.А. Нематеріальні активи в українському законодавстві: нормативно-правовий огляд. *Науковий вісник Академії муніципального управління*. 2015. № 1-2. С. 5-6.
42. Гороховець Ю.А. Нематеріальні активи в цивільному законодавстві. *Аспекти стабільного розвитку економіки в умовах ринкових відносин*: матер. XII міжнар. наук.-практ. конф. (Умань, 24-25 травня 2018 р.). Умань: видавець “Сочінський М.М.”, 2018. С. 27–29.
43. Гороховець Ю.А. Облікове відображення нематеріальних активів в системі вартісно-орієнтованого управління корпорацій: сучасний стан та підходи до удосконалення. *Обліково-аналітичне забезпечення системи менеджменту підприємства*: зб. праць III міжнар. наук.-практ. конф. Львів: Львівська політехніка, 2017. С. 71–73.
44. Гудзь Н.В., Романів Р.В., Денчук П.Н. Бухгалтерський облік: навч. посібник для ВНЗ: навчальний посібник. Київ: Центр учб.літ., 2015. 510 с.
45. Диба В. М. Критерії облікової ідентифікації нематеріальних активів. *Економіст : наук.-практ. журнал (RePec)*. 2016. № 7. С. 12-15.
46. Диба В. М. Методологічні основи оцінки нематеріальних активів корпорації. *Інвестиції: практика та досвід : наук. журнал (Index Copernicus) Чорноморського й державного університету імені Петра Могили*. 2016. № 13. С. 23-28.
47. Диба В. М. Фінансовий облік нематеріальних активів підприємства. *Ефективна економіка : електронне наукове фахове видання (Index Copernicus)*

Дніпропетровського державного аграрно-економічного університету. 2015. №11.
URL: <http://www.eco№my.nauka.com.ua/?op=1&z=5371>(дата звернення 05.11.21).

48. Диба В.М. Гармонізація обліку і оцінки нематеріальних активів з міжнародними стандартами. *Фінанси, облік і аудит: збірник наукових праць*. 2014. № 21. С. 22-25.

49. Диба В.М. Інтелектуалізація, соціальна відповідальність та обліково-аналітичний вимір нематеріальних активів . *Економіст : наук.-практ. журнал (RePec)*. 2016. №1. С. 39-41.

50. Диба В.М. Управління вартістю нематеріальних активів: теорія та облік. *Економіст : наук.-практ. журнал (RePec)*. 2016. №5. С. 62-67.

51. Дубініна М.В., Сирцева С.В., Чебан Ю.Ю. Організація і методика аудиту: курс лекцій. Миколаїв: МНАУ, 2016. 135 с.

52. Загроцька Л. Методичні рекомендації щодо перевірки операцій з необоротними активами / Л. Загроцька, С. Кулинич // *Фінансовий контроль*. - 2012. - №1. - С. 56-61.

53. Звітність підприємства: підручник./ М.І. Бондар та ін. Київ: ЦУЛ, 2015. 570 с.

54. Івахненко С.В. Контроль чи аудит? Проблеми термінології на сучасному етапі. *Національний вісник Херсонського державного університету*. 2019. №33. С. 220-224.

55. Касич А.О. Химич І.Г. Теоретичні основи оцінки та обліку нематеріальних активів. *Вісник НТУ «ХП»*. Серія: «Актуальні проблеми 43 управління та фінансово-господарської діяльності підприємства». 2013. № 49. С. 61 – 67.

56. Кім Ю.Г. Бухгалтерський та податковий облік: первинні документи та порядок їх заповнення. Київ: Центр учбової літератури, 2014. 600 с.

57. Коба О.В. Визнання, ідентифікація та класифікація нематеріальних активів. *Економіка і регіон: бухгалтерський облік, аналіз та аудит*, 3 листопада 2015 р. Полтава: ПолтНТУ, 2015. С. 136-142.

58. Колісник Г.М., Слюсаренко В.Є. Аудит. Навчальний посібник, Ужгород: «УжНУ», 2015. 296 с.
59. Крупка Я.Д. Фінансовий облік : [підручник] / Крупка Я.Д., Задорожний З.В., Микитюк Н.Я. та ін. – Тернопіль: ТНЕУ, 2017. 451 с.
60. Куцик П.О. Облікова концепція управління вартістю нематеріальних активів підприємства: [монографія]/ П.О.Куцик, І.М.Дрогобицький, З.П.Плиса, Х.І.Скоп. Львів: Растр-7, 2016. –268 с.
61. Кушина О. Необоротні активи: класифікаційний алгоритм / О. Кушина // Бухгалтерія. Право. Податки. Консультації. 2012. 2 листопада (№44). С. 11-17.
62. Лепетан І. М. Нематеріальні активи та інтелектуальний капітал/ І.М.Лепетан // Економіка АПК. 2016. № 19. с. 83 – 87.
63. Лилищенко О.В. Бухгалтерський облік: Підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2015. 670 с.
64. Напрями розвитку облікової оцінки та звітності щодо нематеріальних активів підприємства в контексті теорії вартісно-орієнтованого управління: Розвиток обліку, аналізу і аудиту суб'єктів суспільного інтересу: монографія / Ю. А. Гороховець та ін.; Житомир: ЖДТУ, 2017. 340с.
65. Нищенко Л. П. Порівняльний аналіз міжнародних стандартів фінансової звітності та положень (стандартів) бухгалтерського обліку України. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2006. № 4 (59). С. 90-94.
66. Облікова концепція управління вартістю нематеріальних активів підприємства: монографія / П.О. Куцик та ін. Львів: Растр-7, 2016. 268 с.
67. Олендій О.Т. Методичні засади проведення аудиту нематеріальних активів. *Інноваційна економіка*. 2014. №5. С. 191-197.
68. Організація бухгалтерського обліку / Ю.Д. Чацкіс та ін. Київ.: Центр учбової літератури. 2014. 564 с.
69. Організація і методика аудиту / М.Ф. Огійчук та ін. Київ: Алерта, 2016. 304 с.

70. Орлова В.К., Орлів С.В., Хома С.В. Фінансовий облік: навчальний посібник. Київ: Центр учб.літ., 2015. 510 с.
71. Папінова О. Облік операцій з необоротними активами / О. Папінова // Бібліотека «Баланс». - 2012. - №9. - С. 16-23.
72. Плекан М. В. Нематеріальні активи як об'єкт обліку і звітності. *Вісник Національного університету "Львівська політехніка"*. 2014. № 794. С. 221–225.
73. Проскуріна Н.М., Гороховець Ю.А. Диференціація підходів трактування нематеріальних активів як економічної категорії. *Вісник Запорізького національного університету, зб. наук. праць. Економічні науки*. 2016. №2. С.14-23.
74. Проскуріна Н.М., Гороховець Ю.А. Методичні підходи до класифікації нематеріальних активів. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету*. 2016. №8 (240). С. 115–128.
75. Пуцентейло, П.Р. Особливості функціонування аналітичного забезпечення підприємств. *Інноваційна економіка*. 2015. № 1 (56). С. 194–198.
76. Романів, Р. В. Оцінка компонентів бізнесу: бухгалтерський підхід / Р. В. Романів // Глобальні та національні проблеми економіки. – М. : Миколаївський національний університет ім. В. О. Сухомлинського. 2015. № 7. С. 876-879.
77. Судин Ю.А. Облік гудвілу підприємств: теорія і практика. *Науковий вісник Ужгородського університету*. 2015 р. №2. С.368-371.
78. Судин Ю.А. Парадигма поняття «Гудвіл» : Бухгалтерський, юридичний та економічний аспект. *Вісник ТНЕУ*. 2015 р. №1. С.98-106.
79. Сук Л.К. Фінансовий облік: навчальний посібник 3-тє вид. Київ: Знання, 2016. 663 с.
80. Сучасні тенденції розвитку обліку, контролю й аналізу нематеріальних активів: монографія / за ред. Ф. О. Журавки. Суми: Ярославна, 2015. 208с.
81. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський (фінансовий) облік, оподаткування і звітність: Підручник. Київ: Алерта, 2016. 928 с.
82. Фінансовий облік: конспект лекцій / М.Ю. Абрамчук та ін. Суми: Сумський державний університет, 2018. 395 с.

83. Фінансовий облік: підруч./ Крупка Я.Д. та ін. Тернопіль: ТНЕУ, 2017. 451 с.
84. Цал-Цалко Ю.С., Мороз Ю.Ю. Управлінський облік: підручник. Житомир: ПП «Рута», 2015. 632 с.
85. Чуб Ю. В. Аналіз наявності та використання нематеріальних активів. *Економічний аналіз : зб. наук. праць*. 2014. Том 15. № 3. С.225-229.
86. Шара Є.Ю. Бухгалтерський фінансовий та податковий облік: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2016. 428 с.
87. Швець В.Г. Теорія бухгалтерського обліку: підручник. Київ: Знання, 2015. 572 с.
88. Шелест В. С. Методичні положення аналізу використання нематеріальних активів інноваційно-орієнтованих підприємств. *Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки*. 2015. № 27. С.255–268.
89. Ясишена В.В. Економічний зміст та класифікація нематеріальних активів для цілей бухгалтерського. *Ефективна економіка*. 2013. №8. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua> (дата звернення 05.11.21).

ДОДАТКИ

Підприємство	<u>ДП "Полтавський обласвтодор" ВАТ "ДАК" Автомобільні дороги України</u>	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ	
Територія	<u>ПОЛТАВСЬКА</u>	за ЄДРПОУ	2019	01 01
Організаційно-правова форма господарювання	<u>Орган державної влади</u>	за КОАТУУ	32017261	
Вид економічної діяльності	<u>Будівництво доріг і автострад</u>	за КОПФГ	5310100000	
Середня кількість працівників	<u>1 817</u>	за КВЕД	410	
Адреса, телефон	<u>вулиця Куйбишева, буд. 22А, м. ПОЛТАВА, ПОЛТАВСЬКА обл., 36024</u>		42.11	
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)				
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):				
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку			v	
за міжнародними стандартами фінансової звітності				

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на **31 грудня 2018** р.

Форма №1 Код за ДКУД **1801001**

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	221 390	221 302
первісна вартість	1001	221 983	221 978
накопичена амортизація	1002	593	676
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	62 806	63 209
первісна вартість	1011	141 695	144 508
знос	1012	78 889	81 299
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	955	673
Усього за розділом I	1095	285 151	285 184
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	21 039	13 017
Виробничі запаси	1101	21 039	13 017
Незавершене виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	-	-
Товари	1104	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	29 491	69 227
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	1 234	978
з бюджетом	1135	21	20
у тому числі з податку на прибуток	1136	16	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	885	285
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1 066	595
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	971	2 246
Готівка	1166	-	-
Рахунки в банках	1167	-	-
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:	1181	-	-
резервах довгострокових зобов'язань			
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-

інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	807	1 987
Усього за розділом II	1195	55 514	88 355
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	3 388	3 274
Баланс	1300	344 053	376 813

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	57 798	57 798
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	1 587	1 587
Додатковий капітал	1410	238 545	238 012
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	17	17
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(59 283)	(64 978)
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	238 664	232 436
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	59 726	83 148
розрахунками з бюджетом	1620	12 487	23 116
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	1 214	2 843
розрахунками з оплати праці	1630	4 995	7 778
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	947	3 218
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	409	408
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	20 455	9 887
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	5 156	13 979
Усього за розділом III	1695	105 389	144 377
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	344 053	376 813

Керівник

Заплаткін Сергій Миколайович

Головний бухгалтер

Вовк Тетяна Олександрівна

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Підприємство

ДП "Полтавський обласвтодор" ВАТ "ДАК" Автомобільні дороги України"

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2019	01	01
32017261		

(найменування)

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

за Рік 2018 р.

Форма N2 Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	173 897	250 205
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	2011	-	-
<i>премії, передані у перестраховання</i>	2012	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	2013	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(174 678)	(247 890)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	-	2 315
збиток	2095	(781)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	2111	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	10 833	49 727
у тому числі:	2121	-	-
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2122	-	-
<i>дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування</i>	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(6 483)	(5 758)
Витрати на збут	2150	(-)	(-)
Інші операційні витрати	2180	(10 037)	(15 341)
у тому числі:	2181	-	-
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	-	30 943
збиток	2195	(6 468)	(-)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	797	710
у тому числі:	2241	-	-
<i>дохід від благодійної допомоги</i>			
Фінансові витрати	2250	(-)	(-)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(24)	(-)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	-	31 653
збиток	2295	(5 695)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-	(1 791)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	-	29 862
збиток	2355	(5 695)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(5 695)	29 862

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	100 742	151 635
Витрати на оплату праці	2505	64 532	63 852
Відрахування на соціальні заходи	2510	13 914	13 954
Амортизація	2515	3 386	2 697
Інші операційні витрати	2520	4 364	19 642
Разом	2550	186 938	251 780

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Заплаткін Сергій Миколайович

Головний бухгалтер

Вовк Тетяна Олександрівна

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за **Рік 2018** р.

Форма №3 Код за ДКУД 1801004

Стаття	Код	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	163 010	283 629
Повернення податків і зборів	3005	27	13
у тому числі податку на додану вартість	3006	-	-
Цільового фінансування	3010	879	749
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	-	-
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	3 450	1 308
Надходження від повернення авансів	3020	76	54
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	15	35
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	-	42 979
Надходження від операційної оренди	3040	1 292	1 030
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	-
Надходження від страхових премій	3050	-	-
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	-	-
Інші надходження	3095	1 828	2 206
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(79 616)	(217 055)
Праці	3105	(50 594)	(49 609)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(13 055)	(15 034)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(18 690)	(39 978)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(1 100)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(4 371)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(-)	(-)
Витрачання на оплату авансів	3135	(2 049)	(1 268)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(-)	(-)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(868)	(642)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(-)	(-)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(-)	(-)
Інші витрачання	3190	(3 515)	(6 804)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	2 190	1 613
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	-	-
необоротних активів	3205	-	-
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	-	-
дивідендів	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Надходження від погашення позик	3230	-	-
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	-	-
Інші надходження	3250	-	-

Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	(-)	(-)
необоротних активів	3260	(915)	(1 033)
Виплати за деривативами	3270	(-)	(-)
Витрачання на надання позик	3275	(-)	(-)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	-	-
Інші платежі	3290	(-)	(-)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-915	-1 033
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від: Власного капіталу	3300	-	-
Отримання позик	3305	-	-
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	-	-
Інші надходження	3340	-	-
Витрачання на: Викуп власних акцій	3345	(-)	(-)
Погашення позик	3350	-	-
Сплату дивідендів	3355	(-)	(-)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(-)	(-)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(-)	(-)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	-	-
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(-)	(-)
Інші платежі	3390	(-)	(-)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-	-
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	1 275	580
Залишок коштів на початок року	3405	971	391
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	-	-
Залишок коштів на кінець року	3415	2 246	971

Керівник _____

Заплаткін Сергій Миколайович _____

Головний бухгалтер _____

Вовк Тетяна Олександрівна _____

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Сума чистого прибутку на матеріальне заохочення	4225	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників: Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу: Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Зменшення номінальної вартості акцій	4280	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	(533)	-	-	-	-	(533)
Придбання (продаж) неконтрольованої частки в дочірньому підприємстві	4291	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом змін у капіталі	4295	-	-	(533)	-	(5 695)	-	-	(6 228)
Залишок на кінець року	4300	57 798	1 587	238 012	17	(64 978)	-	-	232 436

Керівник

Заплаткін Сергій Миколайович

Головний бухгалтер

Вовк Тетяна Олександрівна

ЗАТВЕРДЖЕНО
 Наказ Міністерства фінансів України
 29.11.2000 N 302 (у редакції наказу Міністерства фінансів України
 від 28.10.2003 N 602)

Підприємство ДП "Полтавський облавтодор" ВАТ "ДАК" Автомобільні дороги України"
 Територія ПОЛТАВСЬКА
 Орган державного управління Орган державної влади
 Організаційно-правова форма господарювання Орган державної влади
 Вид економічної діяльності Будівництво доріг і автострад
 Одиниця виміру: тис.грн.

Дата (рік, місяць, число)
 за ЄДРПОУ
 за КОАТУУ
 за СПОДУ
 за КОПФГ
 за КВЕД

Коди		
2018	12	31
32017261		
5310100000		
7214		
410		
42.11		

ПРИМІТКИ ДО РІЧНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
 за 2018 рік

Форма №5

Код за ДКУД

1801008

I. Нематеріальні активи

Групи нематеріальних активів	Код рядка	Залишок на початок року		Надійшло за рік	Переоцінка (дооцінка +, уцінка -)		Вибуло за рік		Нараховано амортизації за рік	Втрати від зменшення корисності за рік	Інші зміни за рік		Залишок на кінець року	
		первісна (переоцінена) вартість	накопичена амортизація		первісної (переоціненої) вартості	накопиченої амортизації	первісна (переоцінена) вартість	накопичена амортизація			первісної (переоціненої) вартості	накопиченої амортизації	первісна (переоцінена) вартість	накопичена амортизація
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Права користування природними ресурсами	010	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Права користування майном	020	221983	593	-	-	-	5	5	88	-	-	-	221978	676
Права на комерційні позначення	030	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Права на об'єкти промислової власності	040	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Авторське право та суміжні з ним права	050	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	060	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші нематеріальні активи	070	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом	080	221983	593	-	-	-	5	5	88	-	-	-	221978	676
Гудвіл	090	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Із рядка 080 графа 14 вартість нематеріальних активів, щодо яких існує обмеження права власності

(081) - _____

вартість оформлених у заставу нематеріальних активів

(082) - _____

вартість створених підприємством нематеріальних активів

(083) - _____

Із рядка 080 графа 5 вартість нематеріальних активів, отриманих за рахунок цільових асигнувань

(084) - _____

Із рядка 080 графа 15 накопичена амортизація нематеріальних активів, щодо яких існує обмеження права власності

(085) - _____

II. Основні засоби

Групи основних засобів	Код рядка	Залишок на початок року		Надійшло за рік	Переоцінка (дооцінка +, уцінка -)		Вибуло за рік		Нараховано амортизації за рік	Втрати від зменшення корисності	Інші зміни за рік		Залишок на кінець року		у тому числі			
		первісна (переоцінена) вартість	знос		первісної (переоціненої) вартості	зносу	первісна (переоцінена) вартість	знос			первісної (переоціненої) вартості	зносу	первісна (переоцінена) вартість	знос	одержані за фінансовою орендою		передані в операційну оренду	
															первісна (переоцінена) вартість	знос	первісна (переоцінена) вартість	знос
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Земельні ділянки	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інвестиційна нерухомість	105	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Капітальні витрати на поліпшення земель	110	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Будинки, споруди та передавальні пристрої	120	34112	13455	258	-	-	5250	3160	451	-	6912	2284	36032	13030	-	-	-	-
Машини та обладнання	130	56357	34703	377	-	-	3637	3420	1225	-	3980	3372	57077	35880	-	-	-	-
Транспортні засоби	140	46660	26911	37	-	-	2323	2156	1311	-	2323	2156	46697	28222	-	-	-	-
Інструменти, прилади, інвентар (меблі)	150	3445	2699	80	-	-	33	33	291	-	33	33	3525	2990	-	-	-	-
Тварини	160	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Багаторічні насадження	170	1	1	-	-	-	1	1	-	-	2	2	2	2	-	-	-	-
Інші основні засоби	180	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Бібліотечні фонди	190	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Малоцінні необоротні матеріальні активи	200	1119	1119	20	-	-	-	-	20	-	35	35	1174	1174	-	-	-	-
Тимчасові (нетитульні) споруди	210	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Природні ресурси	220	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інвентарна тара	230	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Предмети прокату	240	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші необоротні матеріальні активи	250	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом	260	141695	78889	772	-	-	11244	8770	3298	-	13285	7882	144508	81299	-	-	-	-

Із рядка 260 графа 14	вартість основних засобів, щодо яких існують передбачені чинним законодавством обмеження права власності	(261)	-
	вартість оформлених у заставу основних засобів	(262)	-
	залишкова вартість основних засобів, що тимчасово не використовуються (консервація, реконструкція тощо)	(263)	-
	первісна (переоцінена) вартість повністю амортизованих основних засобів	(264)	8284
	основні засоби орендованих цілісних майнових комплексів	(2641)	-
Із рядка 260 графа 8	вартість основних засобів, призначених для продажу	(265)	3274
	залишкова вартість основних засобів, утрачених унаслідок надзвичайних подій	(2651)	-
Із рядка 260 графа 5	вартість основних засобів, придбаних за рахунок цільового фінансування	(266)	-
	Вартість основних засобів, що взяті в операційну оренду	(267)	-
Із рядка 260 графа 15	знос основних засобів, щодо яких існують обмеження права власності	(268)	-
Із рядка 105 графа 14	вартість інвестиційної нерухомості, оціненої за справедливою вартістю	(269)	-

III. Капітальні інвестиції

Найменування показника	Код рядка	За рік	На кінець року
1	2	3	4
Капітальне будівництво	280	602	-
Придбання (виготовлення) основних засобів	290	166	-
Придбання (виготовлення) інших необоротних матеріальних активів	300	-	-
Придбання (створення) нематеріальних активів	310	-	-
Придбання (вирощування) довгострокових біологічних активів	320	-	-
Інші	330	-	-
Разом	340	768	-

Із рядка 340 графа 3 капітальні інвестиції в інвестиційну нерухомість

(341)

-

фінансові витрати, включені до капітальних інвестицій

(342)

-

IV. Фінансові інвестиції

Найменування показника	Код рядка	За рік	На кінець року	
			довгострокові	поточні
1	2	3	4	5
А. Фінансові інвестиції за методом участі в капіталі в:				
асоційовані підприємства	350	-	-	-
дочірні підприємства	360	-	-	-
спільну діяльність	370	-	-	-
Б. Інші Фінансові інвестиції в:				
частки і паї у статутному капіталі інших підприємств	380	-	-	-
акції	390	-	-	-
облігації	400	-	-	-
інші	410	-	-	-
Разом (розд.А + розд.Б)	420	-	-	-

3 рядка 1035 гр. 4 Балансу (Звіту про фінансовий стан)

Інші довгострокові фінансові інвестиції відображені:

за собівартістю

(421)

-

за справедливою вартістю

(422)

-

за амортизованою собівартістю

(423)

-

3 рядка 1160 гр. 4 Балансу (Звіту про фінансовий стан)

Поточні фінансові інвестиції відображені:

за собівартістю

(424)

-

за справедливою вартістю

(425)

-

за амортизованою собівартістю

(426)

-

V. Доходи і витрати

Найменування показника	Код рядка	Доходи	Витрати
1	2	3	4
А. Інші операційні доходи і витрати			
Операційна оренда активів	440	1186	423
Операційна курсова різниця	450	-	-
Реалізація інших оборотних активів	460	3458	3406
Штрафи, пені, неустойки	470	-	3464
Утримання об'єктів житлово-комунального і соціально-культурного призначення	480	-	-
Інші операційні доходи і витрати	490	6189	2744
у тому числі: відрахування до резерву сумнівних боргів	491	X	-
непродуктивні витрати і втрати	492	X	-
Б. Доходи і витрати від участі в капіталі за інвестиціями в:			
асоційовані підприємства	500	-	-
дочірні підприємства	510	-	-
спільну діяльність	520	-	-
В. Інші фінансові доходи і витрати			
Дивіденди	530	-	x
Проценти	540	x	-
Фінансова оренда активів	550	-	-
Інші фінансові доходи і витрати	560	-	-
Г. Інші доходи і витрати			
Реалізація фінансових інвестицій	570	-	-
Доходи від об'єднання підприємств	580	-	-
Результат оцінки корисності	590	-	-
Неопераційна курсова різниця	600	-	-
Безоплатно одержані активи	610	-	x
Списання необоротних активів	620	x	-
Інші доходи і витрати	630	797	24

Товарообмінні (бартерні) операції з продукцією (товарами, роботами, послугами)

(631) - _____

Частка доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за товарообмінними (бартерними) контрактами з пов'язаними сторонами

(632) - _____ %

Із рядків 540-560 гр. 4 фінансові витрати, уключені до собівартості активів

(633) - _____

VI. Грошові кошти

Найменування показника	Код рядка	На кінець року
1	2	3
Готівка	640	2246
Поточний рахунок у банку	650	-
Інші рахунки в банку (акредитиви, чекові книжки)	660	-
Грошові кошти в дорозі	670	-
Еквіваленти грошових коштів	680	-
Разом	690	2246

З рядка 1090 гр. 4 Балансу (Звіту про фінансовий стан) Грошові кошти, використання яких обмежено **(691) 673** _____

VII. Забезпечення і резерви

Види забезпечень і резервів	Код рядка	Залишок на початок року	Збільшення за звіт. рік		Використано у звітному році	Сторновано невикористану суму у звітному році	Сума очікуваного відшкодування витрат іншою стороною, що врахована при оцінці забезпечення	Залишок на кінець року
			нараховано (створено)	додаткові відрахування				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Забезпечення на виплату відпусток працівникам	710	10035	14765	-	15785	6434	-	2581
Забезпечення наступних витрат на додаткове пенсійне забезпечення	720	-	-	-	-	-	-	-
Забезпечення наступних витрат на виконання гарантійних зобов'язань	730	-	-	-	-	-	-	-
Забезпечення наступних витрат на реструктуризацію	740	-	-	-	-	-	-	-
Забезпечення наступних витрат на виконання зобов'язань щодо обтяжливих контрактів	750	10420	833	-	3947	-	-	7306
	760	-	-	-	-	-	-	-
	770	-	-	-	-	-	-	-
Резерв сумнівних боргів	775	6546	-	-	1946	-	-	4600
Разом	780	27001	15598	-	21678	6434	-	14487

VIII. Запаси

Найменування показника	Код рядка	Балансова вартість на кінець року	Переоцінка за рік	
			збільшення чистої вартості реалізації *	уцінка
1	2	3	4	5
Сировина і матеріали	800	11387	-	-
Купівельні напівфабрикати та комплектуючі вироби	810	-	-	-
Паливо	820	792	-	-
Тара і тарні матеріали	830	-	-	-
Будівельні матеріали	840	-	-	-
Запасні частини	850	395	-	-
Матеріали сільськогосподарського призначення	860	-	-	-
Поточні біологічні активи	870	-	-	-
Малоцінні та швидкозношувані предмети	880	443	-	-
Незавершене виробництво	890	-	-	-
Готова продукція	900	-	-	-
Товари	910	-	-	-
Разом	920	13017	-	-

Із рядка 920 графа 3 Балансова вартість запасів:

відображених за чистою вартістю реалізації

(921) 13017

переданих у переробку

(922) -

оформлених в заставу

(923) -

переданих на комісію

(924) -

Активи на відповідальному зберіганні (позабалансовий рахунок 02)

(925) -

3 рядка 1200 гр. 4 Балансу (Звіту про фінансовий стан) запаси, призначені для продажу

(926) -

* визначається за п. 28 Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 9 "Запаси".

IX. Дебіторська заборгованість

Найменування показника	Код рядка	Всього на кінець року	у т.ч. за строками непогашення		
			до 12 місяців	від 12 до 18 місяців	від 18 до 36 місяців
1	2	3	4	5	6
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	940	69227	28515	6498	34213
Інша поточна дебіторська заборгованість	950	595	-	-	-

Списано у звітному році безнадійної дебіторської заборгованості
Із рядків 940 і 950 графа 3 заборгованість з пов'язаними сторонами

(951) 1946
(952) -

X. Нестачі і втрати від псування цінностей

Найменування показника	Код рядка	Сума
1	2	3
Виявлено (списано) за рік нестач і втрат	960	-
Визнано заборгованістю винних осіб у звітному році	970	-
Сума нестач і втрат, остаточне рішення щодо винуватців, за якими на кінець року не прийнято (позабалансовий рахунок 072)	980	-

XI. Будівельні контракти

Найменування показника	Код рядка	Сума
1	2	3
Дохід за будівельними контрактами за звітний рік	1110	159109
Заборгованість на кінець звітного року:		
валова замовників	1120	-
валова замовникам	1130	-
з авансів отриманих	1140	-
Сума затриманих коштів на кінець року	1150	-
Вартість виконаних субпідрядниками робіт за незавершеними будівельними контрактами	1160	-

ХІІ. Податок на прибуток

Найменування показника	Код рядка	Сума
1	2	3
Поточний податок на прибуток	1210	-
Відстрочені податкові активи: на початок звітного року	1220	-
на кінець звітного року	1225	-
Відстрочені податкові зобов'язання: на початок звітного року	1230	-
на кінець звітного року	1235	-
Включено до Звіту про фінансові результати - усього	1240	-
у тому числі:		
поточний податок на прибуток	1241	-
зменшення (збільшення) відстрочених податкових активів	1242	-
збільшення (зменшення) відстрочених податкових зобов'язань	1243	-
Відображено у складі власного капіталу - усього	1250	-
у тому числі:		
поточний податок на прибуток	1251	-
зменшення (збільшення) відстрочених податкових активів	1252	-
збільшення (зменшення) відстрочених податкових зобов'язань	1253	-

ХІІІ. Використання амортизаційних відрахувань

Найменування показника	Код рядка	Сума
1	2	3
Нараховано за звітний рік	1300	3386
Використано за рік - усього	1310	-
в тому числі на:		
будівництво об'єктів	1311	-
придбання (виготовлення) та поліпшення основних засобів	1312	-
з них машини та обладнання	1313	-
придбання (створення) нематеріальних активів	1314	-
погашення отриманих на капітальні інвестиції позик	1315	-
	1316	-
	1317	-

XIV. Біологічні активи

Групи біологічних активів	Код рядка	Обліковуються за первісною вартістю										Облікуються за справедливою вартістю				
		залишок на початок року		надійшло за рік	вибуло за рік		нараховано амортизації за рік	втрати від зменшення корисності	вигоди від відновлення корисності	залишок на кінець року		залишок на початок року	надійшло за рік	зміни вартості за рік	вибуло за рік	залишок на кінець року
		первісна вартість	накопичена амортизація		первісна вартість	накопичена амортизація				первісна вартість	накопичена амортизація					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Довгострокові біологічні активи – усього в тому числі:	1410	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
робоча худоба	1411	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
продуктивна худоба	1412	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
багаторічні насадження	1413	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	1414	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
інші довгострокові біологічні активи	1415	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Поточні біологічні активи – усього																
в тому числі:	1420	-	x	-	-	x	x	-	-	-	x	-	-	-	-	-
тварини на вирощуванні та відгодівлі	1421	-	x	-	-	x	x	-	-	-	x	-	-	-	-	-
біологічні активи в стані біологічних перетворень (крім тварин на вирощуванні та відгодівлі)	1422	-	x	-	-	x	x	-	-	-	x	-	-	-	-	-
	1423	-	x	-	-	x	x	-	-	-	x	-	-	-	-	-
інші поточні біологічні активи	1424	-	x	-	-	x	x	-	-	-	x	-	-	-	-	-
Разом	1430	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Із рядка 1430 графа 5 і графа 14 вартість біологічних активів, придбаних за рахунок цільового фінансування

(1431) - _____

Із рядка 1430 графа 6 і графа 16 залишкова вартість довгострокових біологічних активів, первісна вартість поточних біологічних активів і справедлива вартість біологічних активів, утрачених унаслідок надзвичайних подій

(1432) - _____

Із рядка 1430 графа 11 і графа 17 балансова вартість біологічних активів, щодо яких існують передбачені законодавством обмеження права власності

(1433) - _____

XV. Фінансові результати від первісного визнання та реалізації сільськогосподарської продукції та додаткових біологічних активів

Найменування показника	Код рядка	Вартість первісного визнання	Витрати, пов'язані з біологічними перетвореннями	Результат від первісного визнання		Уцінка	Виручка від реалізації	Собівартість реалізації	Фінансовий результат (прибуток +, збиток -) від	
				дохід	витрати				реалізації	первісного визнання та реалізації
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Продукція та додаткові біологічні активи рослинництва - усього	1500	-	-	-	(-)	-	-	-	-	-
у тому числі:										
зернові і зернобобові	1510	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
з них:										
пшениця	1511	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
соя	1512	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
соняшник	1513	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
ріпак	1514	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
цукрові буряки (фабричні)	1515	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
картопля	1516	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
плоди (зерняткові, кісточкові)	1517	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
інша продукція рослинництва	1518	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
додаткові біологічні активи рослинництва	1519	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
Продукція та додаткові біологічні активи тваринництва - усього	1520	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
у тому числі:										
приріст живої маси – усього	1530	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
з нього:										
великої рогатої худоби	1531	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
свиней	1532	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
молоко	1533	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
вовна	1534	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
яйця	1535	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
інша продукція тваринництва	1536	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
додаткові біологічні активи тваринництва	1537	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
продукція рибництва	1538	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
	1539	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
Сільськогосподарська продукція та додаткові біологічні активи - разом	1540	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-

Керівник

Заплаткін Сергій Миколайович

Головний бухгалтер

Вовк Тетяна Олександрівна

Підприємство	ДОЧІРНЄ ПІДПРИЄМСТВО "ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР" ВІДКРИТОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "ДЕРЖАВНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ "АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ"	Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ	КОДИ		
			2020	01	01
Територія	ПОЛТАВСЬКА	за КОАТУУ	32017261		
Організаційно-правова форма господарювання	Орган державної влади	за КОПФГ	5310100000		
Вид економічної діяльності	Будівництво доріг і автострад	за КВЕД	410		
Середня кількість працівників	1 592		42.11		
Адреса, телефон	вулиця Куйбишева, буд. 22А, м. ПОЛТАВА, ПОЛТАВСЬКА обл., 36024		220608		
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)					
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):					
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку					
за міжнародними стандартами фінансової звітності					

V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на **31 грудня 2019** р.

Форма №1 Код за ДКУД **1801001**

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	221 302	221 270
первісна вартість	1001	221 978	221 978
накопичена амортизація	1002	676	708
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	63 209	60 475
первісна вартість	1011	144 508	151 575
знос	1012	81 299	91 100
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	673	709
Усього за розділом I	1095	285 184	282 454
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	13 017	13 671
Виробничі запаси	1101	13 017	13 671
Незавершене виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	-	-
Товари	1104	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховання	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	69 160	23 951
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	978	969
з бюджетом	1135	20	5
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	263	263
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	595	757
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	2 246	84 339
Готівка	1166	-	-
Рахунки в банках	1167	-	-
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-

резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	1 987	927
Усього за розділом II	1195	88 266	124 882
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	3 274	471
Баланс	1300	376 724	407 807

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	57 798	57 798
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	238 012	237 445
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	17	17
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(65 580)	(64 391)
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	230 247	230 869
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	8 545	24 511
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	8 545	24 511
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями:	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	83 671	93 993
розрахунками з бюджетом	1620	23 309	42 094
у тому числі з податку на прибуток	1621	194	493
розрахунками зі страхування	1625	2 843	1 346
розрахунками з оплати праці	1630	7 778	3 045
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	3 218	1 717
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	408	408
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	2 582	2 278
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	14 123	7 546
Усього за розділом III	1695	137 932	152 427
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	376 724	407 807

Керівник

Заріцький Олексій Анатолійович

Головний бухгалтер

Вовк Тетяна Олександрівна

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Дата (рік, місяць, число)

Підприємство

ДОЧІРНЄ ПІДПРИЄМСТВО "ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР"
ВІДКРИТОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "ДЕРЖАВНА
АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ "АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ
УКРАЇНИ"

за ЄДРПОУ

КОДИ

2020 01 01

32017261

(найменування)

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

за

Рік 2019

р.

Форма N2 Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	200 067	173 897
<i>Чисті зароблені страхові премії</i>	2010	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	2011	-	-
<i>премії, передані у перестраховування</i>	2012	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	2013	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(202 158)	(174 678)
<i>Чисті понесені збитки за страховими виплатами</i>	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	-	-
збиток	2095	(2 091)	(781)
<i>Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань</i>	2105	-	-
<i>Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів</i>	2110	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	2111	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	38 868	10 833
<i>у тому числі:</i>	2121	-	-
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2122	-	-
<i>дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування</i>	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(8 554)	(6 483)
Витрати на збут	2150	(-)	(-)
Інші операційні витрати	2180	(27 530)	(10 037)
<i>у тому числі:</i>	2181	-	-
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	693	-
збиток	2195	(-)	(6 468)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	856	797
<i>у тому числі:</i>	2241	-	-
<i>дохід від благодійної допомоги</i>			
Фінансові витрати	2250	(-)	(-)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(360)	(24)

<i>Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті</i>	2275	-	-
--	------	---	---

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	1 189	-
збиток	2295	(-)	(5 695)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-	-
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	1 189	-
збиток	2355	(-)	(5 695)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	1 189	(5 695)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	132 583	100 742
Витрати на оплату праці	2505	48 991	64 532
Відрахування на соціальні заходи	2510	10 892	13 914
Амортизація	2515	4 517	3 386
Інші операційні витрати	2520	40 483	4 364
Разом	2550	237 466	186 938

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Заріцький Олексій Анатолійович

Головний бухгалтер

Вовк Тетяна Олександрівна

КОДИ		
2020	01	01
32017261		

(найменування)

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за **Рік 2019** р.

Форма №3 Код за ДКУД **1801004**

Стаття	Код	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	264 882	163 010
Повернення податків і зборів	3005	-	27
у тому числі податку на додану вартість	3006	-	-
Цільового фінансування	3010	745	879
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	-	-
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	200	3 450
Надходження від повернення авансів	3020	37	76
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	19	15
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	32 074	-
Надходження від операційної оренди	3040	970	1 292
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	-
Надходження від страхових премій	3050	-	-
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	-	-
Інші надходження	3095	1 756	1 828
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(135 086)	(79 616)
Праці	3105	(45 013)	(50 594)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(11 504)	(13 055)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(17 816)	(18 690)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(1)	(1 100)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(6 148)	(4 371)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(-)	(-)
Витрачання на оплату авансів	3135	(18)	(2 049)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(-)	(-)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(693)	(868)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(-)	(-)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(-)	(-)
Інші витрачання	3190	(8 371)	(3 515)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	82 182	2 190
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	-	-
необоротних активів	3205	-	-
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	-	-
дивідендів	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Надходження від погашення позик	3230	-	-
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	-	-

Інші надходження	3250	-	-
Витрачання на придбання: фінансових інвестицій необоротних активів	3255	(-)	(-)
Виплати за деривативами	3260	(89)	(915)
Витрачання на надання позик	3270	(-)	(-)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3275	(-)	(-)
Інші платежі	3280	-	-
Інші платежі	3290	(-)	(-)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-89	-915
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:			
Власного капіталу	3300	-	-
Отримання позик	3305	-	-
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	-	-
Інші надходження	3340	-	-
Витрачання на:			
Викуп власних акцій	3345	(-)	(-)
Погашення позик	3350	-	-
Сплату дивідендів	3355	(-)	(-)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(-)	(-)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(-)	(-)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	(-)	(-)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(-)	(-)
Інші платежі	3390	(-)	(-)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-	-
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	82 093	1 275
Залишок коштів на початок року	3405	2 246	971
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	-	-
Залишок коштів на кінець року	3415	84 339	2 246

Керівник _____

Заріцький Олексій Анатолійович _____

Головний бухгалтер _____

Вовк Тетяна Олександрівна _____

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Сума чистого прибутку на матеріальне заохочення	4225	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників: Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу: Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Зменшення номінальної вартості акцій	4280	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	(567)	-	-	-	-	(567)
Придбання (продаж) неконтрольованої частки в дочірньому підприємстві	4291	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом змін у капіталі	4295	-	-	(567)	-	1 189	-	-	622
Залишок на кінець року	4300	57 798	-	237 445	17	(64 391)	-	-	230 869

Керівник

Заріцький Олексій Анатолійович

Головний бухгалтер

Вовк Тетяна Олександрівна

ЗАТВЕРДЖЕНО
 Наказ Міністерства фінансів України
 29.11.2000 N 302 (у редакції наказу Міністерства фінансів України
 від 28.10.2003 N 602)

Підприємство **ДОЧІРНЕ ПІДПРИЄМСТВО "ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР" ВІДКРИТОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "ДЕРЖАВНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ "АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ"**
 Територія **ПОЛТАВСЬКА**
 Орган державного управління
 Організаційно-правова форма господарювання **Орган державної влади**
 Вид економічної діяльності **Будівництво доріг і автострад**
 Одиниця виміру: тис.грн.

Дата (рік, місяць, число) **2019 12 31**
 за ЄДРПОУ
 за КОАТУУ
 за СПОДУ
 за КОПФГ
 за КВЕД

Коди		
2019	12	31
32017261		
5310100000		
7214		
410		
42.11		

ПРИМІТКИ ДО РІЧНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

за 2019 рік

Форма №5

Код за ДКУД

1801008

I. Нематеріальні активи

Групи нематеріальних активів	Код рядка	Залишок на початок року		Надійшло за рік	Переоцінка (дооцінка +, уцінка -)		Вибуло за рік		Нараховано амортизації за рік	Втрати від зменшення корисності за рік	Інші зміни за рік		Залишок на кінець року	
		первісна (переоцінена) вартість	накопичена амортизація		первісної (переоціненої) вартості	накопиченої амортизації	первісна (переоцінена) вартість	накопичена амортизація			первісної (переоціненої) вартості	накопиченої амортизації	первісна (переоцінена) вартість	накопичена амортизація
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Права користування природними ресурсами	010	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Права користування майном	020	221978	676	-	-	-	-	-	32	-	-	-	221978	708
Права на комерційні позначення	030	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Права на об'єкти промислової власності	040	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Авторське право та суміжні з ним права	050	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	060	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші нематеріальні активи	070	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом	080	221978	676	-	-	-	-	-	32	-	-	-	221978	708
Гудвіл	090	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Із рядка 080 графа 14 вартість нематеріальних активів, щодо яких існує обмеження права власності

(081) - _____

вартість оформлених у заставу нематеріальних активів

(082) - _____

вартість створених підприємством нематеріальних активів

(083) - _____

Із рядка 080 графа 5 вартість нематеріальних активів, отриманих за рахунок цільових асигнувань

(084) - _____

Із рядка 080 графа 15 накопичена амортизація нематеріальних активів, щодо яких існує обмеження права власності

(085) - _____

II. Основні засоби

Групи основних засобів	Код рядка	Залишок на початок року		Надійшло за рік	Переоцінка (дооцінка +, уцінка -)		Вибуло за рік		Нараховано амортизації за рік	Втрати від зменшення корисності	Інші зміни за рік		Залишок на кінець року		у тому числі			
		первісна (переоцінена) вартість	знос		первісної (переоціненої) вартості	зносу	первісна (переоцінена) вартість	знос			первісної (переоціненої) вартості	зносу	первісна (переоцінена) вартість	знос	одержані за фінансовою орендою		передані в операційну оренду	
															первісна (переоцінена) вартість	знос	первісна (переоцінена) вартість	знос
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Земельні ділянки	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інвестиційна нерухомість	105	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Капітальні витрати на поліпшення земель	110	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Будинки, споруди та передавальні пристрої	120	36032	13030	127	-	-	1300	940	1098	-	2430	2177	37289	15365	-	-	-	-
Машини та обладнання	130	57077	35880	-	-	-	54	26	1800	-	3756	2656	60779	40310	-	-	-	-
Транспортні засоби	140	46697	28222	-	-	-	-	-	1249	-	1885	1321	48582	30792	-	-	-	-
Інструменти, прилади, інвентар (меблі)	150	3527	2992	46	-	-	47	47	297	-	212	204	3738	3446	-	-	-	-
Тварини	160	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Багаторічні насадження	170	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші основні засоби	180	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Бібліотечні фонди	190	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Малоцінні необоротні матеріальні активи	200	1174	1174	41	-	-	31	31	41	-	2	2	1186	1186	-	-	-	-
Тимчасові (нетитульні) споруди	210	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Природні ресурси	220	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інвентарна тара	230	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Предмети прокату	240	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші необоротні матеріальні активи	250	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом	260	144508	81299	214	-	-	1432	1044	4485	-	8285	6360	151575	91100	-	-	-	-

Із рядка 260 графа 14 вартість основних засобів, щодо яких існують передбачені чинним законодавством обмеження права власності	(261)	-
вартість оформлених у заставу основних засобів	(262)	-
залишкова вартість основних засобів, що тимчасово не використовуються (консервація, реконструкція тощо)	(263)	-
первісна (переоцінена) вартість повністю амортизованих основних засобів	(264)	17114
основні засоби орендованих цілісних майнових комплексів	(2641)	-
Із рядка 260 графа 8 вартість основних засобів, призначених для продажу	(265)	471
залишкова вартість основних засобів, утрачених унаслідок надзвичайних подій	(2651)	-
Із рядка 260 графа 5 вартість основних засобів, придбаних за рахунок цільового фінансування	(266)	-
Вартість основних засобів, що взяті в операційну оренду	(267)	-
Із рядка 260 графа 15 знос основних засобів, щодо яких існують обмеження права власності	(268)	-
Із рядка 105 графа 14 вартість інвестиційної нерухомості, оціненої за справедливою вартістю	(269)	-

III. Капітальні інвестиції

Найменування показника	Код рядка	За рік	На кінець року
1	2	3	4
Капітальне будівництво	280	-	-
Придбання (виготовлення) основних засобів	290	75	-
Придбання (виготовлення) інших необоротних матеріальних активів	300	-	-
Придбання (створення) нематеріальних активів	310	-	-
Придбання (вирощування) довгострокових біологічних активів	320	-	-
Інші	330	-	-
Разом	340	75	-

Із рядка 340 графа 3 капітальні інвестиції в інвестиційну нерухомість

(341) - _____

фінансові витрати, включені до капітальних інвестицій

(342) - _____

IV. Фінансові інвестиції

Найменування показника	Код рядка	За рік	На кінець року	
			довгострокові	поточні
1	2	3	4	5
А. Фінансові інвестиції за методом участі в капіталі в:				
асоційовані підприємства	350	-	-	-
дочірні підприємства	360	-	-	-
спільну діяльність	370	-	-	-
Б. Інші Фінансові інвестиції в:				
частки і паї у статутному капіталі інших підприємств	380	-	-	-
акції	390	-	-	-
облігації	400	-	-	-
інші	410	-	-	-
Разом (розд.А + розд.Б)	420	-	-	-

3 рядка 1035 гр. 4 Балансу (Звіту про фінансовий стан)

Інші довгострокові фінансові інвестиції відображені:

за собівартістю (421) - _____
за справедливою вартістю (422) - _____
за амортизованою собівартістю (423) - _____

3 рядка 1160 гр. 4 Балансу (Звіту про фінансовий стан)

Поточні фінансові інвестиції відображені:

за собівартістю (424) - _____
за справедливою вартістю (425) - _____
за амортизованою собівартістю (426) - _____

V. Доходи і витрати

Найменування показника	Код рядка	Доходи	Витрати
1	2	3	4
А. Інші операційні доходи і витрати			
Операційна оренда активів	440	967	1024
Операційна курсова різниця	450	-	-
Реалізація інших оборотних активів	460	790	774
Штрафи, пені, неустойки	470	-	7628
Утримання об'єктів житлово-комунального і соціально-культурного призначення	480	-	-
Інші операційні доходи і витрати	490	37111	18104
у тому числі: відрахування до резерву сумнівних боргів	491	X	-
непродуктивні витрати і втрати	492	X	-
Б. Доходи і витрати від участі в капіталі за інвестиціями в:			
асоційовані підприємства	500	-	-
дочірні підприємства	510	-	-
спільну діяльність	520	-	-
В. Інші фінансові доходи і витрати			
Дивіденди	530	-	x
Проценти	540	x	-
Фінансова оренда активів	550	-	-
Інші фінансові доходи і витрати	560	-	-
Г. Інші доходи і витрати			
Реалізація фінансових інвестицій	570	-	-
Доходи від об'єднання підприємств	580	-	-
Результат оцінки корисності	590	-	-
Неопераційна курсова різниця	600	-	-
Безоплатно одержані активи	610	-	x
Списання необоротних активів	620	x	-
Інші доходи і витрати	630	856	360

Товарообмінні (бартерні) операції з продукцією (товарами, роботами, послугами)

(631) - _____

Частка доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за товарообмінними (бартерними) контрактами з пов'язаними сторонами

(632) - _____ %

Із рядків 540-560 гр. 4 фінансові витрати, уключені до собівартості активів

(633) - _____

VI. Грошові кошти

Найменування показника	Код рядка	На кінець року
1	2	3
Готівка	640	-
Поточний рахунок у банку	650	84339
Інші рахунки в банку (акредитиви, чекові книжки)	660	-
Грошові кошти в дорозі	670	-
Еквіваленти грошових коштів	680	-
Разом	690	84339

З рядка 1090 гр. 4 Балансу (Звіту про фінансовий стан) Грошові кошти, використання яких обмежено **(691) 709** _____

VII. Забезпечення і резерви

Види забезпечень і резервів	Код рядка	Залишок на початок року	Збільшення за звіт. рік		Використано у звітному році	Сторновано невикористану суму у звітному році	Сума очікуваного відшкодування витрат іншою стороною, що врахована при оцінці забезпечення	Залишок на кінець року
			нараховано (створено)	додаткові відрахування				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Забезпечення на виплату відпусток працівникам	710	2574	4863	-	5166	-	-	2271
Забезпечення наступних витрат на додаткове пенсійне забезпечення	720	7	838	-	838	-	-	7
Забезпечення наступних витрат на виконання гарантійних зобов'язань	730	-	-	-	-	-	-	-
Забезпечення наступних витрат на реструктуризацію	740	-	-	-	-	-	-	-
Забезпечення наступних витрат на виконання зобов'язань щодо обтяжливих контрактів	750	1720	-	-	413	-	-	1307
Резерв матеріального заохочення	760	-	-	-	-	-	-	-
Резерв сумнівних штрафів	770	6826	19241	-	2862	-	-	23205
Резерв сумнівних боргів	775	6957	-	-	1838	-	-	5119
Разом	780	18084	24942	-	11117	-	-	31909

VIII. Запаси

Найменування показника	Код рядка	Балансова вартість на кінець року	Переоцінка за рік	
			збільшення чистої вартості реалізації *	уцінка
1	2	3	4	5
Сировина і матеріали	800	12254	-	-
Купівельні напівфабрикати та комплектуючі вироби	810	-	-	-
Паливо	820	798	-	-
Тара і тарні матеріали	830	-	-	-
Будівельні матеріали	840	15	-	-
Запасні частини	850	307	-	-
Матеріали сільськогосподарського призначення	860	-	-	-
Поточні біологічні активи	870	-	-	-
Малоцінні та швидкозношувані предмети	880	297	-	-
Незавершене виробництво	890	-	-	-
Готова продукція	900	-	-	-
Товари	910	-	-	-
Разом	920	13671	-	-

Із рядка 920 графа 3 Балансова вартість запасів:

відображених за чистою вартістю реалізації

(921) 13671

переданих у переробку

(922) -

оформлених в заставу

(923) -

переданих на комісію

(924) -

Активи на відповідальному зберіганні (позабалансовий рахунок 02)

(925) -

З рядка 1200 гр. 4 Балансу (Звіту про фінансовий стан) запаси, призначені для продажу

(926) -

* визначається за п. 28 Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 9 "Запаси".

IX. Дебіторська заборгованість

Найменування показника	Код рядка	Всього на кінець року	у т.ч. за строками непогашення		
			до 12 місяців	від 12 до 18 місяців	від 18 до 36 місяців
1	2	3	4	5	6
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	940	23951	22453	924	574
Інша поточна дебіторська заборгованість	950	757	-	-	-

Списано у звітному році безнадійної дебіторської заборгованості
Із рядків 940 і 950 графа 3 заборгованість з пов'язаними сторонами

(951) 89 _____
(952) - _____

X. Нестачі і втрати від псування цінностей

Найменування показника	Код рядка	Сума
1	2	3
Виявлено (списано) за рік нестач і втрат	960	-
Визнано заборгованістю винних осіб у звітному році	970	-
Сума нестач і втрат, остаточне рішення щодо винуватців, за якими на кінець року не прийнято (позабалансовий рахунок 072)	980	359

XI. Будівельні контракти

Найменування показника	Код рядка	Сума
1	2	3
Дохід за будівельними контрактами за звітний рік	1110	188565
Заборгованість на кінець звітного року:		
валова замовників	1120	-
валова замовникам	1130	-
з авансів отриманих	1140	-
Сума затриманих коштів на кінець року	1150	-
Вартість виконаних субпідрядниками робіт за незавершеними будівельними контрактами	1160	-

ХІІ. Податок на прибуток

Найменування показника	Код рядка	Сума
1	2	3
Поточний податок на прибуток	1210	-
Відстрочені податкові активи: на початок звітного року	1220	-
на кінець звітного року	1225	-
Відстрочені податкові зобов'язання: на початок звітного року	1230	-
на кінець звітного року	1235	-
Включено до Звіту про фінансові результати - усього	1240	-
у тому числі:		
поточний податок на прибуток	1241	-
зменшення (збільшення) відстрочених податкових активів	1242	-
збільшення (зменшення) відстрочених податкових зобов'язань	1243	-
Відображено у складі власного капіталу - усього	1250	-
у тому числі:		
поточний податок на прибуток	1251	-
зменшення (збільшення) відстрочених податкових активів	1252	-
збільшення (зменшення) відстрочених податкових зобов'язань	1253	-

ХІІІ. Використання амортизаційних відрахувань

Найменування показника	Код рядка	Сума
1	2	3
Нараховано за звітний рік	1300	4517
Використано за рік - усього	1310	75
в тому числі на:		
будівництво об'єктів	1311	-
придбання (виготовлення) та поліпшення основних засобів	1312	75
з них машини та обладнання	1313	-
придбання (створення) нематеріальних активів	1314	-
погашення отриманих на капітальні інвестиції позик	1315	-
	1316	-
	1317	-

XV. Фінансові результати від первісного визнання та реалізації сільськогосподарської продукції та додаткових біологічних активів

Найменування показника	Код рядка	Вартість первісного визнання	Витрати, пов'язані з біологічними перетвореннями	Результат від первісного визнання		Уцінка	Виручка від реалізації	Собівартість реалізації	Фінансовий результат (прибуток +, збиток -) від	
				дохід	витрати				реалізації	первісного визнання та реалізації
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Продукція та додаткові біологічні активи рослинництва - усього	1500	-	-	-	(-)	-	-	-	-	-
у тому числі:										
зернові і зернобобові	1510	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
з них:										
пшениця	1511	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
соя	1512	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
соняшник	1513	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
ріпак	1514	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
цукрові буряки (фабричні)	1515	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
картопля	1516	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
плоди (зерняткові, кісточкові)	1517	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
інша продукція рослинництва	1518	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
додаткові біологічні активи рослинництва	1519	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
Продукція та додаткові біологічні активи тваринництва - усього	1520	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
у тому числі:										
приріст живої маси – усього	1530	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
з нього:										
великої рогатої худоби	1531	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
свиней	1532	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
молоко	1533	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
вовна	1534	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
яйця	1535	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
інша продукція тваринництва	1536	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
додаткові біологічні активи тваринництва	1537	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
продукція рибництва	1538	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
	1539	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
Сільськогосподарська продукція та додаткові біологічні активи - разом	1540	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-

Керівник

Заріцький Олексій Анатолійович

Головний бухгалтер

Вовк Тетяна Олександрівна

Підприємство	ДОЧІРНЕ ПІДПРИЄМСТВО "ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР" ВІДКРИТОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "ДЕРЖАВНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ "АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ"	Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ	КОДИ		
			2020	10	01
Територія	ПОЛТАВСЬКА	за КОАТУУ	32017261		
Організаційно-правова форма господарювання	Орган державної влади	за КОПФГ	5310100000		
Вид економічної діяльності	Будівництво доріг і автострад	за КВЕД	410		
Середня кількість працівників	1 517		42.11		
Адреса, телефон	вулиця Куйбишева, буд. 22А, м. ПОЛТАВА, ПОЛТАВСЬКА обл., 36024		220608		
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)					
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):					
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку					
за міжнародними стандартами фінансової звітності					

V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2020 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	220 662	220 644
первісна вартість	1001	221 370	221 370
накопичена амортизація	1002	708	726
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	60 475	57 322
первісна вартість	1011	151 575	148 725
знос	1012	91 100	91 403
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	709	385
Усього за розділом I	1095	281 846	278 351
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	13 671	19 272
Виробничі запаси	1101	13 671	12 631
Незавершене виробництво	1102	-	6 641
Готова продукція	1103	-	-
Товари	1104	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	23 951	25 193
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	969	776
з бюджетом	1135	5	5
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	263	263
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	757	1 101
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	84 339	44 833
Готівка	1166	-	-
Рахунки в банках	1167	-	-
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-

резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	927	1 508
Усього за розділом II	1195	124 882	92 951
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	471	1 079
Баланс	1300	407 199	372 381

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	57 798	57 798
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	236 837	236 268
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	17	17
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(65 025)	(76 511)
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	229 627	217 572
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	25 152	6 892
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	25 152	6 892
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	93 993	73 541
розрахунками з бюджетом	1620	42 087	59 755
у тому числі з податку на прибуток	1621	493	493
розрахунками зі страхування	1625	1 346	1 033
розрахунками з оплати праці	1630	3 045	2 944
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	1 717	1 774
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	408	502
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	2 278	2 163
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	7 546	6 205
Усього за розділом III	1695	152 420	147 917
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	407 199	372 381

Керівник

РУДНІК АНДРІЙ ЯРОСЛАВОВИЧ

Головний бухгалтер

Вовк Тетяна Олександрівна

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Дата (рік, місяць, число)

Підприємство

ДОЧІРНЄ ПІДПРИЄМСТВО "ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР"
ВІДКРИТОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "ДЕРЖАВНА
АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ "АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ
УКРАЇНИ"

за ЄДРПОУ

КОДИ		
2020	10	01
32017261		

(найменування)

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

за

Рік 2020

р.

Форма N2 Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	106 226	200 067
<i>Чисті зароблені страхові премії</i>	2010	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	2011	-	-
<i>премії, передані у перестраховання</i>	2012	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	2013	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(108 785)	(202 158)
<i>Чисті понесені збитки за страховими виплатами</i>	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	-	-
збиток	2095	(2 559)	(2 091)
<i>Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань</i>	2105	-	-
<i>Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів</i>	2110	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	2111	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	6 169	38 868
<i>у тому числі:</i>	2121	-	-
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2122	-	-
<i>дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування</i>	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(10 138)	(8 554)
Витрати на збут	2150	(-)	(-)
Інші операційні витрати	2180	(5 990)	(27 530)
<i>у тому числі:</i>	2181	-	-
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	-	693
збиток	2195	(12 518)	(-)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	1 044	856
<i>у тому числі:</i>	2241	-	-
<i>дохід від благодійної допомоги</i>			
Фінансові витрати	2250	(-)	(-)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(12)	(360)

<i>Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті</i>	2275	-	-
--	------	---	---

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	-	1 189
збиток	2295	(11 486)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-	-
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	-	1 189
збиток	2355	(11 486)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(11 486)	1 189

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	57 578	132 583
Витрати на оплату праці	2505	48 644	48 991
Відрахування на соціальні заходи	2510	11 017	10 892
Амортизація	2515	3 310	4 517
Інші операційні витрати	2520	8 681	40 483
Разом	2550	129 230	237 466

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

РУДНІК АНДРІЙ ЯРОСЛАВОВИЧ

Головний бухгалтер

Вовк Тетяна Олександрівна

Підприємство

ДОЧІРНЄ ПІДПРИЄМСТВО "ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР" ВІДКРИТОГО
АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "ДЕРЖАВНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ
"АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ"Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2021	01	01
32017261		

(найменування)

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за **Рік 2020** р.

Форма №3 Код за ДКУД 1801004

Стаття	Код	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	109 429	264 882
Повернення податків і зборів	3005	-	-
у тому числі податку на додану вартість	3006	-	-
Цільового фінансування	3010	1 827	745
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	-	-
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	54	200
Надходження від повернення авансів	3020	241	37
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	276	19
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	-	32 074
Надходження від операційної оренди	3040	885	970
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	-
Надходження від страхових премій	3050	-	-
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	-	-
Інші надходження	3095	902	1 756
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(70 218)	(135 086)
Праці	3105	(46 126)	(45 013)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(10 758)	(11 504)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(17 525)	(17 816)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(-)	(1)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(6 272)	(6 148)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(-)	(-)
Витрачання на оплату авансів	3135	(2)	(18)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(-)	(-)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(-)	(693)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(-)	(-)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(-)	(-)
Інші витрачання	3190	(7 886)	(8 371)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	-38 901	82 182
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	-	-
необоротних активів	3205	-	-
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	-	-
дивідендів	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Надходження від погашення позик	3230	-	-
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	-	-

Інші надходження	3250	-	-
Витрачання на придбання: фінансових інвестицій необоротних активів	3255	(-)	(-)
Виплати за деривативами	3260	(605)	(89)
Витрачання на надання позик	3275	(-)	(-)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	-	-
Інші платежі	3290	(-)	(-)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-605	-89
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від: Власного капіталу	3300	-	-
Отримання позик	3305	-	-
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	-	-
Інші надходження	3340	-	-
Витрачання на: Викуп власних акцій	3345	(-)	(-)
Погашення позик	3350	-	-
Сплату дивідендів	3355	(-)	(-)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(-)	(-)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(-)	(-)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	-	-
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	-	-
Інші платежі	3390	(-)	(-)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-	-
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	-39 506	82 093
Залишок коштів на початок року	3405	84 339	2 246
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	-	-
Залишок коштів на кінець року	3415	44 833	84 339

Керівник _____

РУДНІК АНДРІЙ ЯРОСЛАВОВИЧ _____

Головний бухгалтер _____

Вовк Тетяна Олександрівна _____

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Сума чистого прибутку на матеріальне заохочення	4225	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників: Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу: Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Зменшення номінальної вартості акцій	4280	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	(569)	-	-	-	-	(569)
Придбання (продаж) неконтрольованої частки в дочірньому підприємстві	4291	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом змін у капіталі	4295	-	-	(569)	-	(11 486)	-	-	(12 055)
Залишок на кінець року	4300	57 798	-	236 268	17	(76 511)	-	-	217 572

Керівник

РУДНІК АНДРІЙ ЯРОСЛАВОВИЧ

Головний бухгалтер

Вовк Тетяна Олександрівна

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства фінансів України

29.11.2000 N 302 (у редакції наказу Міністерства фінансів України

від 28.10.2003 N 602)

Підприємство **ДОЧІРНЕ ПІДПРИЄМСТВО "ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАВТОДОР" ВІДКРИТОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "ДЕРЖАВНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ "АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ УКРАЇНИ"**Територія **ПОЛТАВСЬКА**

Орган державного управління

Організаційно-правова форма господарювання **Орган державної влади**Вид економічної діяльності **Будівництво доріг і автострад**

Одиниця виміру: тис.грн.

Дата (рік, місяць, число)

за ЄДРПОУ

за КОАТУУ

за СПОДУ

за КОПФГ

за КВЕД

Коди		
2020	12	31
32017261		
5310100000		
7214		
410		
42.11		

ПРИМІТКИ ДО РІЧНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

за 2020 рік

Форма №5

Код за ДКУД

1801008

I. Нематеріальні активи

Групи нематеріальних активів	Код рядка	Залишок на початок року		Надійшло за рік	Переоцінка (дооцінка +, уцінка -)		Вибуло за рік		Нараховано амортизації за рік	Втрати від зменшення корисності за рік	Інші зміни за рік		Залишок на кінець року	
		первісна (переоцінена) вартість	накопичена амортизація		первісної (переоціненої) вартості	накопиченої амортизації	первісна (переоцінена) вартість	накопичена амортизація			первісної (переоціненої) вартості	накопиченої амортизації	первісна (переоцінена) вартість	накопичена амортизація
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Права користування природними ресурсами	010	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Права користування майном	020	221370	708	-	-	-	-	-	18	-	-	-	221370	726
Права на комерційні позначення	030	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Права на об'єкти промислової власності	040	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Авторське право та суміжні з ним права	050	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	060	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші нематеріальні активи	070	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом	080	221370	708	-	-	-	-	-	18	-	-	-	221370	726
Гудвіл	090	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Із рядка 080 графа 14 вартість нематеріальних активів, щодо яких існує обмеження права власності

(081) -

вартість оформлених у заставу нематеріальних активів

(082) -

вартість створених підприємством нематеріальних активів

(083) -

Із рядка 080 графа 5 вартість нематеріальних активів, отриманих за рахунок цільових асигнувань

(084) -

Із рядка 080 графа 15 накопичена амортизація нематеріальних активів, щодо яких існує обмеження права власності

(085) -

II. Основні засоби

Групи основних засобів	Код рядка	Залишок на початок року		Надійшло за рік	Переоцінка (дооцінка +, уцінка -)		Вибуло за рік		Нараховано амортизації за рік	Втрати від зменшення корисності	Інші зміни за рік		Залишок на кінець року		у тому числі			
		первісна (переоцінена) вартість	знос		первісної (переоціненої) вартості	зносу	первісна (переоцінена) вартість	знос			первісної (переоціненої) вартості	зносу	первісна (переоцінена) вартість	знос	одержані за фінансовою орендою		передані в оперативну оренду	
															первісна (переоцінена) вартість	знос	первісна (переоцінена) вартість	знос
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Земельні ділянки	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інвестиційна нерухомість	105	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Капітальні витрати на поліпшення земель	110	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Будинки, споруди та передавальні пристрої	120	37289	15365	335	-	-	50	39	438	-	1013	58	38587	15822	-	-	-	-
Машини та обладнання	130	60779	40310	54	-	-	1274	1043	1183	-	-663	439	58896	40889	-	-	-	-
Транспортні засоби	140	48582	30792	207	-	-	1668	1404	1296	-	127	15	47248	30699	-	-	-	-
Інструменти, прилади, інвентар (меблі)	150	3738	3446	98	-	-	1421	1168	226	-	310	220	2725	2724	-	-	-	-
Тварини	160	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Багаторічні насадження	170	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші основні засоби	180	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Бібліотечні фонди	190	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Малоцінні необоротні матеріальні активи	200	1186	1186	149	-	-	110	110	149	-	43	43	1268	1268	-	-	-	-
Тимчасові (нетитульні) споруди	210	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Природні ресурси	220	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інвентарна тара	230	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Предмети прокату	240	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші необоротні матеріальні активи	250	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом	260	151575	91100	843	-	-	4523	3764	3292	-	830	775	148725	91403	-	-	-	-

Із рядка 260 графа 14 вартість основних засобів, щодо яких існують передбачені чинним законодавством обмеження права власності

(261) - _____

вартість оформлених у заставу основних засобів

(262) - _____

залишкова вартість основних засобів, що тимчасово не використовуються (консервація, реконструкція тощо)

(263) - _____

первісна (переоцінена) вартість повністю амортизованих основних засобів

(264) **18327** _____

основні засоби орендованих цілісних майнових комплексів

(2641) - _____

Із рядка 260 графа 8 вартість основних засобів, призначених для продажу

(265) **1079** _____

залишкова вартість основних засобів, утрачених унаслідок надзвичайних подій

(2651) - _____

Із рядка 260 графа 5 вартість основних засобів, придбаних за рахунок цільового фінансування

(266) - _____

Вартість основних засобів, що взяті в операційну оренду

(267) - _____

Із рядка 260 графа 15 знос основних засобів, щодо яких існують обмеження права власності

(268) - _____

Із рядка 105 графа 14 вартість інвестиційної нерухомості, оціненої за справедливою вартістю

(269) - _____

III. Капітальні інвестиції

Найменування показника	Код рядка	За рік	На кінець року
1	2	3	4
Капітальне будівництво	280	-	-
Придбання (виготовлення) основних засобів	290	301	-
Придбання (виготовлення) інших необоротних матеріальних активів	300	-	-
Придбання (створення) нематеріальних активів	310	-	-
Придбання (вирощування) довгострокових біологічних активів	320	-	-
Інші	330	-	-
Разом	340	301	-

Із рядка 340 графа 3 капітальні інвестиції в інвестиційну нерухомість
 фінансові витрати, включені до капітальних інвестицій

(341) - _____
 (342) - _____

IV. Фінансові інвестиції

Найменування показника	Код рядка	За рік	На кінець року	
			довгострокові	поточні
1	2	3	4	5
А. Фінансові інвестиції за методом участі в капіталі в:				
асоційовані підприємства	350	-	-	-
дочірні підприємства	360	-	-	-
спільну діяльність	370	-	-	-
Б. Інші Фінансові інвестиції в:				
частки і паї у статутному капіталі інших підприємств	380	-	-	-
акції	390	-	-	-
облігації	400	-	-	-
інші	410	-	-	-
Разом (розд.А + розд.Б)	420	-	-	-

3 рядка 1035 гр. 4 Балансу (Звіту про фінансовий стан)

Інші довгострокові фінансові інвестиції відображені:

за собівартістю (421) - _____
 за справедливою вартістю (422) - _____
 за амортизованою собівартістю (423) - _____

3 рядка 1160 гр. 4 Балансу (Звіту про фінансовий стан)

Поточні фінансові інвестиції відображені:

за собівартістю (424) - _____
 за справедливою вартістю (425) - _____
 за амортизованою собівартістю (426) - _____

V. Доходи і витрати

Найменування показника	Код рядка	Доходи	Витрати
1	2	3	4
А. Інші операційні доходи і витрати			
Операційна оренда активів	440	2488	297
Операційна курсова різниця	450	-	-
Реалізація інших оборотних активів	460	252	206
Штрафи, пені, неустойки	470	-	1326
Утримання об'єктів житлово-комунального і соціально-культурного призначення	480	-	-
Інші операційні доходи і витрати	490	3429	4161
у тому числі: відрахування до резерву сумнівних боргів	491	X	137
непродуктивні витрати і втрати	492	X	-
Б. Доходи і витрати від участі в капіталі за інвестиціями в:			
асоційовані підприємства	500	-	-
дочірні підприємства	510	-	-
спільну діяльність	520	-	-
В. Інші фінансові доходи і витрати			
Дивіденди	530	-	x
Проценти	540	x	-
Фінансова оренда активів	550	-	-
Інші фінансові доходи і витрати	560	-	-
Г. Інші доходи і витрати			
Реалізація фінансових інвестицій	570	-	-
Доходи від об'єднання підприємств	580	-	-
Результат оцінки корисності	590	-	-
Неопераційна курсова різниця	600	-	-
Безоплатно одержані активи	610	-	x
Списання необоротних активів	620	x	-
Інші доходи і витрати	630	1044	12

Товарообмінні (бартерні) операції з продукцією (товарами, роботами, послугами)

(631) - _____

Частка доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за товарообмінними (бартерними) контрактами з пов'язаними сторонами

(632) - _____ %

Із рядків 540-560 гр. 4 фінансові витрати, уключені до собівартості активів

(633) - _____

VI. Грошові кошти

Найменування показника	Код рядка	На кінець року
1	2	3
Готівка	640	-
Поточний рахунок у банку	650	44833
Інші рахунки в банку (акредитиви, чекові книжки)	660	-
Грошові кошти в дорозі	670	-
Еквіваленти грошових коштів	680	-
Разом	690	44833

З рядка 1090 гр. 4 Балансу (Звіту про фінансовий стан) Грошові кошти, використання яких обмежено (691) 385

VII. Забезпечення і резерви

Види забезпечень і резервів	Код рядка	Залишок на початок року	Збільшення за звіт. рік		Використано у звітному році	Сторновано невикористану суму у звітному році	Сума очікуваного відшкодування витрат іншою стороною, що врахована при оцінці забезпечення	Залишок на кінець року
			нараховано (створено)	додаткові відрахування				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Забезпечення на виплату відпусток працівникам	710	2271	4199	-	4306	-	-	2164
Забезпечення наступних витрат на додаткове пенсійне забезпечення	720	7	1036	-	1043	-	-	-
Забезпечення наступних витрат на виконання гарантійних зобов'язань	730	-	93	-	93	-	-	-
Забезпечення наступних витрат на реструктуризацію	740	-	-	-	-	-	-	-
Забезпечення наступних витрат на виконання зобов'язань щодо обтяжливих контрактів	750	1307	-	-	-	1307	-	-
	760	-	-	-	-	-	-	-
Резерв сумнівних штрафів	770	23845	7	-	16960	-	-	6892
Резерв сумнівних боргів	775	5186	137	-	90	803	-	4430
Разом	780	32616	5472	-	22492	2110	-	13486

VIII. Запаси

Найменування показника	Код рядка	Балансова вартість на кінець року	Переоцінка за рік	
			збільшення чистої вартості реалізації *	уцінка
1	2	3	4	5
Сировина і матеріали	800	10232	-	-
Купівельні напівфабрикати та комплектуючі вироби	810	-	-	-
Паливо	820	1652	-	-
Тара і тарні матеріали	830	-	-	-
Будівельні матеріали	840	12	-	-
Запасні частини	850	370	-	-
Матеріали сільськогосподарського призначення	860	-	-	-
Поточні біологічні активи	870	-	-	-
Малоцінні та швидкозношувані предмети	880	365	-	-
Незавершене виробництво	890	6641	-	-
Готова продукція	900	-	-	-
Товари	910	-	-	-
Разом	920	19272	-	-

Із рядка 920 графа 3 Балансова вартість запасів:

відображених за чистою вартістю реалізації

(921) 19272

переданих у переробку

(922) -

оформлених в заставу

(923) -

переданих на комісію

(924) -

Активи на відповідальному зберіганні (позабалансовий рахунок 02)

(925) -

3 рядка 1200 гр. 4 Балансу (Звіту про фінансовий стан) запаси, призначені для продажу

(926) -

* визначається за п. 28 Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 9 "Запаси".

IX. Дебіторська заборгованість

Найменування показника	Код рядка	Всього на кінець року	у т.ч. за строками непогашення		
			до 12 місяців	від 12 до 18 місяців	від 18 до 36 місяців
1	2	3	4	5	6
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	940	25193	20223	4456	514
Інша поточна дебіторська заборгованість	950	1101	767	-	334

Списано у звітному році безнадійної дебіторської заборгованості
Із рядків 940 і 950 графа 3 заборгованість з пов'язаними сторонами

(951) 34 _____
(952) - _____

X. Нестачі і втрати від псування цінностей

Найменування показника	Код рядка	Сума
1	2	3
Виявлено (списано) за рік нестач і втрат	960	1894
Визнано заборгованістю винних осіб у звітному році	970	-
Сума нестач і втрат, остаточне рішення щодо винуватців, за якими на кінець року не прийнято (позабалансовий рахунок 072)	980	1894

XI. Будівельні контракти

Найменування показника	Код рядка	Сума
1	2	3
Дохід за будівельними контрактами за звітний рік	1110	94580
Заборгованість на кінець звітного року:		
валова замовників	1120	-
валова замовникам	1130	-
з авансів отриманих	1140	-
Сума затриманих коштів на кінець року	1150	-
Вартість виконаних субпідрядниками робіт за незавершеними будівельними контрактами	1160	-

ХІІ. Податок на прибуток

Найменування показника	Код рядка	Сума
1	2	3
Поточний податок на прибуток	1210	-
Відстрочені податкові активи: на початок звітного року	1220	-
на кінець звітного року	1225	-
Відстрочені податкові зобов'язання: на початок звітного року	1230	-
на кінець звітного року	1235	-
Включено до Звіту про фінансові результати - усього	1240	-
у тому числі:		
поточний податок на прибуток	1241	-
зменшення (збільшення) відстрочених податкових активів	1242	-
збільшення (зменшення) відстрочених податкових зобов'язань	1243	-
Відображено у складі власного капіталу - усього	1250	-
у тому числі:		
поточний податок на прибуток	1251	-
зменшення (збільшення) відстрочених податкових активів	1252	-
збільшення (зменшення) відстрочених податкових зобов'язань	1253	-

ХІІІ. Використання амортизаційних відрахувань

Найменування показника	Код рядка	Сума
1	2	3
Нараховано за звітний рік	1300	3310
Використано за рік - усього	1310	-
в тому числі на:		
будівництво об'єктів	1311	-
придбання (виготовлення) та поліпшення основних засобів	1312	-
з них машини та обладнання	1313	-
придбання (створення) нематеріальних активів	1314	-
погашення отриманих на капітальні інвестиції позик	1315	-
	1316	-
	1317	-

XV. Фінансові результати від первісного визнання та реалізації сільськогосподарської продукції та додаткових біологічних активів

Найменування показника	Код рядка	Вартість первісного визнання	Витрати, пов'язані з біологічними перетвореннями	Результат від первісного визнання		Уцінка	Виручка від реалізації	Собівартість реалізації	Фінансовий результат (прибуток +, збиток -) від	
				дохід	витрати				реалізації	первісного визнання та реалізації
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Продукція та додаткові біологічні активи рослинництва - усього	1500	-	-	-	(-)	-	-	-	-	-
у тому числі:										
зернові і зернобобові	1510	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
з них:										
пшениця	1511	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
соя	1512	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
соняшник	1513	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
ріпак	1514	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
цукрові буряки (фабричні)	1515	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
картопля	1516	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
плоди (зерняткові, кісточкові)	1517	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
інша продукція рослинництва	1518	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
додаткові біологічні активи рослинництва	1519	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
Продукція та додаткові біологічні активи тваринництва - усього	1520	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
у тому числі:										
приріст живої маси – усього	1530	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
з нього:										
великої рогатої худоби	1531	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
свиней	1532	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
молоко	1533	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
вовна	1534	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
яйця	1535	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
інша продукція тваринництва	1536	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
додаткові біологічні активи тваринництва	1537	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
продукція рибництва	1538	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
	1539	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-
Сільськогосподарська продукція та додаткові біологічні активи - разом	1540	-	(-)	-	(-)	-	-	(-)	-	-

Керівник

РУДНІК АНДРІЙ ЯРОСЛАВОВИЧ

Головний бухгалтер

Вовк Тетяна Олександрівна

ДОДАТОК Д

Програма аудиту й робочі документи для забезпечення проведення аудиту нематеріальних активів

Аудиторська фірма _____

Підприємство _____

Період перевірки _____

Програма аудиту нематеріальних активів

№	Перелік аудиторських процедур	Індекс РД	Виконавець	Примітки
1	Перевірка наявності установчих документів на придбання (виготовлення), продаж (передачу) НА			
2	Перевірка документального оформлення відображення в обліку результатів інвентаризації НА	РД1-2		
3	Перевірка відповідності НА критеріям визнання згідно П(С)БО 8	РД3		
4	Перевірка формування первісної вартості НА та своєчасності їх оприбуткування			
5	Перевірка обґрунтованості та відображення в обліку витрат на проведення ремонту, реконструкції, модернізації та інших видів поліпшень НА	РД5-6		
6	Перевірка правильності розрахунку індексу переоцінки НА	РД4		
7	Перевірка документального оформлення та відображення в обліку результатів переоцінок НА (первісної, наступної)			
8	Перевірка нарахування амортизації НА та її віднесення на відповідні рахунки витрат	РД7-11		
9	Виявлення об'єктів НА, за якими не нараховується амортизація			
10	Виявлення повністю амортизованих об'єктів НА: - які знаходяться в експлуатації, але амортизація по них не нараховується; - які не експлуатуються, але амортизація по них продовжує нараховуватись			
11	Перевірка ліквідації НА у зв'язку з їх повним зносом або пошкодженням	РД12		
12	Перевірка своєчасності відображення в обліку вибуття НА	РД13		
13	Звірка даних реєстрів НА з даними головної книги	РД14		
14	Перевірка наявності первинної документації з всіма господарськими операціями з НА			
15	Оформлення окремим документом знайдених порушень при дослідженні документів, операцій і записів	РД15		

Виконав _____

Перевірив _____

Робоча документація

РД 1

Аудиторська фірма _____

Підприємство _____

Період перевірки _____

РЕЗУЛЬТАТИ ВИБІРКОВОЇ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ

№	Матеріальн о відповідаль на особа	Залишок за даними інвентариза ції	Залишо к за даними обліку	Відхилення, грн..		Відображен о в обліку			Примітк и
				нестач а	надлиш ок	Д т	К т	Сум а	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Виконав _____

Перевірив _____

РД 2

Аудиторська фірма _____

Підприємство _____

Період перевірки _____

ПЕРЕВІРКА ДОКУМЕНТАЛЬНОГО ОФОРМЛЕННЯ ПРОВЕДЕННЯ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ

№	Номер інвентаризаційного	Порушення (+)						
		Відсутність підписів (хоча б одного) членів інвентаризаційної комісії у робочій та підсумковій	Відсутність розписки матеріально відповідальної особи	Не вивірені підсумки на кожній сторінці акту	Відсутність числа прописом кількості натуральних показників	Відсутність на кожній сторінці акту запису «Ціни та підписи перевірів» та підпису матеріально відповідальної особи	Не підписані та незвірені членами комісії помилки та	Відсутність на останній сторінці інвентаризаційного опису розписки матеріально
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Виконав _____

Перевірив _____

Аудиторська фірма _____
Підприємство _____
Період перевірки _____

**ВИБІРКА ВИТРАТ, З ЯКИХ СКЛАДАЄТЬСЯ ПЕРВІСНА ВАРТІСТЬ
НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ**

№	Назва об'єкту	№, дата документа на оприбуткування	Витрати (грн.)							При мітці
			Вартість, яку сплачують постачальнику	Реєстраційні витрати	Мито	Страховання ризиків доставки	Витрати на установку, монтаж, налаштування	Інші витрати	Разом	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Виконав _____
Перевірив _____

Аудиторська фірма _____
Підприємство _____
Період перевірки _____

**РОЗРАХУНОК ТА РОЗПОДІЛЕННЯ СУМ ПЕРЕОЦІНКИ ОБ'ЄКТА
НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ**

№	Дата (період)	Операція	Первісна вартість, грн.	Сума зносу, грн.	Залишкова вартість, грн.	Розподілення сум переоцінок		
						субрахунок 423	субрахунок 975	субрахунок 746
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Виконав _____
Перевірив _____

Аудиторська фірма _____

Підприємство _____

Період перевірки _____

ТАБЛИЦЯ РІЗНОВИДІВ ПОЛІПШЕННЯ НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ

№ п/п	Різновиди поліпшення	Сума поліпшення		
		За даними аудиту	За даними підприємства	Відхилення
1	2	3	4	5

Виконав _____

Перевірив _____

Аудиторська фірма _____

Підприємство _____

Період перевірки _____

ПЕРЕВІРКА ОБЛІКУ ВИТРАТ, ПОВ'ЯЗАНИХ З ПОЛІПШЕННЯМ НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ

№	Витрати, пов'язані з покращенням НА	Спосіб виконання робіт	Відображення в обліку			Наявність документів						
						Кошторисна документація		Акти виконаних робіт		Приймально-здавальні акти		
			Дата	Рахунок	Сума	Дата	Сума	Дата	Сума	Дата	Сума	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	

Виконав _____

Перевірив _____

РД 7

Аудиторська фірма _____

Підприємство _____

Період перевірки _____

**РОЗРАХУНОК АМОРТИЗАЦІЇ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ПРЯМОЛІНІЙНОГО
МЕТОДУ**

№	Назва об'єкту НА	Розрахунок річної суми амортизації			Сума зносу з початку експлуатаці ї об'єкта, грн.	Балансов а вартість об'єкта (гр.3 - гр.5), грн.
		Амортизован а вартість, грн.	Очікуваний строк корисної експлуатації , роки	Річна сума амортизації ї (гр.3 / гр.4), грн.		
1	2	3	4	5	6	7

Виконав _____

Перевірив _____

РД 8

Аудиторська фірма _____

Підприємство _____

Період перевірки _____

**РОЗРАХУНОК АМОРТИЗАЦІЇ З ВИКОРИСТАННЯМ КУМУЛЯТИВНОГО
МЕТОДУ**

№	Назва об'єкта НА	Вартість		Кумуля- тивний коєфіцієн т	Річна сума амортизац ії (гр.4*гр.5) , грн.	Щомісячн а сума амортизац ії (гр.6/12), грн.	Сума зносу з початку експлуатац ії об'єкта, грн.	Залишков а вартість на кінець року, грн.
		первісна, грн.	амортизован а вартість, грн.					
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Виконав _____

Перевірив _____

Аудиторська фірма _____

Підприємство _____

Період перевірки _____

**РОЗРАХУНОК АМОРТИЗАЦІЇ З ВИКОРИСТАННЯМ МЕТОДУ
ЗМЕНШЕННЯ ЗАЛИШКОВОЇ ВАРТОСТІ**

№	Назва об'єкта НА	Первісна вартість, грн.	Розрахунок річної суми амортизації			Щомісячна сума амортизації (гр.5/12), грн.	Сума зносу, накопичена з початку року	Залишкова вартість на кінець року (гр.3- гр.5),
			Залишкова вартість на початок року, грн.	Норма амортизації, %	Річна сума амортизації (гр.3*гр.4), грн..			
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Виконав _____

Перевірив _____

Аудиторська фірма _____

Підприємство _____

Період перевірки _____

**РОЗРАХУНОК АМОРТИЗАЦІЇ З ВИКОРИСТАННЯМ МЕТОДУ
ПРИСКОРЕНОГО ЗМЕНШЕННЯ ЗАЛИШКОВОЇ ВАРТОСТІ**

№	Назва об'єкта НА	Первісна вартість, грн.	Розрахунок річної суми амортизації			Щомісячна сума амортизації (гр.5/12), грн.	Сума зносу, накопичена з початку року	Залишкова вартість на кінець року (гр.3- гр.5),
			Залишкова вартість на початок року, грн.	Норма амортизації, %	Річна сума амортизації (гр.3*гр.4), грн..			
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Виконав _____

Перевірив _____

Аудиторська фірма _____
Підприємство _____
Період перевірки _____

**РОЗРАХУНОК АМОРТИЗАЦІЇ З ВИКОРИСТАННЯМ ВИРОБНИЧОГО
МЕТОДУ**

№	Назва об'єктів та їх інвентарні номери	Первісна вартість, грн..	Ліквідаційна вартість, грн.			Амортизована вартість (гр.2 - гр.5), грн.	Очікуваний обсяг діяльності до закінчення строку корисної експлуатації	Виробнича ставка амортизації (гр.6 - гр.7)	Фактичний обсяг діяльності (за кожний місяць)			Сума амортизації, яка підлягає нарахуванню, грн. (за кожний місяць)			Разом (сума гр. 12, гр. 13, гр. 14) , грн..
			Передбачувана виручка від продажу грн.	Очікувані витрати пов'язані з продажем	Разом ліквідаційна вартість (гр.3-гр.4)										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16

Виконав _____
Перевірив _____

РД12

Аудиторська фірма _____
Підприємство _____
Період перевірки _____

**ВИБІРКА ПОВНІСТЮ ЗНОШЕНИХ НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ
ЗА ПЕРІОД З _____ ПО _____**

Інв. №	Назва НА	Первісна вартість	Дата руху основних засобів		Нарахована сума зносу	Причини списання основних засобів
			Введення	Вибуття		
1	2	3	4	5	6	7

Виконав _____
Перевірив _____

Аудиторська фірма _____
Підприємство _____
Період перевірки _____

ВИБІРКА СВОЄЧАСНОСТІ СПИСАННЯ

№	Дані первинного документу			Відображено в обліку			Відхилення	Примітки
	№, дата	Назва	Сума	№ рядка	Регістр обліку	Сума		
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Виконав _____
Перевірив _____

РД14

Аудиторська фірма _____
Підприємство _____
Період перевірки _____

ЗВІРЕННЯ ЗАЛИШКІВ НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ станом на

Рахунок у головній книзі	Залишок по головній книзі	Залишок по журналу-ордеру	Відхилення	Відхилення
1	2	3	4	5

Виконав _____
Перевірив _____

РД15

Аудиторська фірма _____
Підприємство _____
Період перевірки _____

УЗАГАЛЬНЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПЕРЕВІРКИ ОПЕРАЦІЙ З НЕМАТАРІАЛЬНИМИ АКТИВАМИ

№ з/п	Первинний документ, обліковий регістр				Зміст порушення	Характер порушення (помилка, факт обману)	Який нормативний документ порушено	Суттєвість порушення
	найменування	№	дата	сума				
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Виконав _____
Перевірив _____

ДП "Полтавський облавтодор" ВАТ ДАК "Автомобільні дороги України"
ІНВЕНТАРИЗАЦІЙНИЙ ОПИС
ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

Номер документа	Дата складання	Цех (склад)	Рахунок
10	30.09.2020	Жовтенко Ігор Олексійович	125

Основні засоби
(Від товарно-матеріальних цінностей)

РОЗПІСКА

До початку проведення інвентаризації всі видаткові та прибуткові документи на товаро-матеріальні цінності здані в бухгалтерію і всі товарно-матеріальні цінності, що надійшли на мою (нашу) відповідальність, оприбутковані, а ті, що вибули, списані в видаток.

Матеріально-відповідальна (і) особа (и):

Завідувач господарства
(посада)

Жовтенко Ігор Олексійович
(прізвище, ім'я, по батькові)

(посада)

(підпис)

(прізвище, ім'я, по батькові)

(посада)

(підпис)

(прізвище, ім'я, по батькові)

На підставі наказу (розпорядження) від "30" вересня 2020 р. № 126
зроблено зняття фактичних залишків цінностей за станом на "30" вересня 2020 р. № _____

Інвентаризація розпочата "01" жовтня 2020 р.
завершена "08" жовтня 2020 р.

При інвентаризації встановлено наступне:

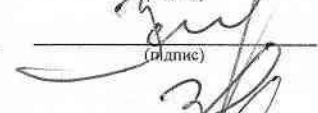
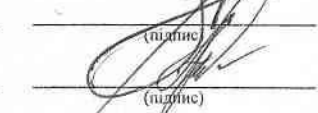
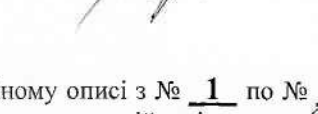
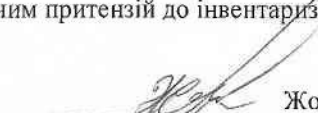
№	Основні засоби			Номери			Од. вим.	За даними бухгалтерії		Фактично		Відхилення		
	п/п	бух рах	Найменування та коротка характеристика об'єкта	Рік випуску (будівництва)	Інвентарний	Заводський		Пасп орта	Кіль-ть	Сума	Кіль-ть	Сума	Кіль-ть	Сума
1	125		КП "М.Е.ДОС-Корпорація"	2013	3277			шт	1.000	22 019.20	1.000	22 019.20		
2	125		ПК "Універсал-7 ERP"	2013	3278			шт	1.000	259 204.99	1.000	259 204.99		
3	125		Програма "Будетандарт"	2014	3283			шт	1.000	1 677.00	1.000	1 677.00		
4	125		Програма ПЗ бухоблік		0004			шт	1.000	1 500.00	1.000	1 500.00		
5	125		Програма ПК "Будівельні технології-кошторис"	2014	3282			шт	1.000	5 700.00	1.000	5 700.00		
6	125		Програмне забезпечення Microsoft Windows Svr Std2012	2013	3273			шт	1.000	5 800.00	1.000	5 800.00		
7	125		Програмне забезпечення Windows swr std 2008	2013	3255			шт	2.000	17 957.00	2.000	17 957.00		
8	125		Програмний продукт WinPro8.1 SNGL OLP NL Legalization GET Genusne wCOA	2014	3285			шт	13.000	23 400.00	13.000	23 400.00		
Разом:									21.00	3372	21.00	3372		
									0	58.19	0	58.19		

РАЗОМ ЗА ОПИСОМ:

Кількість порядкових номерів: *Вісім*

Загальна кількість одиниць фактично: *Двадцять одна шт. 000*

На суму, фактично: *Триста тридцять сім тисяч двісті п'ятдесят вісім гривень 19 коп.*

Голова комісії	Головний інженер (посада)	 (підпис)	Проскура Віталій Сергійович (прізвище, ім'я, по батькові)
Член комісії	Головний бухгалтер (посада)	 (підпис)	Вовк Тетяна Олександрівна (прізвище, ім'я, по батькові)
	Начальник ПЕВ (посада)	 (підпис)	Кухар Надія Степанівна (прізвище, ім'я, по батькові)
	Начальник ВТВ (посада)	 (підпис)	Заплаткін Сергій Миколайович (прізвище, ім'я, по батькові)
	начальник відділу механізації і енергозбереження (посада)	 (підпис)	Заплаткін Олександр Миколайович (прізвище, ім'я, по батькові)
	Начальник відділу (посада)	 (підпис)	Кравченко Алла Миколаївна (прізвище, ім'я, по батькові)

Всі цінності, поійменовані в даному інвентаризаційному описі з № 1 по № 8, комісією перевірені в натурі в ній (нашій) присутності та занесені до опису, у зв'язку з чим претензій до інвентаризаційної комісії не маю (маємо).

Матеріально-відповідальна (і) особа (и):

Завідувач господарства (посада)	 (підпис)	Жовтенко Ігор Олексійович (прізвище, ім'я, по батькові)
(посада)	(підпис)	(прізвище, ім'я, по батькові)
(посада)	(підпис)	(прізвище, ім'я, по батькові)

Вказані в даному описі дані та підрахунки перевірів:

_____ (посада) _____ (підпис) _____ (прізвище, ім'я, по батькові)

“ ” _____ 20__ р.

ВІДКРИТЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
Державна акціонерна компанія
«Автомобільні дороги України»
Дочірнє підприємство «Полтавський облавтодор»

НАКАЗ

30 вересня 2020 року

м. Полтава

№ 126

Про проведення інвентаризації

З метою забезпечення якісного проведення річної інвентаризації активів і зобов'язань ДП «Полтавський облавтодор» станом на 01.10.2020 р. на вик. Ст. 10 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні «Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 02.09.2014 № 879, Положення про облікову політику АТ «ДАК «Автомобільні дороги України», затвердженого наказом від 28.12.2012 р. № 237 (зі змінами та доповненнями), та наказу «Про проведення інвентаризації дочірніх підприємств АТ «ДАК «Автомобільні дороги України» від 28.09.2020 р. № 172 і необхідністю підтвердження даних бухгалтерського обліку для складання фінансової звітності ДП «Полтавський облавтодор», керуючись Інструкцією по інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів і документів та розрахунків, затвердженою наказом Міністерства фінансів України від 11.08.94 р. № 69, іншими нормативними актами, які регулюють порядок ведення бухгалтерського обліку,

НАКАЗУЮ:

1. Провести у період з 1 жовтня 2020 року суцільну інвентаризацію активів і зобов'язань підприємства. Для цього здійснити перевірку:
 - основних засобів і нематеріальних активів;
 - товарно-матеріальних цінностей;
 - грошових коштів і грошових документів;
 - бланків суворого обліку;
 - розрахунків з покупцями і замовниками;
 - витрат і доходів майбутніх періодів, забезпечень майбутніх витрат і платежів.

2. Покласти організацію і проведення інвентаризації на постійно діючу інвентаризаційну комісію, яку створено відповідно до наказу № 106 від 23.07.2020 року, у складі:

Голова комісії:

ПРОСКУРА В. С. – головний інженер

Члени комісії:

ВОВК Т. О. – член комісії, гол. бухгалтер;

КУХАР Н. С. – член комісії, начальник планово-економічного відділу;

ЗАПЛАТКІН О. М. – член комісії, начальник відділу механізації та енергозбереження;

КРАВЧЕНКО А. М. – член комісії, начальник відділу матеріально-технічного постачання та тендерних процедур.

3. Керівникам філій своїм наказом створити інвентаризаційні комісії та робочі групи у зв'язку з великим обсягом робіт і стислими строками проведення інвентаризації.

4. Робочі комісії безпосередньо підпорядковуються постійно діючій інвентаризаційній комісії. Матеріально-відповідальним особам на філіях подати до бухгалтерії своїх структурних підрозділів до 02.10.2020 р. усі документи про рух матеріальних цінностей, їх списання, матеріальні звіти. Не пізніше наступного дня після проведення інвентаризації, належним чином оформлені інвентаризаційні описи та висновки робоча комісія передає постійно діючій інвентаризаційній комісії.

5. Підготувати інвентаризаційні відомості по матеріально-відповідальних особах із отриманням відповідних розписок.

6. Інвентаризацію проводити в присутності матеріально-відповідальних осіб.

7. Забезпечити наявність інвентарних номерів на об'єктах інвентаризації. Основну увагу в ході інвентаризації приділити наявності, технічному стану та стану збереження основних засобів і їх комплектності, відповідності їх технічних характеристик інвентарним карткам обліку основних засобів форми № ОЗ-6, наявності та технічному стану засобів обліку витрат пального автотранспортних засобів.

8. У випадку виявлення лишок, нестач, пошкодження необоротних активів, складати відповідні акти та відбирати пояснення причетних матеріально-відповідальних осіб.

9. Бухгалтерії підприємства у 5-денний термін, після затвердження зведених актів інвентаризації, відобразити її результати у бухгалтерському обліку.

10. Результати інвентаризації надати до бухгалтерії ДП «Полтавський облавтодор» разом з кварталним звітом за 9 місяців 2020 р.

11. Контроль за виконанням даного наказу покласти на голову комісії ПРОСКУРУ В.С.

Директор

Андрій РУДНІК